

1 Strona tytułowa opinii biegłego

mgr inż. arch. Małgorzata Pilinkiewicz

Biegły Sądowy Sądu Okręgowego w Katowicach

z zakresu budownictwo, budownictwo ogólne o specjalności:

planowanie, projektowanie architektoniczno-budowlane,

koordynacja oraz nadzór nad procesem budowlanym

40-043 Katowice, ul. Jordana 14/9, tel. 602 645 583

mpilinkiewicz@archistudio.pl

Sąd Rejonowy w Rybniku

VI Wydział Gospodarczy

44-200 Rybnik

ul. Plac Kopernika 2

Sygnatura akt	VI GC 362/24
Powód	Grzegorz Buła, prowadzący działalność pod firmą gb-arch.pl Architekt Grzegorz Buława, 44-100 Gliwice ul. Rybnicka 13/10 reprezentowany przez pełnomocnika r. pr. Pawła Modka Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych Miodek i Partnerzy 41-102 Gliwice, ul. Jana Śliwki 34/1
Pozwany	Michał Mentel, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Michał Mentel Mogrex, 44-280 Rydułtowy, ul. Raciborska 144d reprezentowany przez r.p. Justynę Guła Kancelaria Prawna radcy prawnego Lucjana Wrońskiego 44-300 Wodzisław Śląski, ul. Średnia 1

OPINIA uzupełniająca nr 1

w związku ze złożonymi przez pełnomocnika powoda zastrzeżeniami z dnia 9 września 2025 r.

[k.227-240] na okoliczność

- ustalenia czy złożone zastrzeżenia mają wpływ na treść wydanej opinii, a jeśli tak, to jaka jest ostateczna jej treść, jeśli nie mają wpływu to dlaczego.

w związku z Opinią biegłego z dnia 25 lipca 2025 r. sporządzoną na okoliczność

- ustalenia czy sporządzony przez powoda projekt architektoniczno-budowlany i techniczny jest zgodny z umową stron z 17 grudnia 2018 r. oraz czy zawiera wszystkie elementy projektu wykonawczego wskazanego w umowie oraz ewentualne ustalenia w jakim zakresie i stopniu różni się od projektu wykonawczego objętego umową stron.

Podstawa formalna wykonania opinii:

- Postanowienie SSR Agaty Jakubiec z Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 13 października 2025 r. dopuszczenia dowodu z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu architektury na okoliczność jw. [k.247] wraz pismem z dnia 17 października 2025 r. oraz z aktami sprawy otrzymanymi w dniu 23 października 2025 r.

Udostępnione dokumenty:

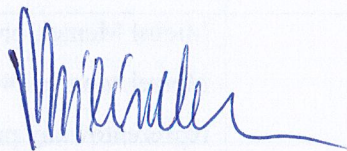
- akta sprawy o sygn. akt VI GC 362 [k. 1-249]

Data wykonana opinii :

- 17 grudnia 2025 r.

Opinię wykonała :

mgr inż. architekt Małgorzata Pilinkiewicz

Biegły Sądowy Sądu Okręgowego w Katowicach z zakresu budownictwo, budownictwo ogólne o specjalności: planowanie, projektowanie architektoniczno-budowlane, koordynacja oraz nadzór nad procesem budowlanym, uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej nr 174/2001, Rzeczoznawca budowlany nr 09/KKK/2021.

2 Spis treści

1	Strona tytułowa opinii biegłego.....	1
2	Spis treści	3
3	Podstawa opracowania opinii biegłego.....	6
3.1	Akta sprawy o sygn. akt VI GC 362/24 [k.1-249].....	6
3.2	Przepisy prawa powszechnego dotyczącego procesu projektowania.....	6
3.3	Inne, wynikające z doświadczenia i praktyki prowadzenia procesu inwestycyjnego w zakresie etapu sporządzania, opiniowania dokumentacji projektowej i jej wykorzystania na cele realizacji inwestycji.....	8
4	Wprowadzenie do opinii	8
5	Opinia uzupełniająca na okoliczność wskazaną w pkt. 1 tj. uzupełnienia Rozdziału IV opinii, a w tym:	12
5.1	a) wyjaśnienie na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa obowiązujących w dacie złożenia przez powoda wniosku o wydanie pozwolenia na budowę czy projekt techniczny mógł zawierać wszystkie elementy wymagane projektem wykonawczym [k.227]	12
5.2	b) wyjaśnienie czy są jakieś elementy projektu wykonawczego określone w przepisach prawa, które bezwzględnie nie mogą zostać ujęte w projekcie technicznym oraz wskazanie przepisów, które to regulują [k.228].	19
5.3	Uzupełnienie pkt. 5.1.1.1 Uwagi szczegółowe do PZT (...) – str. 35 opinii o wskazanie, czy w przypadku istnienia stwierdzonych przez biegłą w punkcie braków, wad i nieścisłości dokumentacji projektowej zostałyby w oparciu o nią wydane pozwolenie na budowę ? [k.228]	23
5.4	Zobowiązanie biegłej do sporządzenia listy elementów jakie powód powinien uwzględnić w projekcie wykonawczym sporządzonym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego, a które nie	

	zostały zawarte w projekcie budowlanym, na który składa się Projekt Architektoniczno-budowlany, projekt zagospodarowania terenu i projekt techniczny, ze wskazanie podstawy prawnej nakazującej ujęcie elementu w projekcie wykonawczym (pisownia oryginalna) [k.228],	25
5.5	(...) w przypadku uznania, iż stwierdzone przez biegłą sądową wady formalne dokumentacji projektowej tj. Projektu Architektoniczno Budowlanego i Projektu Zagospodarowania terenu są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, pomimo iż (...) wnosząc o zwrócenie się do Starosty Wodzisławskiego (...) o złożenie do akt kompletnej dokumentacji postępowania administracyjnego w ramach którego wydano decyzję o pozwoleniu na budowę z dnia 29 kwietnia 2021 r. nr WAB.6740.1528.2020 (...)” [k.228],	25
6	Opinia uzupełniająca na okoliczność wskazaną w poz. I-X z pisma z dnia 9.09.2025 r., w tym odpowiednio:	26
6.1	I. Uwagi do wprowadzenia do opinii (pkt. 4, 4.1 opinii) [k.228-229].....	26
6.2	II. Uwagi do pkt. 4.4 opinii – realizacja umowy nr 01/12/2018 z dnia 17 grudnia 2021 r. w zakresie sporządzenia dokumentacji projektowej (od str.25) [k.230-231].....	36
6.3	III. Uwagi do pkt. 5.1.1. – części ogólnej (str. 31-35) [k.231]	40
6.4	IV. Uwagi do pkt. 5.1.1. – części szczegółowa nr 1 uwagi szczegółowe do PZT (str. 35-36) [k.231-232].....	43
6.5	V. Uwagi do pkt. 5.1.1. - części szczegółowa nr 2 uwagi szczegółowe do PAB (str. 36-39) [k.232-233].....	46
6.6	VI. Uwagi do pkt. 5.1.2 – analiza dokumentacji projektowej wg folderu 02 – Projekt techniczny (str. 39-47) [k.233- 235].....	48
6.7	VII. Uwagi do pkt. 5.1.3 – wnioski z analizy Projektu Budowlanego (str. 47-49) [k.235-236],.....	71
6.8	VIII. Uwagi do pkt. 5.2 – czy sporządzony projekt architektoniczno-budowlany i techniczny zawiera wszystkie elementy projektu wykonawczego wskazanego w umowie (str. 49-53) [k.236-237],	75
6.9	IX. Uwagi do pkt. 5.3 – czy sporządzony przez powoda projekt architektoniczno-budowlany i techniczny – w jakim stopniu różni się od projektu wykonawczego objętego umową stron ? (str. 54-56) [k.237-238].....	80
6.10	X. Uwagi do pkt. 6 – Uwagi ogólne (str.56-57) [k.238-239]	81

7	Podsumowanie opinii uzupełniającej.....	87
8	Załączniki do opinii.....	88

3 Podstawa opracowania opinii biegłego

3.1 Akta sprawy o sygn. akt VI GC 362/24 [k.1-249]

w tym w szczególności:

- Pismo pełnomocnika powoda z dnia 9 września 2025 r. z zastrzeżeniami do opinii biegłej, zwane dalej pismem z dnia 9.09.2025 r. [k.227-240],
- Opinia biegłego z dnia 25 lipca 2025 r. na okoliczność wskazaną w Postanowieniu z dnia 28 listopada 2024 r. oraz Zarządzenia z dnia 17 stycznia 2025 r., zwana dalej opinią z dnia 25.07.2025 r. [k. 177-206],

oraz dokumenty wskazane w szczególności w Opinii z dnia 25.07.2025 r. tj. :

- Umowa nr 01/12/2018 z dnia 17.12.2018 r. zawarta pomiędzy firmą MIGREX Michał Mentel a Grzegorzem Buława, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą „gb-arch.pl ARCHITEKT GRZEGORZ BUŁAWA, zwana dalej umową [k.19-21, k.67-69],
- Dokumentacja projektowa w zapisie elektronicznym wg dysku CD [k.3],
- Decyzja nr 0663/21 o pozwoleniu na budowę z dnia 29 kwietnia 2021 r. [k.22-23v],
- Protokół zdawczo-odbiorczy dokumentacji projektowej (brak daty, adnotacja 11.05.2021 r.) [k.24],
- Protokół zdawczo-odbiorczy dokumentacji projektowej z dnia 15.07.2021 [k.25, k.76-77],
- Oświadczenie projektanta o sporządzeniu projektu technicznego z dnia 04.08.2022 r. [k.79],
- Korespondencja mailowa powoda z pozwanym z dnia 19.07.2021 r., 16.07.2021 r., 15.07.2021 r. [k.26-26v], 16.06.2021 r. [k.36], oraz inna, w tym pisma [k.33, k.34, 35, k.37-37v, k.38-38v, k.73, k.74],
- Aneks nr 1 do umowy nr 1/12/2018 z dnia 17.12.2018 r. zawarty w dniu 04.08.2021 r. (bez podpisu obu stron) [k.31v-32],
- Korespondencja pełnomocników stron, wg akt sprawy,
- Wydruk z informacji szkoleniowej IARP „Nowe rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego [k.84101v],

3.2 Przepisy prawa powszechnego dotyczącego procesu projektowania

w tym w szczególności :

- Ustawa prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U z 2018 r. poz. 1202) – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 czerwca 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawy budowlane, zwana dalej ustawą Pb [1a],
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U z 2019 r. poz. 1186) – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawy budowlane, zwana dalej ustawą Pb [1 b],
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U z 2020 r. poz. 1333) – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawy budowlane, zwana dalej ustawą Pb [1 c],
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2019 poz. 1843 zw. dalej ustawa prawo zamówień publicznych lub ustawa pzp, aktualna na dzień podpisania umowy) [2],
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z późn. zmianami (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 oraz z 2020 r. poz. 1608), zw. dalej rozporządzenie o WT) [3],
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 września 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1935), zwane dalej rozporządzeniem o ZiF Pb [4a],
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. z 2020 r. poz. 1609) zw. dalej rozporządzenie ZiF Pb) [4b],
- Obwieszczenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. z 2013 r. poz. 1129), a w tym odpowiednio w § 4 ust. 1 pkt. 2) oraz § 5 załącznika do ww. Obwieszczenia, zwanego dalej rozporządzeniem ws dokumentacji projektowej lub rozporządzeniem ws PW [5].

3.3 Inne, wynikające z doświadczenia i praktyki prowadzenia procesu inwestycyjnego w zakresie etapu sporządzania, opiniowania dokumentacji projektowej i jej wykorzystania na cele realizacji inwestycji.

4 Wprowadzenie do opinii

W celu sporządzenia opinii uzupełniającej biegłego na okoliczność odpowiedzi na pytania Wysokiego Sądu zadane w sprawie o sygn. akt VI GC 362/24 tj. w związku z pismem pełnomocnika powoda z dnia 9.09.2025 r. , a w tym odpowiednio:

- ustalenia czy złożone zastrzeżenia mają wpływ na treść wydanej opinii, a jeśli tak, to jaka jest ostateczna jej treść, jeśli nie mają wpływu to dlaczego.

w odniesieniu do opinii biegłego z dnia 25.07.2025 r., sporządzonej zgodnie z okolicznościami wskazanymi do ustalenia w Postanowieniu z dnia 28.11.2024 r. oraz Zarządzeniu z dnia 17.01.2025 r. tj. :

- czy sporządzony przez powoda projekt architektoniczno-budowlany i techniczny jest zgodny z umową stron z 17 grudnia 2018 r. (1) oraz czy zawiera wszystkie elementy projektu wykonawczego wskazanego w umowie (2) oraz ewentualne ustalenia w jakim zakresie i stopniu różni się od projektu wykonawczego objętego umową stron (3),

koniecznym było zapoznanie się z zastrzeżeniami pełnomocnika powoda wykazanymi w piśmie z dnia 9.09.2025 r. [k.227-240], następnie przeprowadzenie ponownej analizy akt sprawy w zakresie dotyczącym ustalenia zakresu prac projektowych, jakie miały miejsce w wyniku umowy nr 01/12/2018 z dnia 17.12.2018 r., zawartej pomiędzy firmą MIGREX Michał Mentel a Grzegorzem Buława, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą „gb-arch.pl ARCHITEKT GRZEGORZ BUŁAWA” [k.19-21, k.67-69], zakresu i formy dokumentacji projektowej załączonej do akt w zapisie elektronicznym na płycie CD [k.3], w odniesieniu zarówno do ww. umowy jak przepisów prawa, jakie obowiązywały na dzień podpisania ww. umowy tj. 17.12.2018 r. oraz dzień złożenia wniosku o pozwolenie na budowę tj. 14.10.2020 r. , a także jej zawartości merytorycznej oraz koordynacji międzybranżowej poszczególnych jej opracowań etapu projektu technicznego oraz projektu architektoniczno-budowlanego.

Ponadto, należało ponownie przeprowadzić badanie ww. zakresu i formy dokumentacji w odniesieniu do zagadnienia projektu wykonawczego oraz jego występowania jako dokumentacji w przepisach prawa inwestycyjnego, w powołaniu na wiedzę z dziedziny budownictwa, budownictwo ogólne o specjalności: planowanie, projektowanie

architektoniczno-budowlane, koordynacja oraz nadzór nad procesem budowlanym, a także wiedzy technicznej oraz praktyki zawodowej biegłej.

Ponadto, należało dokonać analizy ww. zagadnień w szczególności w odniesieniu do zobowiązania o ustosunkowanie się biegłej do następujących zagadnień wskazanych w piśmie z dnia 9.09.2025 r. tj. odpowiednio:

1. Uzupełnienie Rozdziału IV opinii poprzez :
 - a) wyjaśnienie na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa obowiązujących w dacie złożenia przez powoda wniosku o wydanie pozwolenia na budowę czy projekt techniczny mógł zawierać wszystkie elementy wymagane projektem wykonawczym [k.227],
 - b) Wyjaśnienie czy są jakieś elementy projektu wykonawczego określone w przepisach prawa, które bezwzględnie nie mogą zostać ujęte w projekcie technicznym oraz wskazanie przepisów, które to regulują [k.228],
2. Uzupełnienie pkt. 5.1.1.1 Uwagi szczegółowe do PZT (...) – str. 35 opinii o wskazanie, czy w przypadku istnienia stwierdzonych przez biegłą w punkcie braków, wad i nieścisłości dokumentacji projektowej zostałyby w oparciu o nią wydane pozwolenie na budowę ? [k.228],
3. Zobowiązanie biegłej do sporządzenia listy elementów jakie powód powinien uwzględnić w projekcie wykonawczym sporządzonym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego, a które nie zostały zawarte w projekcie budowlanym, na który składa się Projekt Architektoniczno-budowlany, projekt zagospodarowania terenu i projekt techniczny, ze wskazanie podstawy prawnej nakazującej ujęcie elementu w projekcie wykonawczym (pisownia oryginalna) [k.228],
4. (...) w przypadku uznania, iż stwierdzone przez biegłą sądową wady formalne dokumentacji projektowej tj. Projektu Architektoniczno Budowlanego i Projektu Zagospodarowania terenu są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, pomimo iż (...) wnoszę o zwrócenie się do Starosty Wodzisławskiego (...) o złożenie do akt kompletnej dokumentacji postępowania administracyjnego w ramach którego wydano decyzję o pozwoleniu na budowę z dnia 29 kwietnia 2021 r. nr WAB.6740.1528.2020 (...)” [k.228],

a także uwag wskazanych i oznaczonych w piśmie jw. jako :

- I. Uwagi do wprowadzenia do opinii (pkt. 4, 4.1 opinii) [k.228-229],

- II. Uwagi do pkt. 4.4 opinii – realizacja umowy nr 01/12/2018 z dnia 17 grudnia 2021 r. w zakresie sporządzenia dokumentacji projektowej (od str.25) [k.230-231],
- III. Uwagi do pkt. 5.1.1. – części ogólnej (str. 31-35) [k.231],
- IV. Uwagi do pkt. 5.1.1. – części szczegółowa nr 1 uwagi szczegółowe do PZT (str. 35-36) [k.231-232],
- V. Uwagi do pkt. 5.1.1. - części szczegółowa nr 2 uwagi szczegółowe do PAB (str. 36-39) [k.232-233],
- VI. Uwagi do pkt. 5.1.2 – analiza dokumentacji projektowej wg folderu 02 – Projekt techniczny (str. 39-47) [k.233- 235],
- VII. Uwagi do pkt. 5.1.3 – wnioski z analizy Projektu Budowlanego (str. 47-49) [k.235-236],
- VIII. Uwagi do pkt. 5.2 – czy sporządzony projekt architektoniczno-budowlany i techniczny zawiera wszystkie elementy projektu wykonawczego wskazanego w umowie (str. 49-53) [k.236-237],
- IX. Uwagi do pkt. 5.3 – czy sporządzony przez powoda projekt architektoniczno-budowlany i techniczny – w jakim stopniu różni się od projektu wykonawczego objętego umową stron ? (str. 54-56) [k.237-238],
- X. Uwagi do pkt. 6 – Uwagi ogólne (str.56-57) [k.238-239].

Mając na uwadze powyższe uwagi i zastrzeżenia z pisma z dnia 09.09.2025 r. biegła udziela w niniejszej opinii odpowiedzi, w szczególności w odniesieniu do treści postanowienia z Protokołu – wypisu z dnia 28 listopada 2024 r. z rozprawy (00:35:16), jak również przedstawia ustosunkowanie się do zagadnień w zakresie i odpowiednio na ile ww. pytania wykraczają poza wskazane w ww. zleceniu okoliczności, mają wpływ, zmieniają lub podtrzymują treść i wnioski opinii z dnia 25.07.2025 r.

Do opinii uzupełniającej podtrzymuje się również zagadnienia wskazane w poz. 4.1 Opinii z dnia 25.07.2025 r. tj. ustalania stanu prawnego obowiązującego w okresie sporządzenia dokumentacji projektowej oraz wniosku o pozwolenia na budowę oraz zdefiniowania pojęć „projekt budowlany”, „projekt zagospodarowania terenu”, „projekt architektoniczno-budowlany”, „projekt techniczny”, „projekt wykonawczy”, jako mających odniesienie również do zagadnień podnoszonych w piśmie z dnia 9.09.2025 r.

Zatem bez zmian w stosunku do treści opinii z dnia 25.07.2025 r. pozostaje jej zawartość z poz. 4, w tym poz. 4.1 tj. na stronach 6-20 [k.179v-186v], odpowiadająca ww. definicjom, przepisom prawa, zakresie i formie projektu budowlanego, odpowiednio dla okresów obowiązywania ustawy Pb, projektu wykonawczego wraz z uzasadnieniem, wprowadzonej w 2020 r. nowelizacji ww. aktów prawa powszechnego.

Dodatkowo, w celu uzasadnienia wyjaśnień złożonych w opinii z dnia 25.07.2025 r., dotyczących zakresu zmian jakie wprowadzono w ramach nowelizacji ustawy Pb oraz rozporządzeń wykonawczych w 2020 r., w związku z nowym podziałem projektu budowlanego z dotychczasowych części składających się z PZT i PAB na elementy odpowiednio : PZT, PAB i PT wskazuje się, iż biegła w latach 2018-2022, pełniąc funkcję prezesa Krajowej Rady Izby Architektów RP, koordynowała i uczestniczyła bezpośrednio tj. osobiście w procesie zarówno prekonsultacji – tj. wstępnych konsultacji prowadzonych odpowiednio przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju (MIiR), Ministerstwo Rozwoju (MR) oraz Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (GUNB) z Izbą Architektów RP (IARP) oraz Polską Izbą Inżynierów Budownictwa (PIIB) w celu opracowania projektu zmian do ustawy prawo budowlane oraz rozporządzenia o zakresie i formie projektu budowlanego, a następnie tj. od kwietnia 2019 r. - opiniowania tych projektów w konsultacjach publicznych, w imieniu samorządu zawodowego architektów.

Uczestnicząc osobiście również w bezpośrednich spotkaniach organizowanych w Ministerstwie, w okresie przed wejściem w życie ww. nowelizacji zarówno ustawy Pb jak rozporządzenia, obecnie pełniąc funkcję biegłego mogę potwierdzić, iż opisane w uzasadnieniu do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych ustaw (wg druku nr 121 SEJM RP) zagadnienia oraz wyjaśnienia były przedmiotem uzgodnień w trakcie ww. spotkań i konsultacji ze stanowiskiem Ministerstwa o brzmieniu wskazanym ww. dokumencie, iż cyt.: „zakres projektu architektoniczno-budowlanego rozumianego na dotychczasowych zasadach zgodnie z założeniami zmiany ustawy, będzie rozdzielony pomiędzy projekt architektoniczno-budowlany i projekt techniczny”.

Zdanie jw. jest istotne dla zarówno zmian legislacyjnych, jakie wprowadzono w 2020 r., jak w przedmiocie opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz niniejszej opinii uzupełniającej, gdyż jednoznacznie prezentuje stanowisko autora zmian do ustawy Pb [1c], iż PAB i PT po nowelizacji powinny odpowiadać zagadnieniom dotychczas definiowanych jako PAB. Zatem nie występuje tutaj sytuacja umożliwiająca twierdzenie lub interpretację, iż po zmianach legislacyjnych inwestor będzie zobowiązany zamawiać u projektanta opracowania inne niż dotychczas wymagane ustawą Pb [1a i 1b], a więc poszerzone do zakresu jaki określało rozporządzenie ws PW [5] tj. projektu wykonawczego lub odpowiednio uszczegółowienia PT do stanu określanego jako PW.

W powołaniu na ww. uzasadnienie, będące stanowiskiem autora zmian legislacyjnych, nowelizacja ww. ustawy i rozporządzeń wykonawczych pozostała zatem bez wpływu na zagadnienia „projektu wykonawczego”, wskazanego w rozporządzeniu o PW [5], jako przepisie wykonawczym do ustawy prawo zamówień publicznych [2].

Powyższe przyjmuje się również do niniejszej opinii uzupełniającej.

5 Opinia uzupełniająca na okoliczność wskazaną w pkt. 1 tj. uzupełnienia Rozdziału IV opinii, a w tym:

5.1 a) wyjaśnienie na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa obowiązujących w dacie złożenia przez powoda wniosku o wydanie pozwolenia na budowę czy projekt techniczny mógł zawierać wszystkie elementy wymagane projektem wykonawczym [k.227]

Podtrzymując ustalenia opinii z dnia 25.07.2025 r., w szczególności w zakresie odnoszącym się do przepisów powszechnie obowiązującego prawa, wymagalnego do stosowania w ramach procesu projektowania oraz przygotowania dokumentacji projektowej niezbędnej dla rozpoczęcia budowy lub robót budowlanych, prowadzenia budowy lub robót budowlanych oraz ich odbioru wraz z procedurą wg ustawy Pb, zarówno uzyskania decyzji administracyjnej o pozwoleniu na budowę, jak uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu, jak również informacji z akt sprawy wynikających z dokumentów udostępnionych przez strony, w tym umowy nr 01/12/2018 z dnia 17.12.2018 r., zawartej pomiędzy firmą MIGREX Michał Mentel a Grzegorzem Buława, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą „gb-arch.pl ARCHITEKT GRZEGORZ BUŁAWA” [k.19-21, k.67-69] wskazuje się ponownie, iż w dacie 14.10.2020 r. tj. w dniu złożenia wniosku do Starosty Powiatu Wodzisławskiego o pozwolenie na budowę dla inwestycji „Budowy budynku biurowego oraz przebudowę części pomieszczeń biurowych w budynku istniejącym wraz z zagospodarowaniem działki na parceli nr 479/20 w Rydułtowach przy ul. Raciborskiej”, obowiązywały zapisy następujących aktów prawa - cytując odpowiednio za treścią opinii biegłego:

- „Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U z 2020 r. poz. 1333) – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawy budowlane, obowiązująca do dnia 20.12.2021 r., zwana dalej ustawą prawo budowlane lub ustawą Pb [oznaczona w opinii dodatkowo 1c],”
- „Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. z 2020 r. poz. 1609 zw. dalej rozporządzenie ZiF pb [oznaczone w opinii dodatkowo 4b]),”
- Obwieszczenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. z 2013 r. poz. 1129) wraz z załącznikiem, zw. dalej

rozporządzeniem w sprawie projektu wykonawczego, rozporządzeniem ws PW lub rozporządzeniem ws dokumentacji projektowej [5].

W opinii z dnia 25.07.2025 r. wskazano również cyt.: „Zważywszy, iż ww. nowelizacja ustawy Prawo budowlane [1c] wprowadzała na tyle istotne zmiany, które mogły mieć wpływ na rozpoczęte i prowadzone dotychczas prace projektowe, a które nie mogły być skutecznie zakończone przed wejściem w życie ww. zmian, zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 471) dopuszczono sporządzanie i przedkładanie do zatwierdzenia **projektu budowlanego** na podstawie przepisów dotychczasowych jeszcze przez okres 12 miesięcy od daty 19 września 2020 r. tj. do dnia 19 września 2021 r., wg następujących przepisów cyt.:

- „Art. 26. W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy inwestor do wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę albo wniosku o zatwierdzenie projektu budowlanego, albo zgłoszenia budowy może dołączyć projekt budowlany sporządzony na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.
- Art. 27. 1. Do zamierzeń budowlanych realizowanych w oparciu o projekt budowlany sporządzony na podstawie przepisów dotychczasowych:
 - 1) w przypadkach, o których mowa w art. 25 art. 26,
 - 2) dla których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wydano ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę albo dokonano skutecznego zgłoszenia– przepisy ustaw zmienianych w art. 1–4, art. 6 oraz art. 8–24 stosuje się w brzmieniu dotychczasowym.
- 2. Jeżeli projekt budowlany, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzgodnienia na podstawie przepisów ustaw zmienianych w art. 2 oraz w art. 3, uzgodnień tych należy dokonać na podstawie przepisów tych ustaw w brzmieniu dotychczasowym”.

Ww. dane wskazano jednoznacznie w poz. 4 opinii z dnia 25.07.2025 r. tj. na str. 7-9 [k.180-181]) z wyszczególnieniem odpowiednio nowelizacji ww. aktów prawa, w stosunku do dat czynności dotyczących stron umowy tj. odpowiednio: podpisania umowy (17.12.2018 r.), złożenia wniosku o pozwolenie na budowę (14.10.2020 r.), Protokołu przekazania dokumentacji PZT i PAB (11.05.2021 r. [k.24]), protokołu zdawczo-odbiorczego dokumentacji PT (15.07.2021 r. i 4.08.2021 r. [k.25]).

Mając na uwadze powyższe, w dacie złożenia wniosku o pozwolenie na budowę tj. w dniu 14.10.2020 r. możliwe było stosowanie odpowiednio Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 września 2018 r. w sprawie szczegółowego

zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1935), zwanego dalej rozporządzeniem o ZiF Pb [oznaczonego w opinii dodatkowo 4a], lub Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. z 2020 r. poz. 1609 zw. dalej rozporządzenie ZiF Pb [oznaczonego w opinii dodatkowo 4b]).

Decyzja w przedmiocie zakresu i formy sporządzenia projektu budowlanego w okresie do 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. nowelizacji leżała po stronie inwestora składającego wniosek o pozwolenie na budowę po dniu 19 września 2020 r.

Informacja o ww. obowiązku lub możliwości stosowania przepisów prawa w odniesieniu do sporządzania projektu budowlanego składanego wraz wnioskiem o pozwoleniu na budowę została również upubliczniona, poprzez strony internetowe www.IARP, a w tym w publikacji opracowania pt. „Poradnik Prawny Architekta w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (wrzesień 2020)”.

Odpowiadając natomiast na pytanie pełnomocnika powoda określone w pkt.1 pisma z dnia 9.09.2025 r. należy ponownie podkreślić, iż zgodnie z treścią opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz wg stanu na dzień sporządzenia niniejszej opinii uzupełniającej, projekt techniczny PT (o którym mowa w ustawie Pb [1c] oraz rozporządzeniu o ZiF Pb [4b]) oraz projekt wykonawczy PW (o którym mowa w rozporządzeniu ws PW [5]) to dokumentacje projektowe sporządzane wg różnych przepisów prawa powszechnego, tj. odrębnych ustaw, odpowiednio ustawy prawo budowlane [1c] dla PT oraz ustawy prawo zamówień publicznych [2] dla PW.

Nie ulega również żadnym wątpliwościom, iż **Projekt techniczny (PT)** jednoznacznie zdefiniowano w akcie prawnym rangi ustawowej tj. w ustawie Pb [1c]), określając cel i zakres jego sporządzenia, w tym jego wymagalność obligatoryjną dla kompletności oraz prawa do złożenia wniosku o rozpoczęciu budowy lub robót budowlanych, określonych decyzją administracyjną o pozwoleniu na budowę, wydawaną na podstawie Projektu zagospodarowania terenu (PZT) oraz Projektu architektoniczno-budowlanego (PAB), będącymi załącznikami do wniosku o pozwolenie na budowę, oraz oświadczenia o przyjęciu obowiązków kierownika budowy, a po zakończeniu postępowania administracyjnego, odpowiednio będące integralnymi załącznikami do decyzji o zatwierdzeniu PZT i PAB oraz pozwoleniu na budowę.

Szczegółowy zakres i formę dokumentacji, tj. odpowiednio PZT, PAB oraz PT, jako wymagalnych obligatoryjnie elementów Projektu budowlanego (Pb), określono w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy Pb [1c] tj. w rozporządzeniu o ZiF Pb [4b], z zastrzeżeniem możliwości korzystania z przepisów przejściowych tj. zastosowania dla projektu budowlanego (Pb), jako załącznika do wniosku o pozwolenie na budowę odpowiednio rozporządzenia o ZiF Pb w wersji określonej w opinii z oznaczeniem [4a], o ile taką wolę wyrazi inwestor tj. składający wniosek o pozwolenie na budowę, lub działający w jego imieniu

pełnomocnik. W takim przypadku, do wniosku o pozwolenie na budowę składane są 4 egzemplarze projektu budowlanego (Pb), na który składa się PZT i PAB, sporządzone wg rozporządzenia o ZiD Pb [4a].

Wniosek o pozwolenie na budowę z załącznikami, sporządzonymi wg ustawy Pb [1c] oraz rozporządzenia o ZiF Pb[4b] wymagał złożenia 3 egz. PZT i PAB, odpowiednio w wersji po nowelizacji.

W przypadku złożenia wniosku o pozwolenie na budowę wg ustawy Pb [1a] lub [1b] i rozporządzenia o ZiF Pb [4a] podlegał on procedowaniu w postępowaniu jw. oraz realizacji robót na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę wg przepisów prawa sprzed nowelizacji.

Projekt wykonawczy (PW) nie będący dokumentacją zdefiniowaną w ustawie Pb [1a], [1b], [1c], został określony w rozporządzeniu ws PW [5] wydanym na podstawie art. 31 ust. 4 z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, 984, 1047).

Zagadnienie zakresu dokumentacji projektowej PW określono natomiast w § 3 rozporządzenia ws PW [5], w odwołaniu również do ustawy prawo budowlane tj. cyt.: „(...) wymagania dotyczące postępowania poprzedzającego rozpoczęcie robót budowlanych wynikające z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 423 poz. 1623 z późn. zm)”.

Odrębność projektu wykonawczego (PW) w stosunku do projektu budowlanego (PB) wskazano jednoznacznie poprzez określenie w § 4 ust.1 rozporządzenia ws PW [5], iż cyt.: „dokumentacja projektowa służąca do opisu przedmiotu zamówienia na wykonanie robót budowlanych, dla których jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę, składa się :

- a) projektu budowlanego w zakresie uwzględniającym specyfikę robót budowlanych;
- b) projektów wykonawczych, w zakresie którym mowa w § 5;
- c) przedmiaru robót, o którym mowa w § 6;
- d) informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, w przypadkach gdy jej opracowanie jest wymagane na podstawie odrębnych przepisów.”

Powyższe jednoznacznie rozdziela dokumentacje PB i PW, traktując i uznając je za odrębne opracowania, a także w odwołaniu do zakresu PW określonego w § 5 rozporządzenia [5].

Co więcej, w niniejszej opinii uzupełniającej wskazuje się dodatkowo, iż rodzaj oraz kolejność dokumentacji, o których mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia ws PW [5], odpowiednio lit. a) oraz lit.b) nie są przypadkowe, lecz wynikają z zasad nadrzędności oraz kolejności opracowań jakie powinny być sporządzone, odpowiednio projektu budowlanego (PB) oraz na podstawie PB projektu wykonawczego (PW). Powyższe wynika przede wszystkim z definicji ustawowej PB wg [1c] oraz zakresu i formy PB wg [4a] lub [4b], określonych na podstawie odwołania w ustawie jw. tj. dla projektu budowlanego (PB), w stosunku do projektu wykonawczego (PW), którego zakres określono odpowiednio w § 5 odpowiednio w ust. 1, 2, 3, 4 rozporządzenia [5].

Mając na uwadze powyższe zagadnienia prawne, pozwalające na usystematyzowanie miejsca, roli i celu sporządzenia dokumentacji odpowiednio projektu budowlanego (PB) lub / i projektu wykonawczego (PW) w procesie inwestycyjnym, nie ma uzasadnienia dla dowodzenia, iż projekt wykonawczy (PW) jest lub może być częścią projektu budowlanego, niezależnie od jego zakresu rzeczowego.

Zasadniczym celem sporządzenia projektu wykonawczego PW jest bowiem uzupełnienie i uszczegółowienie projektu budowlanego (PB) w zakresie i stopniu dokładności niezbędnych do sporządzenia przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego, przygotowania oferty przez wykonawcę i realizacji robót, a także prowadzenia i kontroli realizowanych robót przez odpowiednich uczestników procesu budowlanego, w tym zgodności realizacji z zatwierdzonym projektem budowlanym i warunkami decyzji o pozwoleniu na budowę.

Sporządzenie PW jest również wymagalne dla określenia Specyfikacji Technicznych Wykonania i Odbioru Robót, odpowiednio do rodzaju tych robót, technologii i zastosowanych wyrobów budowlanych, umożliwiających kontrolę realizacji tych robót nie tylko w zgodności z treścią projektu budowlanego (PB), jako załącznika do decyzji o pozwoleniu na budowę, ale również technologii realizacji inwestycji lub robót, jaka jest założona w PB i doprecyzowana w PW, jako wymagalna dla poszczególnych zakresów robót lub wyrobów, wraz kryteriami postępowania odbiorowego dla tych robót.

Zgodnie z treścią opinii z dnia 25.07.2025 r. cyt. „,Projekty wykonawcze zawierają rysunki w skali uwzględniającej specyfikę zamawianych robót i zastosowanych skal rysunków w projekcie budowlanym wraz z wyjaśnieniami opisowymi, które dotyczą:

- 1) części obiektu,
- 2) rozwiązań budowlano-konstrukcyjnych i materiałowych,
- 3) detali architektonicznych oraz urządzeń budowlanych,
- 4) instalacji i wyposażenia technicznego – których odzwierciedlenie na rysunkach projektu budowlanego nie jest wystarczające dla potrzeb, o których mowa w ust. 1” (§ 5 ust.2 ww. rozporządzenia [5], str. 11-12 opinii [k.182-182v]),

a także

cyt.: „(...) w zależności od zakresu i rodzaju robót budowlanych stanowiących przedmiot zamówienia, dotyczą:

- 1) przygotowania terenu pod budowę;
- 2) robót budowlanych w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części oraz robót w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, włącznie z robotami wykończeniowymi w zakresie obiektów budowlanych;
- 3) robót w zakresie instalacji budowlanych;
- 4) robót związanych z zagospodarowaniem terenu”

(§ 5 ust.3 rozporządzenia [5], str. str. 11-12 opinii [k.182-182v])).

Zaważywszy na podstawie prawną definicji, cel sporządzenia oraz przeznaczenie projektu budowlanego (PB) odpowiednio dla inwestycji, dla których jest wymagalne, a zatem określone w ustawie Pb [1a], [1b], [1c], uzyskanie decyzji o zatwierdzeniu PB oraz pozwolenia na budowę, a także cel i przeznaczenie projektu wykonawczego PW, w przypadku jego sporządzenia jako obligatoryjnego dla inwestycji finansowanych ze środków publicznych lub innych, o ile ma służyć wykonaniu np. przedmiarów robót lub zamiarem inwestora jest doprecyzowanie lub rozszerzenie zagadnień projektu budowlanego o zakres niewymagany rozporządzeniem o ZiF Pb [4a] lub [4b], projekt wykonawczy PW może powstać jako kontynuacja projektu budowlanego, lecz nie jako jego zamiennik.

Ze względu na czynności w postępowaniu administracyjnym z wniosku o pozwolenie na budowę, prowadzone przez właściwy organ aa-b wg kpa, dla wydania decyzji o zatwierdzeniu PB i pozwoleniu na budowę, organ ocenia dowody przedstawione przez stronę wnioskującą, których zakres i formę określono przepisami prawa, jako obowiązujące dla uznania wniosku za kompletny oraz dokonania rozstrzygnięcia w zakresie, w jakim organ posiada upoważnienie ustawowe, wskazane w art. 35 ustawy Pb [1a], [1b], [1c].

Zatem dołączanie do projektu budowlanego tj. PZT i PAB, jako załączników do wniosku o pozwolenie na budowę, sporządzonych wg wersji zgodnie z rozporządzeniem o ZiF Pb [4a] lub projektu budowlanego tj. PZT, PAB i PT wg rozporządzenia o ZiF Pb [4b] innych dowodów tj. np. zagadnień projektowych i technicznych rozszerzających wymagalny ww. rozporządzeniami zakres i formę ww. elementów projektu, jest dla ww. postępowania bezprzedmiotowe i zbędne, albowiem może stwarzać mylne przeświadczenie rozstrzygnięcia i zatwierdzenia ww. zakresu PB przez organ.

O ile powyższe by nastąpiło oraz organ odniósłby się do tych zagadnień w toku postępowania i decyzji, byłoby to również przekroczeniem uprawnień i upoważnienia organu wskazanego w ustawie Pb [1a, 1b, 1c], zarówno jako organu aa-b jak nadzoru budowlanego.

Zatem w ocenie biegłej, nie ma uzasadnienia dla pytania powoda o możliwość zawarcia, w dacie złożenia wniosku o pozwolenie na budowę elementów PB tj. PZT i PAB wg rozporządzenia o ZiF Pb [4b] tj. 14.10.2020 r., w PT zakresu rzeczowego cyt. „wymaganego projektem wykonawczym”.

Ponadto, pytanie jw. pozostaje bez związku z przedmiotem postanowienia Sądu i opinii biegłego, a także oceną ww. zakresu dokumentacji, tj. PZT i PAB, zwłaszcza iż stosując na dzień 14.10.2020 r. zakres i formę PZT i PAB wg rozporządzenia o ZiF Pb [4b], zakres i forma projektu technicznego PT na dzień 14.10.2020 r. była wymagalna do sporządzenia również zgodnie z rozporządzeniem o ZiF Pb [4b].

W celu dodatkowego wyjaśnienia przyczyn, dla których projektant ma obowiązek stosować się do zasad sporządzenia projektu budowlanego tj. jego elementów odpowiednio PZT, PAB i PT określonych wg rozporządzenia o ZiF Pb [4] wskazuje się, iż zakres ww. zobowiązania odpowiada zarówno przygotowania wersji papierowej jak elektronicznej ww. dokumentacji, które organ aa-b rozpatruje jednakowo i równorzędnie.

Zatem powyższe rozporządzenie wykonawcze [4b] do ustawy Pb [1c] ma na celu takie ujednolicenie sposobu prezentacji rozwiązań technicznych dla zamierzenia budowlanego, aby możliwe było zarówno sporządzenie i przekazanie do organu aa-b projektu budowlanego w wersji papierowej tj. w formie dotychczasowej lub przesłanie w zapisie plików elektronicznych, odpowiednio poprzez uruchomioną dla tych celów platformę komunikacji.

Dla każdej z wersji zapisu i przekazania do organu aa-b odpowiednio PZT i PAB, a następnie dla oświadczenia o rozpoczęciu budowy przygotowania PT, należało zatem zapewnić jednakowe zasady - a więc kryteria - ich sporządzenia. W powołaniu na ww. zasady strona postępowania przed organem aa-b lub nadzoru budowlanego ma prawo do wniesienia odwołania od decyzji podejmowanych przez właściwy organ.

W odpowiedzi na pytanie powoda z pisma z dnia 9.09.2025 r. tj. czy w powołaniu na obowiązujące przepisy prawa na dzień 14.10.2020 r. cyt. „projekt techniczny mógł zawierać wszystkie elementy wymagane projektem wykonawczym” należy również wskazać, że:

- załączony do akt sprawy PT (wg zapisu elektronicznego) nie posiada oznaczenia wykonania tego opracowania w dacie 14.10.2020 r.,
- PT został przekazany pozwanemu w dniu 15.07.2021 r. (tj. odpowiednio 9 miesięcy od dnia złożenia wniosku o pozwolenie na budowę), a po uzupełnieniu braków - w dniu 4.08.2021 r. (tj. odpowiednio ok. 9,5 miesiąca od dnia złożenia wniosku o pozwolenie na budowę) [k.25], a nie w dniu 14.10.2020 r.

Zatem w aktach sprawy nie ma informacji o wykonaniu PT w dacie tożsamej co data złożenie wniosku o pozwolenie na budowę tj. 14.10.2020 r.

Wyjaśniając stanowisko biegłej w odniesieniu do pytania powoda z pisma z dnia 9.09.2025 r. wskazuje się, iż w celu sporządzenia opinii z dnia 25.07.2025 r. dokonano badania akt sprawy, w odniesieniu do postanowienia o powołaniu biegłego dla sporządzenia pisemnej opinii w przedmiocie określonym ww. zarządzeniem, a nie w celu dokonania analizy prawnej wykazania zasadności obowiązujących przepisów prawa, na podstawie których potencjalnie możliwe i właściwe byłoby sporządzanie dokumentacji projektowej określonej w aktach sprawy jako projekt budowlany „w szczególności dokumentacji projektowej określonej jako projekt wykonawczy”.

Pomimo, iż pytanie z Postanowienia z dnia 28 listopada 2024 r. odnosi się do projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego i projektu wykonawczego, ograniczono je do zakresu o treści w brzmieniu cyt.:

„(...) czy sporządzony przez powoda projekt architektoniczno-budowlany i techniczny jest zgodny z umową stron z 17 grudnia 2018 r. (1) oraz czy zawiera wszystkie elementy projektu wykonawczego wskazanego w umowie (2) ? „

Zatem obecnie zadawane przez pełnomocnika powoda pytanie powinno mieć odniesienie do treści opinii z dnia 25.07.2025 r. wyłącznie w zakresie, w jakim ustosunkowano się w tej opinii do oceny zgodności projektu architektoniczno-budowlanego i technicznego z zapisami umowy z dnia 17 grudnia 2018 r. (1) oraz ujęcia w ich treści wszystkich elementów projektu wykonawczego wskazanego w umowie (2).

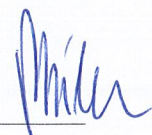
Obecnie pełnomocnik powoda uogólnił natomiast ww. zapytanie, nie odnosząc się do dokumentacji podlegającej ocenie (tj. sporządzonej przez powoda i załączonej do akt sprawy na k.3), co w ocenie biegłej nie tylko nie odnosi się do treści opinii, ale przede wszystkim zmienia jej zakres przedmiotowy i zakresowy.

Wykazane natomiast jw. dodatkowe wyjaśnienia stanowią uzupełnienie, w formie odpowiedniego rozszerzenia, zapisów poz. 4 i poz. 4.1 opinii z dnia 25.07.2025 r., podtrzymując w całości ich treść wskazaną na str. 6-20 opinii [k.179v-186v].

5.2 b) wyjaśnienie czy są jakieś elementy projektu wykonawczego określone w przepisach prawa, które bezwzględnie nie mogą zostać ujęte w projekcie technicznym oraz wskazanie przepisów, które to regulują [k.228].

Na podstawie wyjaśnień wskazanych w poz. 4 opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz poz. 5.1 niniejszej opinii uzupełniającej, wskazuje się iż pytanie powoda jest bezprzedmiotowe wobec stanowiska biegłej wykazanego zgodnie z zakresem wskazanym w postanowieniu Sądu, wynikającego z przepisów prawa obowiązujących w okresie realizacji umowy nr 01/12/2018 z dnia 17.12.2018 r., wykazanych w ww. dokumentach o odrębności celu, zakresy i formy projektu budowlanego od projektu wykonawczego. Pytanie jw., podobnie jak poprzedzające i mające wyjaśnienia w poz. 5.1 niniejszej opinii uzupełniającej, ma charakter uogólnienia a nie odniesienia do opinii z dnia 25.07.2025 r.

Tym nie mniej wyjaśnia się dodatkowo, iż decyzją projektanta jest określenie stopnia skomplikowania robót budowlanych, specyfiki i charakteru obiektu budowlanego, warunków ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w przepisach odrębnych od ustawy Pb, oraz w zależności od przeznaczenia projektowanego – niezbędnych warunków do korzystania z obiektu przez osoby ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca

2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (§ 3 ust. 1 rozporządzenia o Zi F Pb [4b], art. 34 ust.2, ust. 2a, ustawy Pb [1c]).

Nie ulega jednak wątpliwościom, iż projekt budowlany (PB), będący dokumentacją techniczną określającą ww. roboty i zagadnienia, powinien spełniać wymagania określone w art. 5 ustawy Pb (niezależnie od wersji tego aktu, tj. [1a], [1b], [1c].)

W celu realizacji ww. wymagań, w art. 34 ust. 3 ustawy Pb [1c], określono co zawiera dokumentacja projektowa, odpowiednio PZT, PAB i PT.

Natomiast zgodnie z dyspozycją ustawową z art. 34 ust. 6 ustawy Pb, minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określił w drodze rozporządzenia, m. in. szczegółowy zakres i formę projektu budowlanego, uwzględniając zawartość projektu budowlanego w celu zapewnienia czytelności danych.

Rozporządzenie o ZiF Pb [4b] realizuje ww. dyspozycję, wskazując jednoznacznie co powinno być uwzględnione odpowiednio w PZT, PAB i PT, z uwzględnieniem zapisów § 3 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, odrębnie dla każdego z elementów Projektu budowlanego jw.

Zważywszy, iż ustawa Pb [1c] nie odnosi się do projektu wykonawczego, a rozporządzenie ws PW [5] wydane zostało na podstawie art. 31 ust. 4 ustawy prawo zamówień publicznych [2], i nie posiada odniesienia do podstawy prawnej jej wydania jako do ustawy Pb [1c], w ocenie biegłej nie ma uzasadnienia dla łączenia zagadnień projektu technicznego PT z art. 34 ust. 3 pkt. 3) ustawy Pb [1c] i § 22 - § 24 rozporządzenia o ZiF Pb [4b] z zagadnieniami projektu wykonawczego PW, o którym mowa w § 4 i § 5 rozporządzenia o PW [5]. W § 5 ust. 4 rozporządzenia ws PW [5] odwołuje się natomiast do PB w stwierdzeniu do wymagań jakie powinna spełnić forma dokumentacja wykonawcza, cyt.: „wymagania dotyczące formy projektu wykonawczego przyjmuje się odpowiednio jak dla projektu budowlanego”. Powyższe ma na celu ujednolicenie i czytelność dokumentacji, w odwołaniu do zasad jakie określono dla PB.

W ocenie biegłej podnoszona przez pełnomocnika powoda „dowolność” rozporządzania decyzyjnością co do sporządzenia sposobu i zakresu projektu technicznego (PT), tj. w innej szczegółowości niż wymagana wg art. 34 ust. 3 pkt. 3) ustawy Pb [1c] i § 22 - § 24 rozporządzenia o ZiF Pb [4b] o ile miałyby uzasadnienie dla zastosowania dla danej inwestycji, powinna być jednoznacznie określona w tak przygotowanej dokumentacji, tj. poprzez wskazanie zakresu wymagalnego odpowiednio wg § 22 - § 24 rozporządzenia o ZiF Pb [4b] oraz jej poszerzenia, o odpowiednie dla tej inwestycji, zagadnienia wg § 5 rozporządzenia ws PW [5].

Rozdzielenie ww. zagadnień umożliwia również kontrolę budowy oraz dokumentacji PT przez właściwy organ nadzoru budowlanego, wraz z przygotowaniem takiej dokumentacji do odbioru przez ten organ, z oświadczeniem kierownika budowy o jej zakończeniu zgodnie z tą dokumentacją i warunkami decyzji o pozwoleniu na budowę.

Ponadto wskazuje się, iż w nazewnictwie technicznym dotyczącym procesu inwestycyjnego dla słowa „element” zarezerwowano zapisy § 5 ust. 1 rozporządzenia o ZiF Pb [4b] tj. cyt.: „Oprawia się następujące elementy projektu budowlanego :

- 1) projekt zagospodarowania działki lub terenu
- 2) projekt architektoniczno-budowlany
- 3) projekt techniczny”.

Dla ww. „elementów” projektu budowlanego wg pkt. 1)-3), co wykazano w wyjaśnieniach jw. określono natomiast, zgodnie z dyspozycją ustawową, zakres i formę w celu zapewnienia czytelności danych.

O ile zatem ustawodawca, odnosząc się do odpowiednio ustawy Pb [1c] i ustawy Prawo zamówień publicznych [2], w zakresie w jakim wskazują te ustawy zagadnienia dotyczące sporządzania dokumentacji projektowej wymaganej dla realizacji robót budowlanych, dla których wymagane jest uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę, uważałby za zasadne określenie zakresu i formy projektu wykonawczego PW, o których mowa obecnie wyłącznie w rozporządzeniu ws PW [5] w odniesieniu do jego „formy” (§ 5 ust.4), dokonałby zarówno odpowiedniej delegacji ustawowej dla właściwego ministra do określenia ww. zagadnień, lub odstąpiłby od obowiązku określenia w przepisach wykonawczych do ustawy Pb [1c] zakresu i formy Pb [4b], w tym w szczególności dla projektu technicznego (PT) jako elementu projektu budowlanego (PB), pozostawiając je w domenę i kompetencję projektanta w zależności od inwestycji, tj. w szczególności bez określenia warunku i celu tj. cyt. „zapewnienia czytelności danych”.

Zatem mając na uwadze co najmniej sposób stanowienia prawa w Polsce, a w tym kompetencje organów ustawodawczych do określania treści przepisów do obligatoryjnego stosowania, z rozróżnieniem na akty rangi ustawowej i tzw. przepisy wykonawcze, a więc niejako „zunifikowanych” dla jego odbiorców tj. podmiotów uczestniczących w ich wykorzystaniu w praktyce, a w tym w szczególności w postępowaniach, prowadzonych w trybie kpa oraz ustawy Pb, w ocenie biegłej bezprzedmiotowe jest określanie dla celów opinii biegłego w szczególności w przedmiocie okoliczności wskazanych przez Wysoki Sąd w Postanowieniu z dnia 28 listopada 2024 r., obecnie żądane przez pełnomocnika powoda cyt.: „elementy projektu wykonawczego określone w przepisach prawa, które bezwzględnie nie mogą zostać ujęte w projekcie technicznym”.

Co do zasady w domenę, kompetencję i odpowiedzialność zawodową projektanta obiektu budowlanego, dla którego budowy niezbędne jest uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę, jest sporządzenie projektu budowlanego (PB) w zakresie i formie zgodnymi z obowiązującymi przepisami i adekwatnie do inwestycji jaka ma być realizowana.

Sporządzenie ewentualnych innych opracowań projektowych tj. np. projekt wykonawczy (PW), projekt technologiczny, projekt wnętrz, opracowania kosztowe, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót, o ile są wymagane ustawą prawo zamówień publicznych [2] lub zamówieniem zgodnie z zawieraną umową pomiędzy inwestorem a projektantem np. z sektora inwestycji prywatnych, powinny być kontynuacją informacji i rozwiązań projektowych zawartych w PZT, PAB i PT stanowiących, obligatoryjne do wykonania, elementy projektu budowlanego (PB).

W zależności od zakresu rzeczowego inwestycji, tj. zakresu robót jakie mają być wykonane w celu jej realizacji, tzw. uszczegółowienie Projektu budowlanego (PB) musi być dostosowane do potrzeb procesu budowy, wynikających z tej dokumentacji.

Zagadnienie to wynika wprost z dobrej praktyki projektowania technicznego, a przede wszystkim kompetencji projektanta, posiadającego uprawnienia do samodzielnej i fachowej oceny zjawisk technicznych oraz rozwiązywania zagadnień architektonicznych i technicznych oraz techniczno-organizacyjnych, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy Pb [1c].

W powołaniu na ww. kompetencje należy zatem stosować zapisy § 5 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia ws PW [5], tj. wykonując uszczegółowienie projektu budowlanego (PB) o zagadnienia uwzględniające specyfikę zamawianych robót i zastosowanych skal rysunków w projekcie budowlanym (PB) wraz z wyjaśnieniami opisowymi, dla cyt.:

„(...) 1) poszczególnych części obiektu,
2) rozwiązań budowlano-konstrukcyjnych i materiałowych,
3) detali architektonicznych oraz urządzeń budowlanych,
4) sieci uzbrojenia terenu, instalacji i wyposażenia technicznego
– których odzwierciedlenie na rysunkach projektu budowlanego nie jest wystarczające”,
dla realizacji poszczególnych robót, a w tym odpowiednio dla cyt.:

„1) przygotowania terenu pod budowę,
2) robót budowlanych w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części oraz robót w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, włącznie z robotami wykończeniowymi w zakresie obiektów budowlanych,
3) robót w zakresie instalacji budowlanych,
4) robót związanych z zagospodarowaniem terenu”.

Wyjaśnienia jw. stanowią uzupełnienie opinii z dnia 25.07.2025 r. w zakresie w jakim wskazano o ich złożenie w piśmie z dnia 9.09.2025 r.

W powołaniu na powyższe wskazuje się również, iż nie można odpowiedzieć na pytanie pełnomocnika powoda w odniesieniu do treści i brzmienia w jakich zostało ono sformułowane (w szczególności z zastosowaniem negatywnych przesłanek), jako sprzecznych co do zasady z zakresem rzeczowym i treścią aktów prawa, do których odnoszą się zagadnienia wskazane

w ww. pytaniu, a także jako pytania o charakterze ogólnym, nie odpowiadającego treści opinii z dnia 25.07.2025 r.

Udzielenie odpowiedzi na ww. pytanie, mogłoby być uznane przez pełnomocnika powoda jako przesądzenie w stosunku do przepisów prawa, do której opinia biegłego nie ma umocowania. Podkreślenia wymaga również, iż za opracowanie projektu budowlanego, w sposób zgodny z wymaganiami ustawy Pb [1c], ustaleniami określonymi w decyzjach administracyjnych dotyczących zamierzenia budowlanego, obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej, odpowiada projektant realizując podstawowy obowiązek, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy Pb [1c]. Tym samym jest to zobowiązanie projektanta w trybie odpowiedzialności zawodowej.

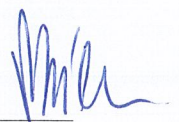
Dokumentacja o nazwie projekt budowlany, a w tym PZT, PAB i PT nie jest również dokumentacją, o której mowa w art. 20 ust.1 pkt.3a) tj. indywidualną dokumentacją techniczną, dla której zasady sporządzenia i uzgadniania określono odpowiednio w odniesieniu do zapisów art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92 poz. 881 z późn zm). Dokumentacja przekazana do akt na k.3 nie posiada znamion rozwiązań, dla których miały zastosowanie ww. przepisy.

Zatem w powołaniu na ww. założenia pozostały do zastosowania dla inwestycji, wskazane w ustawie Pb [1c] oraz rozporządzeniu [4b] wymagania, o ile inwestor i projektant w dacie złożenia wniosku o pozwolenie na budowę tj. w dniu 14.10.2020 r. nie skorzystali z możliwości sporządzenia projektu budowlanego wg przepisów dotychczasowych.

5.3 Uzupełnienie pkt. 5.1.1.1 Uwagi szczegółowe do PZT (...) – str. 35 opinii o wskazanie, czy w przypadku istnienia stwierdzonych przez biegłą w punkcie braków, wad i nieścisłości dokumentacji projektowej zostałoby w oparciu o nią wydane pozwolenie na budowę ? [k.228]

W opinii z dnia 25.07.2025 r. dokonano oceny zakresu i formy PZT, PAB oraz PT wg danych udostępnionych w zapisie elektronicznym na k.3 z akt sprawy oraz w odniesieniu do obowiązujących w dacie złożenia wniosku o pozwolenie na budowę przepisów prawa, w tym w szczególności ustawy Pb [1c] oraz rozporządzenia o ZiF Pb [4b], wg którego powód sporządził dokumentację projektową etapu projektu budowlanego, określonego w umowie z dnia 17.12.2018 r.

Zarówno w opinii z dnia 25.07.2025 r., jak w niniejszej opinii uzupełniającej, biegły nie dokonuje oceny czynności, właściwego dla wniosku o pozwolenie na budowę, organu administracji architektoniczno-budowlanej, który prowadził postępowanie administracyjne w okresie od dnia 14.10.2025 r. do dnia jego zakończenia wydaniem Decyzji nr 0663/21 z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Opinia z dnia 25.07.2025 r. nie zawiera takiej oceny. W powołaniu natomiast na okres w liczbie dni jaki upłynął od daty złożenia wniosku o pozwolenie na budowę 14.10.2020 r. oraz daty wydania decyzji o pozwoleniu na budowę z dnia 29.04.2021 r. należało dokonać odniesienia się do treści dokumentacji będącej przedmiotem ww. postępowania, w tym dokumentów załączonych do akt sprawy tj. np. uzgodnienie w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych.

Działając natomiast w dobrej wierze, na podstawie dokumentów zawartych w aktach sprawy i przekazanych przez strony, w tym powoda, w formie zapisu elektronicznego na płycie CD (oznaczonego jako k.3) do opinii przyjęto, iż składający ww. dowód do sprawy dokonał tego świadomie jako potwierdzenie przez siebie zakresu rzeczowego projektu budowlanego (PB) tożsamesego z dokumentacją, dla której wydano decyzję nr 0663/21 z dnia 29 kwietnia 2021 r. i stanowiącą załącznik papierowy do tej decyzji.

Ponadto skoro powód wskazał, iż PT zawiera wszystkie zagadnienia PW, należało dokonać sprawdzenia zagadnień i rozwiązań technicznych z etapu poprzedzającego tj. odpowiednio PZT i PAB, dla których sporządzono uszczegółowienie, do którego odwołują się zapisy umowy.

Ocena załączonej do akt dokumentacji polegała zatem na badaniu spełnienia przez tę dokumentację obowiązujących zapisów prawa, w odniesieniu do zobowiązania wskazanego w umowie z dnia 17.12.2018 r. tj. sporządzenia projektu budowlanego (PB) jako załącznika do decyzji o pozwolenie na budowę oraz projektu wykonawczego (PW), a więc do dokumentacji do których należało się odnieść w opinii biegłego, zgodnie ze wskazaniem z postanowienia Sądu.

W opinii przypomina się bowiem, iż załącznikami do decyzji o pozwoleniu na budowę, na podstawie której możliwe jest rozpoczęcie robót budowlanych, wg stanu po nowelizacji ustawy Pb do wersji [1c] oraz po upływie okresu karencji tj. od 20.09.2021 r., są trzy elementy projektu budowlanego tj. PZT. PAB i PT, o ile został sporządzony wg ustawy Pb [1c] i rozporządzenia o ZiF Pb [4b].

Mając na uwadze powyższe żądanie pełnomocnika powoda o uzupełnienie opinii z dnia 25.07.2025 r. o cyt.: „wskazanie, czy w przypadku istnienia stwierdzonych przez biegłą w punkcie braków, wad i nieścisłości dokumentacji projektowej zostałoby w oparciu o nią wydane pozwolenie na budowę ?” faktycznie nie tylko nie dotyczy przedmiotu i okoliczności wskazanych w postanowieniu. Sądu dla sporządzenia opinii, ale przede wszystkim przekracza jej zakres.

Natomiast o ile pytanie jw. byłoby częścią brzmienia postanowienia Sądu o sporządzeniu opinii biegłego, odpowiedź byłaby tożsama jak obecnie, jako wynik analizy dokumentacji załączonej do akt w odniesieniu do obowiązujących w jej zakresie przepisów prawa, bez możliwości odniesienia się do czynności leżących w kompetencji i zadaniach ustawowych organu aa-b, a w tym podjętych lub zaniechanych do wykonania przez organ.

- 5.4 Zobowiązanie biegłej do sporządzenia listy elementów jakie powód powinien uwzględnić w projekcie wykonawczym sporządzonym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego, a które nie zostały zawarte w projekcie budowlanym, na który składa się Projekt Architektoniczno-budowlany, projekt zagospodarowania terenu i projekt techniczny, ze wskazanie podstawy prawnej nakazującej ujęcie elementu w projekcie wykonawczym (pisownia oryginalna) [k.228],**

W opinii z dnia 25.07.2025 r. wskazano jednoznacznie zakresy dokumentacji projektowej poszczególnych elementów projektu budowlanego (PB), tj. odpowiednio dla PZT, PAB i PT, a w tym opracowań branżowych, których nie sporządzono w stanie umożliwiającym potwierdzenie zarówno zgodności z umową z dnia 17.12.2018 r., określającej zakres opracowań branżowych dla PW jak tych, dla których określono ich wykonanie jako „częściowe” lub „niepełne” tj. uniemożliwiające potwierdzenie wykonania zakresu projektu technicznego w „szczegółowości projektu wykonawczego” (str. 39-47 opinii [k.196-200]). Nie ma zatem uzasadnienia dla ich ponownego wskazywania.

Do opinii uzupełniającej wskazuje się natomiast jednoznacznie, iż bezspornym dla każdego z projektantów jest obowiązek sporządzenia projektu budowlanego., tj. jego elementów odpowiednio PZT, PAB i PT, wzajemnie skoordynowanych, a więc nie sprzecznych lub powodujących kolizje np. w zakresie prowadzenia lub lokalizacji urządzeń branży instalacji sanitarnych i elektrycznych, rozwiązań architektonicznych lub konstrukcyjnych itp.

- 5.5 (...) w przypadku uznania, iż stwierdzone przez biegłą sądową wady formalne dokumentacji projektowej tj. Projektu Architektoniczno-Budowlanego i Projektu Zagospodarowania terenu są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, pomimo iż (...) wnosząc o zwrócenie się do Starosty Wodzisławskiego (...) o złożenie do akt kompletnej dokumentacji postępowania administracyjnego w ramach którego wydano decyzję o pozwoleniu na budowę z dnia 29 kwietnia 2021 r. nr WAB.6740.1528.2020 (...)” [k.228],**

W niniejszej opinii uzupełniającej podtrzymuje się uwagi do dokumentacji projektowej załączonej do akt na k.3 z oznaczeniem jako PZT, PAB oraz PT, wraz z zastrzeżeniami wskazanymi dla tych dokumentacji w odpowiednich pozycjach w opinii z dnia 25.07.2025 r. wraz z dodatkowymi wyjaśnieniami wg poz. 5.4 opinii.

Wniosek pełnomocnika powoda o cyt.: „(...) zwrócenie się do Starosty Wodzisławskiego (...) o złożenie do akt kompletnej dokumentacji postępowania administracyjnego, w ramach którego wydano decyzję o pozwoleniu na budowę z dnia 29 kwietnia 2021 r. nr WAB.6740.1528.2020

(...)” ocenia się obecnie jako niezwiązany z postanowieniem o powołaniu biegłego oraz okoliczności sporządzenia opinii, wg ustaleń z dnia 28.11.2024 r. oraz Zarządzenia z dnia 17.01.2025 r.

Biegła nie ma podstaw prawnych do występowania do Starosty Wodzisławskiego o udostępnienie akt postępowania prowadzonego z wniosku z dnia 14.10.2020 r., a także załączników do decyzji o pozwoleniu na budowę z dnia 19.04.2021 r.

Przedstawia się jednak stanowisko, iż o ile powód miałby wiedzę o rozbieżności tych dokumentacji powinien je wskazać lub udostępnić do akt zapis dokumentacji zgodny z załącznikiem do decyzji jw.

Obecne stanowisko pełnomocnika powoda o występowaniu rozbieżności zapisu elektronicznego załączonego na k.3 z dokumentacją będącą załącznikiem do decyzji o pozwoleniu jest zatem niezrozumiała.

Ponadto wskazuje się, iż z praktyki projektowej wynika, że projektanci zachowują tj. archiwizują, w zapisie co najmniej elektronicznym, wersje dokumentacji projektowej etapu projektu budowlanego lub / i wykonawczego, co najmniej do czasu zakończenia robót, lub wygaśnięcia decyzji o pozwoleniu na budowę, w przypadku braku ich rozpoczęcia w terminie 3 lat od uzyskania ostateczności przez tę decyzję.

Ponadto, 1 egzemplarz dokumentacji będący załącznikiem do decyzji o pozwoleniu na budowę (PZT i PAB) z pieczęcią organu z adnotacją o numerze i dacie decyzji o pozwoleniu na budowę oraz 3 egzemplarze PT powinien posiadać inwestor.

Do niniejszej opinii uzupełniającej wyjaśnia się dodatkowo, iż w opinii przyjęto założenie o wersji PZT i PAB z zapisu na k.3 tożsamej z załącznikiem papierowym do decyzji o pozwoleniu na budowę. Ponadto, do opinii przyjęto, iż wersja jw. stanowiła podstawę do złożenia oświadczenia przez projektanta o zgodności PT z tymi elementami PB (PZT i PAB) oraz warunkami decyzji o pozwoleniu na budowę, a sam PT miał być dokumentacją integralną i niesprzeczną z rozstrzygnięciami technicznymi zawartymi w PZT i PAB. Powyższe założenia są zgodne z brzmieniem przepisów określających cel, zakres i formę sporządzanej dokumentacji projektowej, odpowiednio PZT, PAB i PT.

6 Opinia uzupełniająca na okoliczność wskazaną w poz. I-X z pisma z dnia 9.09.2025 r., w tym odpowiednio:

6.1 I. Uwagi do wprowadzenia do opinii (pkt. 4, 4.1 opinii) [k.228-229]

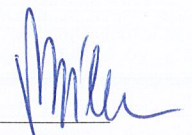
W odniesieniu do uwag pełnomocnika zawartych w poz. I pisma z dnia 09.09.2025 r. dot. treści i stanowiska z poz. 4 i poz. 4.1 opinii biegłego z dnia 25.07.2025 r., a w tym m.in. oraz w szczególności o :

- cyt.: „(...) dogmatyzowaniu rozróżnienia projektu wykonawczego od projektu technicznego, nie rozumiejąc celu w jakim pojęcie projektu wykonawczego zostało zawarte w umowie (...)”,
- cyt. : „(...) biegła nie chce jednak zauważyć, iż nazwa opracowania jakie inwestorowi zostanie przekazana jest w tej sytuacji bez znaczenia, a przez to myli standard publicznoprawnego z umownym (...)”,
- cyt.: „(...) Merytorycznie to stwierdzenie niczego jednak do niniejszej sprawy nie wnosi, gdyż w praktyce zakres PT pokrywa lwią część tradycyjnego PW (rozwiązania konstrukcyjne / instalacyjne, obliczenia, rysunki detali, charakterystyka energetyczna, itd.)”,
- cyt.: „(...) oceny te są formułowane przez biegłą jedynie na podstawie przepisów prawa budowlanego oraz ogólnych założeń legislacyjnych, a nie na podstawie konkretnych przepisów. (...) Tymczasem w sprawie nie jest ważne, to czy ustawodawca zamierzał zastąpić projekt wykonawczy projektem technicznym ale to czy w swym zakresie treści mogą być tożsame. Zauważyć należy, że o ile projekt wykonawczy ma znaczenie dla postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jako element opisu przedmiotu zamówienia, tyle jest to jedynie prawne uzasadnienie jego odrębności. Z punktu widzenia inwestora prywatnego, nazwa projektu pozostaje bez znaczenia, a istotna jest treść.

wyjaśnia się odpowiednio:

W celu odpowiedzi na pytanie Sądu wskazane w Postanowieniu z dnia 28.11.2024 r. i Zarządzeniu z dnia 17.01.2025 r., odnoszące się do dokumentacji projektowej będącej przedmiotem zamówienia określonego umową nr 01/02/2018 z dnia 17.12.2018 r. (odpowiednio § 1 i § 2 umowy [k. 19-19v]), służącej do realizacji inwestycji o nazwie: „Budowa budynku biurowego oraz przebudowa części pomieszczeń biurowych w budynku istniejącym z zagospodarowaniem działki na parceli nr 479/20 w Rydułtowach przy ul. Raciborskiej” (nazwa inwestycji wg Decyzji nr 0663/21 z dnia 29.04.2021 r. [k.22]) lub „Budowa budynku biurowego oraz przebudowa części pomieszczeń biurowych w budynku istniejącym wraz z instalacjami wewnętrznymi i zagospodarowaniem terenu zlokalizowanego na działce nr 479/20 przy ul. Raciborskiej 114D w Rydułtowach (43-346)” (nazwa przedsięwzięcia wg Protokołu z dnia 11.05.2021 r. [k.24] oraz Protokołu z dnia 4.08.2021 r. [k.25]) należało dokonać czynności sprawdzających dla wszystkich elementów dokumentacji projektowej oznaczonych w zapisie elektronicznym na dysku CD [k.3] jako folderów odpowiednio:

- Projekt Architektoniczno-Budowlany ! CAŁY PROJEKT – PZT PAB. Pdf
- Projekt Techniczny,

- Charakterystyka Energetyczna
- 2020_12_08_opinia sanitarna.pdf
- Decyzja o pozwoleniu na budowę,

w odniesieniu do kompletności ww. opracowań, zarówno w stosunku do wymagań, obowiązujących, w okresie ich sporządzania, aktów prawa powszechnego, a także ustaleń umowy z dnia 17.12.2018 r., w tym celu jaki miała realizować dokumentacja projektowa określona przez strony w zapisach tej umowy.

Powyższa analiza była niezbędna do dokonania oceny na ile i w jakim zakresie dokumentacja projektowa, określona w umowie jako „projekt budowlany” w dacie 17.12.2018 r., a którą stanowi „projekt budowlany” składający się PZT, PAB, PT (wg stanu prawnego na dzień 14.10.2020 r.) jest kompletna i zgodna z zamówieniem, tj. odpowiednio wg zapisów § 1 tab.1, tab.2, § 2 ust.1 pkt. b), c), e), f), g), h) oraz § 3 ust. 3 umowy z dnia 17.12.2018 r., a więc przeprowadzenia również badania czy i w jakim zakresie wypełnia ona zapisy rozporządzenia ws PW [5] tzn., iż jest sporządzona w stanie i zakresie nie wymagającym dodatkowych uzupełnień, poszerzenia informacji lub uszczegółowienia, identyfikującego dokumentację projektową o nazwie i przeznaczeniu tj. „projektu wykonawczego”.

Ponadto, ocena dokumentacji o zakresie przedmiotowym i nazwie wskazanej przez powoda na dysku CD [k.3] w stosunku do informacji z akt sprawy, iż wypełnia ona wszystkie cechy i zakres identyfikujący tzw. „projekt wykonawczy”, była niezbędna do przeprowadzenia badania ww. dokumentacji [k.3] w stosunku do zapisów odpowiednio § 1 tab. 4, tab. 5, § 2 ust. 1 pkt. d), f) oraz § 3 ust. 3 umowy z dnia 17.12.2018 r.

W celu jednoznacznego określenia nazewnictwa stosowanego w dokumentach akt sprawy oraz na podstawie praktyki sporządzania dokumentacji projektowej należało w poz. 4 i 4.1 opinii z dnia 25.07.2025 r. usystematyzować je do stanu, jaki wynika z obowiązujących projektantów przepisów prawa powszechnego, zwłaszcza wobec nowelizacji ww. przepisów jaka miała miejsce w okresie realizacji umowy z dnia 17.12.2025 r. w 2020 r., a która - w ocenie sporządzającej opinię - mogła mieć wpływ na decyzje podejmowane w przedmiocie dokumentacji projektowej, na którą strony się umówiły 17.12.2018 r., a następnie dokonały jej odbioru, odpowiednio w dniach 11.05.2021 r. oraz 8.08.2021 r.

Działając w dobrej wierze i na podstawie wiedzy szczególnej, jaką biegła posiada również z tytułu bezpośredniego i osobistego uczestnictwa w procesie wstępnych konsultacji tzw. prekonsultacji, a następnie konsultacji publicznych projektów zmian wprowadzonych do ustawy Pb [1c] oraz odpowiednich rozporządzeń wykonawczych, w tym rozporządzenia o ZiF Pb [4b], na podstawie których powód wykonał projekt budowlany, do opinii przedstawiono wyłącznie fakty wynikające z ww. nowelizowanych przepisów, w tym tych, które były udostępnione publicznie w ramach ww. konsultacji z ww. okresu (np. uzasadnienie załączone do projektu zmian ustawy).

Nadto, analiza dokumentacji projektowej wg k.3, w stosunku do obowiązujących przepisów prawa na dzień 17.12.2018 r. oraz na dzień 14.10.2020 r. została przeprowadzona na podstawie wiedzy i praktyki zawodowej wykonywania przez biegłą, jako magistra inżyniera architekta, projektanta i sprawdzającego dokumentacji projektowych etapów odpowiednio koncepcji, projektu budowlanego, projektu wykonawczego oraz innych opracowań niezbędnych do realizacji inwestycji w zależności od ich charakteru, cech lub uwarunkowań lokalizacyjnych, a także kwalifikacji wynikających z decyzji o przyznaniu prawa do sporządzania opinii rzeczoznawcy budowlanego. Ww. kompetencje odnoszą się do inwestycji porównywalnych oraz zdecydowanie większych niż określona w umowie, odpowiednio dla inwestorów tzw. „prywatnych” oraz finansowanych ze środków publicznych (zamówienia publiczne).

Na podstawie ww. wiedzy, doświadczenia i praktyki zawodowej projektowania i prowadzenia biura projektowego od 1992 r., biegłą posiada pełną świadomość odrębności projektu budowlanego (PB) od projektu wykonawczego (PW), a także celu w jakim obie te dokumentacje są realizowane i czemu służą w procesie inwestycyjnym niezależnie od podmiotu, który jest inwestorem w rozumieniu ustawy prawo budowlane oraz wersji tego przepisu w czasie, w tym również w okresie realizacji umowy z dnia 17.12.2018 r.

W rozumieniu procesu budowlanego oraz na podstawie szczegółowych zapisów umowy z dnia 17.12.2018 r. zroszumiwały dla biegłej był również cel, dla którego strony ustaliły sporządzenie projektu budowlanego, a następnie projektu wykonawczego, stosując w zapisach tej umowy słownictwo adekwatne dla tych zagadnień i nie odbiegające od standardu ustaleń dla ww. zakresów w umowach o prace projektowe.

Co więcej, wobec braku zdefiniowania w umowie z dnia 17.12.2018 r. słów cyt.: „projekt wykonawczy” sposób określających wolę oraz rozumienie zakresu i formy, a także celu jakiemu miała służyć ww. dokumentacja, do opinii nie było podstaw przyjmowania innego rozumienia ww. zakresu dokumentacji, niż stosowany w procesie inwestycyjnym przez projektantów oraz wykonawców zamierzenia budowlanego.

Do opinii biegłego przyjęto również w dobrej wierze, iż powód jako strona umowy oraz profesjonalny podmiot świadczący usługi projektowania architektoniczno-budowlanego oraz prawo do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych, posiadał pełną świadomość i wiedzę dotyczącą zakresów dokumentacji opisanych w 2018 r., odpowiednio jako „projekt budowlany” oraz „projekt wykonawczy”, a w tym np. wymaganą szczegółowość zagadnień np. instalacyjnych, wykazanych literalnie poprzez ich wyszczególnienie w umowie dla etapu projektu wykonawczego.

Zatem w opinii biegłego nie występuje „dogmatyzowanie” projektu budowlanego na projektem wykonawczym, lecz ich rozróżnienie zgodnie z zapisami umowy, do której odwołuje się postanowienie o powołaniu biegłego oraz praktyka i cel sporządzania ww. dokumentacji.

Twierdzenie pełnomocnika o „dogmatyzowaniu” rozróżnienia projektu budowlanego (PB) od projektu wykonawczego (PW) nie ma również zastosowania wobec jednoznacznego stanowiska przedstawionego w procesie legislacyjnym i potwierdzającego, iż nowy podział projektu budowlanego z PZT i PAB (przed nowelizacją) na PZT, PAB i PT (po nowelizacji), co do zasady nie zmienia zakresu wymaganego dla dokumentacji projektowej, uznanej przez organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz nadzoru autorskiego jako niezbędnej i właściwej dla zgłoszenia rozpoczęcia i prowadzenia robót, zgodnie z warunkami decyzji o pozwoleniu na budowę.

Szczegółowe wyjaśnienie wykazano na str. 14-20 opinii [k.182v-186v].

W opinii z dnia 25.07.2025 r. wykazano szczegółowo, iż na podstawie aktów prawa obowiązujących na dzień podpisania umowy (17.12.2018 r.), protokołów odbioru dokumentacji (PZT i PAB 11.05.2021 r., PT 8.08.2021 r.), złożenia wniosku o pozwolenie na budowę (14.10.2020 r.), wydania decyzji o pozwoleniu na budowę (29.04.2021 r.), projekt budowlany (a więc PZT i PAB łącznie, lub PZT, PAB i PT łącznie) jest inną dokumentacją niż projekt wykonawczy (PW). Powyższe stanowisko jest podtrzymane w niniejszej opinii uzupełniającej.

W opinii jw. nie przedstawiono zatem indywidualnej ich interpretacji, na co może wskazywać zarzut o rzekomej „dogmatyzacji”, a także rzekomym skupieniu się na nazwie dokumentacji, a nie jej przedmiocie i celu sporządzenia.

Biegła nie myli również standardu publicznoprawnego z indywidualnym.

Analiza porównawcza projektu budowlanego (PZT, PAB i PT [k.3]) do opisu przedmiotu umowy z dnia 17.12.2018 r., którą podpisały strony, jednoznacznie potwierdziła rozróżnienie w niej etapów projektowania odpowiednio jako:

- koncepcji (§ 2 ust. 1 pkt. a) umowy),
- projektu budowlanego (§ 2 ust. 1 pkt. b) umowy)
- oraz projektu wykonawczego (§ 2 ust. 1 pkt. d) umowy) [k.19].

Co więcej, powyższe stanowisko potwierdzają również zapisy § 5 tab 2 i tab 4 umowy odnoszące się do terminu wykonania odpowiednio projektu budowlanego (PB) wraz z zagospodarowaniem terenu tj. cyt.: „45 dni od daty zaakceptowania przez zamawiającego koncepcji” oraz projektu wykonawczego (PW) wraz z zagospodarowaniem terenu cyt.: „45 dni od złożenia wniosku w Starostwie Powiatowym”.

Powyższe potwierdza, iż strony ustaliły wykonanie projektu wykonawczego w następstwie wykonania projektu budowlanego.

W powołaniu natomiast na stan prawny odnoszący się do zakresu i formy pb na dzień podpisania umowy, tj. rozporządzenia o ZiF [4a] nie ulega wątpliwościom, iż powód był zobowiązany sporządzić projekt budowlany PB (§ 2 ust. 1 pkt. b) umowy), który w części

o nazwie „projekt architektoniczno-budowlany” posiadał wszystkie rozwiązania wielobranżowe, a więc zarówno architektoniczne, konstrukcyjne oraz instalacyjne.

Uszczegółowienie ww. zagadnień miało natomiast nastąpić na etapie sporządzenia „projektu wykonawczego” PW, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt.d) umowy.

Co więcej, w zakresie „projektu wykonawczego” (PW) w umowie dodatkowo wskazano zakres dokumentacji dotyczącej instalacji wewnętrznych (patrz str. 1 umowy [k.19]), w tym instalacji, których wykazanie w projekcie budowlanym (tj. np. instalacji CCTV, RTV, okablowania strukturalnego) nie jest wymagane rozporządzeniem o ZiF Pb [4a] lub [4b].

Biegła nie zgadza się zatem z twierdzeniem pełnomocnika powoda, iż cyt.: „(...) w praktyce zakres PT pokrywa lwią część tradycyjnego PW”, zarówno jako określenia o charakterze ogólnym, jak w odniesieniu do dokumentacji powoda jaką miał sporządzić wg zapisów umowy tj. projektu budowlanego i projektu wykonawczego.

Ewentualne odstępianie od wykonania uszczegółowienie projektu budowlanego może wystąpić w przypadku wyłącznie prostych obiektów tj. I, II, III kategorii (obiekty kubaturowe), a dla obiektów liniowych zakres ten może być zbliżony, lecz niekoniecznie pokrywać się wg „poziomu mierzalności” wskazanego przez pełnomocnika powoda. Dla ww. kategorii inwestycji można natomiast przyjąć, iż dla ich realizacji nie jest konieczne sporządzenie indywidualnych rozwiązań detali architektonicznych, konstrukcyjnych lub instalacyjnych, do realizacji robót lub całej inwestycji stosuje się elementy powtarzalne, systemowe, modułowe jako wyroby budowlane, dla których nie jest konieczne wykonywanie indywidualnych dokumentacji projektowych.

Zastosowane rozwiązania techniczne przyjęte dla obiektów I, II, II kategorii są nie tylko powszechnie znane i standardowe, ale zastosowanie ich jest możliwe bez czynności nadzoru np. projektanta (nadzór autorski) lub inspektora nadzoru.

Biegła nie zgadza się również z twierdzeniem pełnomocnika powoda, iż cyt.: „(...) w sprawie nie jest ważne, to czy ustawodawca zamierzał zastąpić projekt wykonawczy projektem technicznym, ale to czy w swym zakresie treści mogą być tożsame”, a także ze zdaniem iż cyt.: „(...) o ile projekt wykonawczy ma znaczenie dla postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jako element opisu przedmiotu zamówienia, tyle jest to jedynie prawne uzasadnienie jego odrębności”.

Oba zdania są niezgodne z zapisami obowiązującego prawa, wskazanego odpowiednio w opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz niniejszej opinii uzupełniającej, a także w umowie stron, w której wyodrębniono etapy projektowania jako „projekt budowlany” PB oraz „projekt wykonawczy” PW, wraz z określeniem dla nich zakresu (§ 2 ust. 1 pkt. d)), terminarza (§ 5 tab 2 i tab 4) oraz wynagrodzenia (§ 3 ust. 2 tab 2 i tab 3) [k.19, 19v, 20].

Wyrażając natomiast zdanie co to zawartości merytorycznej dokumentacji oraz jej nazewnictwa, podnoszonych obecnie w piśmie pełnomocnika powoda wskazuje się, iż w procesie inwestycyjnym wprowadzono rozróżnienia dokumentacji nie w celu dopełnienia wymogów wynikających z aktów prawa, lecz realizacji celów, jakim służą poszczególne dokumentacje wg ich nazw i zakresów.

Nie występuje zatem tzw. „prawne uzasadnienie odrębności” lecz faktyczne.

Dla opisu przedmiotu zamówienia w trybie stosowania ustawy pzp ma zastosowanie całość dokumentacji projektowej tj. „projekt budowlany” PB w zakresie i formie określonymi przepisami prawa wraz z wymaganymi uzgodnieniami, opiniami i decyzjami oraz pozwoleniem na budowę, a także „projekt wykonawczy” PW, jako uszczegółowienie PB, Specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót oraz przedmiary robót, jako opracowania pomocnicze do ww. dokumentacji. W postępowaniu w trybie ustawy pzp [2] „projekt wykonawczy” PW nie zastępuje również „projektu budowlanego” PB, dla zamierzenia, dla którego wymagana jest uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę.

Co więcej, o ile projekt techniczny PT, jako element projektu budowlanego PB, sporządzony przez projektanta zawierałby wszystkie dane i informacje, niezbędne do realizacji inwestycji, której dotyczy i nie byłoby potrzeby sporządzania innych opracowań niż wykazane w Rozdziale 4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b], wykazania sporządzania projektu wykonawczego (PW) wg rozporządzenia ws PW [5], a także wpisywania ww. zakresu dokumentacji do umowy z dnia 17.12.2018 r. przez strony tej umowy.

Poprzez wprowadzenie, nowelizacją ustawy Pb [1c], elementu projektu budowlanego jakim jest dokumentacja o nazwie „projekt techniczny” (PT), jednoznacznie określono zarówno na etapie konsultacji ww. nowelizacji, jak w wersji ostatecznej ustawy Pb oraz w rozporządzeniach wykonawczych, a także w nowelizacji rozporządzeń wykonawczych do ustawy pzp [2], iż projekt techniczny nie zastępuje i co do zakresu rzeczowego jest nie tożsamy z projektem wykonawczym sprzed nowelizacji, jak również iż PT dotyczy to wszystkich inwestycji, poprzez nie wskazanie ewentualnych „wyłączeń”, o ile taka byłaby wola ustawodawcy. Ponadto nie wskazano do nowelizacji rozporządzenia ws PW [5] tzw. wyłączeń dla projektu wykonawczego lub ewentualnej tożsamości projektu technicznego z projektem wykonawczym lub występowania projektu technicznego jako zastępującego projekt wykonawczy.

Innych założeń do zmian ustawy Pb oraz rozporządzeń wykonawczych niż wskazane powyżej nie było. Co więcej, w trakcie konsultacji autor projektu zmian do ustawy Pb jednoznacznie wskazał jaką rolę i co zawierają poszczególne elementy projektu budowlanego, w szczególności co do zasady nie zmieniające łącznie tj. PZT, PAB i PT zakresu i formy dotychczasowego projektu budowlanego składającego się z PZT i PAB.

Do opinii z dnia 25.07.2025 r. przyjęto zatem również wprost i bezpośrednio z informacji udostępnionych do akt, iż powód oceniając zakres przedmiotowy inwestycji na etapie ustalania warunków wykonania zlecenia oraz podpisania umowy uznał, iż konieczne będzie przygotowanie dokumentacji obejmującej uszczegółowienie projektu budowlanego w formie projektu wykonawczego, dla zakresu opisanego w tej umowie.

Powyższe stanowiło również odniesienie do oceny zawartości merytorycznej zarówno PZT, PAB i PT, jako całego projektu budowlanego PB pod względem posiadania przez tę dokumentację informacji wypełniających uszczegółowienie, na które strony się umówiły w zapisie umowy o „projekcie wykonawczym”.

Wyniki ww. analizy przeprowadzone w ramach prac badawczych do opinii biegłego nie potwierdziły występującej szczegółowości dla wszystkich opracowań tzw. „branżowych”, wchodzących w skład PZT, PAB i PT, udostępnionych do akt, a także ich wzajemnego skoordynowania.

Co do zasady biegła podtrzymuje również w pełni treść opinii z dnia 25.07.2025 r., iż projekt techniczny (PT) nie zastępuje projektu wykonawczego (PW), a także nie występuje zamiennie, tj. PW nie może zastąpić PT.

Natomiast potwierdza się ponownie, że projekt wykonawczy (PW) nie jest sporządzany o ile inwestycja nie dotyczy zamówienia w trybie ustawy pzp [2], takiego zakresu dokumentacji strony nie uzgodnią w zamówieniu, kategoria inwestycji lub jej zakres rzeczowy nie wymaga sporządzania innych opracowań niż projekt budowlany (np. I, II, III), tj. w szczególności rozwiązań projektu wykonawczego.

O ile strony nie uzgodnią inaczej np. poprzez zamówienie sporządzenia dokumentacji projektowej łącznie z realizacją inwestycji (tzw. zaprojektuj i wybuduj), sporządzenie projektu wykonawczego zwyczajowo nie leży po stronie wykonawcy poszczególnych robót budowlanych lub montażowych, lecz stanowi kontynuację prac projektowych realizowanych przez projektantów projektu budowlanego lub innych projektantów, którym ww. opracowania zleci do wykonania zamawiający, w uzgodnieniu z projektantami projektu budowlanego w zakresie wykorzystania tzw. praw zależnych do utworu, o którym mowa w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Wykonawca robót jako podmiot realizujący inwestycję lub wybrane roboty budowlane nie ma upoważnienia ustawowego do sporządzania dokumentacji projektowej. Wykonawca nie jest bowiem uczestnikiem procesu budowlanego, o którym mowa w art. 17 ustawy Pb [1c], a także nie jest osobą fizyczną upoważnioną ww. ustawą do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, a więc np. kwalifikowania oraz wprowadzania potencjalnych zmian do projektu budowlanego.

Co więcej, powierzenie etapu projektu wykonawczego wykonawcom robót może prowadzić do wystąpienia zmian w rozwiązaniach z projektu budowlanego, których kwalifikacji może dokonać w trybie ustawy Pb [1c] wyłącznie projektant projektu budowlanego. Zmiany te mogą

natomiast wynikać np. z przyczyn ograniczenia szczegółowości zakresu do zakresu i formy projektu budowlanego określonych rozporządzeniem oraz brakiem wymagalności wg ww. aktu prawa przedstawiania rozwiązań detali zarówno architektonicznych, konstrukcyjnych i instalacyjnych. W celu uniknięcia zaistnienia np. ww. okoliczności projektant sporządza uszczegółowienie do projektu budowlanego w formie projektu wykonawczego, w którym poddaje pod rozstrzygnięcie decyzje wynikające z technologii jakie mają mieć zastosowanie w realizacji robót.

Wykonanie projektów wykonawczych przez projektantów działających na rzecz wykonawców robót jest natomiast możliwe, o ile w trakcie realizacji inwestycji sposób lub technologia wykonania tych robót ma ulec zmianie lub zastosowane mają być inne niż przyjęte w PB wyroby budowlane lub systemowe rozwiązania techniczne, wymagające dostosowania do rozwiązań z PB celem ich optymalizacji lub dostosowania do możliwości realizacyjnych wykonawcy tych robót. Sporządzona w ten sposób dokumentacja zamienna przez projektanta działającego na rzecz wykonawcy, podlega ocenie przez projektanta pod względem zgodności z założeniami PB oraz warunkami decyzji o pozwoleniu na budowę, a więc w trybie art. 36a ust. 5 tzw. zmian nieistotnych. Potwierdzenie możliwości zastosowania rozwiązań zamiennych przez projektanta projektu budowlanego jest tożsame z uznaniem ich za zgodne z obowiązującymi przepisami, w tym projektem budowlanym.

W odniesieniu natomiast do twierdzenia pełnomocnika powoda, iż nazwa dokumentacji „z punktu widzenia prywatnego” jest bez znaczenia, lecz ważna jest jej treść, może być tylko w części realizować cel i uzasadnienie dla sporządzania poszczególnych dokumentacji projektowych.

Nie można bowiem nazywać dokumentacji np. „montażowej” lub „warsztatowej” projektem budowlanym lub projektem wykonawczym, skoro zawartość tych dokumentacji dotyczy innych zakresów rzeczowych i przedmiotowych. Takie właśnie dokumentacje, jako wynikające np. z technologii systemu lub wyrobu sporządza wykonawca, tj. projektanta działający na rzecz wykonawcy.

Tym samym mając na uwadze cel, dla którego miała być sporządzona dokumentacja o nazwie „projekt wykonawczy” wg § 2 ust. 1 pkt.d) umowy, do opinii z dnia 25.07.2025 r. nie można było przyjąć - bez zbadania zawartości i treści merytorycznej załączonej do akt sprawy dokumentacji wg k.3 - iż strony umówiły się na wykonanie dokumentacji o nazwie „projekt budowlany” o szczegółowości „projektu wykonawczego”.

Nie można było również przyjąć, a obecnie nie można potwierdzić stanowiska pełnomocnika powoda, że zakres „projektu technicznego” PT cyt. „co do zasady pokrywa lwią część tradycyjnego PW (rozwiązania konstrukcyjne / instalacyjne, obliczenia, rysunki detali, charakterystyka energetyczna, itd.)”.

Wyliczenie ww. branżowych opracowań nie jest wystarczającym dla potwierdzenia zakresu PT jako tożsamego z PW, pomimo iż PW znajdują się rozwiązania szczegółowe odnoszące się do branży konstrukcyjnej i instalacyjnej, a więc tożsamej z branżą konstrukcyjną i instalacyjną z PT, jako ich uszczegółowienie i rozwinięcie rysunkowe lub / i opisowe oraz zestawieniowe, np. rysunki zbrojeniowe, zestawienia stali, elementy więźby dachowej (w zależności od występowania). Instalacja centralnego ogrzewania w PW uszczegółowiana jest o dobór konkretnych modeli źródeł i odbiorników ciepła, ze wskazaniem i doбором „nastawów” na zaworach grzejników, pętli ogrzewania podłogowego. Instalacja wodociągowa oraz kanalizacji posiadać powinny rysunki aksonometrii, profile wraz z wyliczeniem zagłębienia kanalizacji w gruncie, przedstawiane są zestawienia materiałowe, w instalacji wentylacji lub / i klimatyzacji rysowane są wszystkie kanały i kształtki dwukreskowo, dobierane są szczegółowo średnice, itp. W przypadku instalacji elektrycznej w PW projektowana jest tablica elektryczna, instalacja odgromowa, instalacja niskoprądowa.

Wszystkie ww. zagadnienia pomimo, iż dotyczą tych samym branż projektu co ujęte w projekcie budowlanym, a w tym od 19.09.2020 r. odpowiednio w PT, swoim zakresem wykraczają poza wymogi rozporządzenia o ZiF Pb, a tym samym wymagają sporządzenia dodatkowych opracowań rysunkowych i zestawieniowych.

Na podstawie ww. danych sporządzane są również inne opracowania np. dotyczące przebiegów i otworowania w przegrodach budowlanych i konstrukcyjnych, a także ich zabezpieczenia np. przeciwpożarowe wraz z doбором wyrobów spełniających wymagania dla klasy lub kategorii zabezpieczeń.

Uszczegółowiona dokumentacja dla ww. branż w PW musi mieć odwzorowanie w koordynacji międzybranżowej, sporządzonej w ramach części architektonicznej, w której należy ująć zatem wszystkie niezbędne przebiegi, otworowania oraz zabezpieczenia, w tym przeciwpożarowe, a także inne rozwiązania wynikające np. estetyki wykończenia budynku lub wnętrza, w związku z prowadzonymi przewodami instalacji (np. obudowy), a także szczegółowe detale montażowe o ile wystąpi konieczność sprecyzowania odpowiednich połączeń, zawiesi lub obróbek.

Dane te wykonuje się w odpowiedniej dla zakresu rzeczowego skali.

Zatem nie można uznać, iż PT jest tożsamy z PW.

PT wraz z PZT i PAB stanowi podstawę dla wykonania PW.

Nie można zatem twierdzić, iż PW pokrywa się z PT.

W praktyce PT wypełnia bowiem wymagania ustawy Pb [1c] oraz odpowiada na pytanie w jaki sposób ma być obiekt zbudowany w odniesieniu do spełnienia wymagań MPZP lub decyzji o WZ w związku z WT [3].

Projekt wykonawczy ma za zadanie określić szczegółowo jak w praktyce zrealizować poszczególne zakresy robót, jakie materiały należy zamówić do budowy i montażu, a także określa wymagania dla ich koordynacji.

O ile w części zagadnień zapisu elektronicznego na k.3 w plikach o oznaczeniu PT, powód zawarł informacje o zakresie szerszym niż wymagany w rozporządzeniu o ZiF Pb [4b], to jednak ich analiza zakresowa i merytoryczna nakazała w opinii z dnia 25.07.2025 r. wykazanie, iż dokumentacja tego etapu w powyższym zakresie nie została wzajemnie skoordynowana, a więc nie spełniła wymogu dla tej części opracowania.

Powyższe stanowisko jest podtrzymane w niniejszej opinii uzupełniającej.

6.2 II. Uwagi do pkt. 4.4 opinii – realizacja umowy nr 01/12/2018 z dnia 17 grudnia 2018 r. w zakresie sporządzenia dokumentacji projektowej (od str.25) [k.230-231]

W odniesieniu do uwag pełnomocnika zawartych w poz. II pisma z dnia 09.09.2025 r. dotyczących treści i stanowiska z poz. 4.4 opinii biegłego z dnia 25.07.2025 r. (realizacja umowy nr 01/12/2018 z dnia 17.12.2018 r.), a w tym m.in. oraz w szczególności o :

cyt.: „(...) cały fragment opinii od początku pkt.4.4 (s.25) do s.30 włącznie jest irrelevantny dla odpowiedzi na pytania sądu (...)”,

cyt.: „(...) jeżeli opinia ma odpowiadać na pytania Sądu, biegła powinna ograniczyć się do porównania treści dokumentacji dostarczonej przez powoda z literalnymi pozycjami z § 1 – 2 umowy – w układzie funkcjonalnym (czy opracowanie pozwala na sporządzenie przedmiaru / kosztorysu / oferty i realizację robót (...)”,

wyjaśnia się odpowiednio:

Zagadnienia wskazane w poz. 4.4 opinii z dnia 25.07.2025 r. nie powinny być traktowane jako nieistotne, nieważne lub pomijalne w stosunku do całości opinii, a w tym jej wniosków końcowych.

Projektant projektu budowlanego jest zobowiązany wykonać dokumentację, stanowiącą załącznik do wniosku o pozwolenie na budowę, zgodnie z przepisami prawa, w tym w szczególności w sposób zapewniający jej „czytelność”, o której mowa w delegacji w ustawie Pb [1c] do właściwego ministra o ustalenia warunków ww. cechy projektu budowlanego.

W opisie w poz. 4.4 biegła wskazała, iż na podstawie zapisów umowy z dnia 17.12.2018 r. dotyczących terminu wykonania projektu budowlanego, o ile byłyby one dotrzymywane, realizacja tego opracowania powinna uwzględniać zapisy ustawy Pb [1a] i rozporządzenia o ZiF Pb [4a], tj. przepisów sprzed nowelizacji.

Sporządzenie projektu budowlanego w dacie wg tabeli rysunkowej jako „maj 2020 r.”, tj. po podpisaniu nowelizacji ustawy Pb w dniu 3.03.2020 r. przez Prezydenta RP, mogłoby upoważniać do realizacji jego zakresu i formy wg rozporządzenia o ZiF Pb w wersji [4b], o ile byłaby w tej dacie (marzec 2020 r. lub do maja 2020 r.) opublikowana nowelizacja ww. rozporządzenia.

Tak się jednak nie stało w dacie sporządzenia dokumentacji wg metryki PZT i PAB [k.3].

Rozporządzenie o ZiF Pb [4b], wydane na podstawie ustawy prawo budowlane w wersji [1c] zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw RP w dniu 18.09.2020 r. i weszło w życie 19.09.2020 r.

Możliwość zastosowania wymagań ww. rozporządzenia do projektu budowlanego nastąpiła dopiero od dnia 19.09.2020 r. W maju 2020 r., nie była jeszcze znana publicznie jego treść zarówno projektowana oraz ostateczna. Biegła nie posiada zatem informacji na podstawie jakiego rozporządzenia o zakresie i formie Pb, powód sporządził PZT i PAB w dacie wg metryki projektu „maj 2020”, albowiem jej treść wg zapisu na k.3 nie odpowiada wymogom rozporządzenia o ZiF Pb w wersji [4a], tj. obowiązującego wprost do dnia 19.09.2020 r.

Stanowisko z opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz niniejsze wyjaśnienia uzupełniające dotyczące możliwości sporządzenia projektu budowlanego w wersji obejmującej PZT, PAB i PT w dacie wg metryki z k.3 - „maj 2020 r.”, opiera się również na wiedzy jaką posiadam z tytułu pełnienia funkcji prezesa Krajowej Izby Architektów RP w kadencji 2018-2022, wynikającej również z dokumentów jakie były przesyłane z Ministerstwa na moje nazwisko do Izby Architektów RP (zw. dalej IARP) w lipcu 2020 r. (np. z dnia 14.07.2020 r.). Korespondencja ta potwierdza, iż w ww. okresie były prowadzone przez Ministerstwo Rozwoju Departament architektury, Budownictwa i Geodezji z Izbą Architektów RP oraz Polską Izbą Inżynierów Budownictwa konsultacje projektu rozporządzenia o ZiF Pb w dostosowaniu do znowelizowanej ustawy Pb [1c].

Konsultacje te toczyły się głównie z przedstawicielami ww. samorządów ze względu na bezpośrednich odbiorców ww. przepisów, jako członków tych samorządów, a także konieczność ustalenia kompetencji i zakresu opracowań, odpowiednio dla architektów i inżynierów budownictwa, w dokumentacji pod nazwą „projekt budowlany” i w jej elementach tj. PZT, PAB i PT. W ww. wstępnym konsultacjach oraz konsultacjach publicznych wg wiedzy jaką posiadam z ww., okresu nie uczestniczył powód jako przedstawiciel IARP.

Zapisy ww. rozporządzenia w brzmieniu wg wersji opublikowanej w dniu 19.09.2020 r. w sposób istotny zmieniły zakres PB (sprzed nowelizacji) w odniesieniu do sposobu przygotowania części opisowej i rysunkowej projektu, a w tym jego zakresu rzeczowego odpowiednio w zmienionych nowelizacją elementach PZT i PAB (np. zagadnień dot. zagospodarowania terenu poprzez zastosowanie sformułowania cyt. „w przypadku objęcia ich zakresem projektu”). Powyższy zapis nie występował w wersji rozporządzenia [4a] przed nowelizacją, co implikowało konieczność stosowania brzmienia ww. zapisów wprost oraz w całości bez możliwości ich dostosowania do woli inwestora co do zakresu rzeczowego przedstawianego w PZT lub PAB oraz trybu procedowania ww. zagadnień przez organ.

W ocenie biegłej, rozbieżności w dokumentacji powoda załączonej na k.3 np. np. w nazewnictwie inwestycji, występujące w treści, załączonych do akt plików z oznaczeniem

PZT, PAB, w stosunku do zapisów umowy lub / i protokołów, mogą wynikać z przedłożenie do organu aa-b dokumentacji wraz z załącznikiem do wniosku o pozwolenie na budowę bez wprowadzenia odpowiednich zmian i korekt wynikających z rozporządzenia o ZiF Pb [4b], odpowiednio np. w metrykach rysunków, treści opisów lub stronach tytułowych.

Powyższe potwierdza również stanowisko biegłej o braku możliwości przygotowania Pb w maju 2020 r. na podstawie zapisów rozporządzenia o ZiF Pb [4b] tj. w brzmieniu wg daty publikacji w dzienniku ustaw oraz możliwość wprowadzenia ewentualnych zmian do wykonanej już np. w maju 2020 r. dokumentacji dopiero po 19.09.2020 r.

Zatem dla oceny zawartości PZT i PAB, jako dwóch z trzech elementów projektu budowlanego, w stosunku do konieczności sporządzenia lub odstąpienia od wykonania projektu wykonawczego, o którym mowa w § 1 i § 2 umowy, zasadnym było doprecyzowanie na podstawie jakich przepisów prawa ww. opracowania zostały wykonane oraz jaki jest ich faktyczny zakres i treść (merytoryczna), w stosunku do wymagań wynikających z ww. przepisów

Dlatego nie powinno budzić żadnych wątpliwości, iż projektant projektu budowlanego powinien zawsze dostosować zarówno metrykę sporządzanego projektu do przepisów prawa, na podstawie których projekt został wykonany, jak wykonać projekt przy zastosowaniu przepisów obowiązujących.

Metryka to zarówno nazwa zamierzenia budowlanego (faktycznie określająca jej zakres rzeczowy), jak data opracowania, co umożliwia jednoznaczną weryfikację zarówno projektu jak stanu prawnego, na podstawie którego projekt jest sporządzony.

Tym samym podtrzymuje się za zasadne i mające związek z przepisami prawa, wykazanie w poz. 4.4 opinii z dnia 25.07.2025 r. rozbieżności zastosowania w części graficznej oraz opisowej do PZT i PAB nazwy zamierzenia budowlanego (inwestycji) tj. innej niż na stronie tytułowej PZT i PAB oraz innej niż wskazana np. na str. 5 opisu technicznego do PAB, jako informacji istotnej dla zakres wniosku o pozwolenie na budowę, a tym samym postępowania administracyjnego prowadzonego na jego podstawie przed organem aa-b.

Właściwy dla inwestycji organ aa-b prowadzi bowiem postępowanie w zakresie opisanego wniosku i nie może zmieniać tego zakresu, w tym również rozszerzać lub ograniczać zamierzenie budowlane bez odpowiedniej woli wnioskującego, wyrażonej na piśmie, poprzez zmianę treści ww. wniosku.

W związku z nowelizacją ww. przepisów w okresie sporządzania dokumentacji przez powoda, w poz. 4.4 opinii z dnia 25.07.2025 r. biegła wykazała również, iż w tym ww. okresie zaistniała możliwość sporządzenia projektu budowlanego wg przepisów, w oparciu o które strony podpisały umowę z dnia 17.12.2025 r. tj. jako PZT i PAB wg rozporządzenia o ZiF Pb [4a].

Stwierdzenie w opinii wynika wprost z przepisów prawa, wykazanych w treści opinii.

W takim przypadku, tym bardziej nie byłoby żadnych wątpliwości co do rozumienia i stosowania w praktyce dokumentacji projektowej o nazwie projekt budowlany (w tym PZT i PAB jako tzw. wielobranżowy projekt architektoniczno-budowlany) oraz projekt wykonawczy, jako uszczegółowienie projektu budowlanego zgodnie z zapisami umowy. Różnica ww. aktów prawa tj. ustawy Pb [1a, 1b] i [1c] polega na występowaniu w postępowaniu przed organem aa-b odpowiednio wymogu przedłożenia PZT i PAB (wielobranżowy projekt architektoniczno-budowlany) sporządzonych wg ustawy Pb [1a], [1b] oraz rozporządzenia o ZiF [4a] lub przedłożenia PZT i PAB wg ustawy Pb [1c] i rozporządzenia o ZiF Pb [4b], a następnie przekazania inwestorowi jeszcze PT.

Powyższe potwierdza również, że w obu wersjach rozporządzenia o ZiF Pb tj. zarówno [4a] i [4b], do oceny szczegółowości projektu budowlanego w stosunku do projektu wykonawczego, na który umówiły się strony w umowie z dnia 17.12.2020 r. oraz do którego odwołuje się postanowienie Sądu z dnia 28.11.2024 r., należało dokonać oceny nie tylko PT, ale również PZT, PAB, sporządzonych wg rozporządzenia o ZiF Pb [4b], czyli projektu budowlanego PB jako całości.

Z szacunkiem dla uwagi pełnomocnika powoda wskazującego w jakim zakresie biegła powinna się wypowiedzieć w odniesieniu do dokumentacji projektowej udostępnionej do akt na k.3 wskazuje się, iż opracowanie opinii wraz ze sposobem przeprowadzenia badań oraz wskazania na ich podstawie wniosków jako odpowiedzi na pytania i okoliczności wskazane w postanowieniu Sądu, leży w kompetencji autora tej opinii, a nie pełnomocnika strony.

W zakresie pytania Sądu nie znajduje się treść wskazywana przez pełnomocnika powoda o ograniczeniu opinii cyt.: „do porównania treści dokumentacji dostarczonej przez powoda z literalnymi pozycjami z § 1 – 2 umowy – w układzie funkcjonalnym (czy opracowanie pozwala na sporządzenie przedmiaru / kosztorysu / oferty i realizację robót (...))”.

Takiego ograniczenia biegła nie mogła również dokonać ze względu na wskazanie w postanowieniu Sądu do odniesienia się do cyt. „(...) wszystkich elementów projektu wykonawczego wskazanego w umowie oraz ewentualnie ustalenia w jakim zakresie i stopniu różni się od projektu wykonawczego objętego umową stron”.

W każdym z ww. zakresów Sąd wskazał, iż należy odnieść się do umowy, jaką strony zawarły w przedmiocie sporządzenia projektu wykonawczego.

W umowie z dnia 17.12.2018 r. biegła nie znajduje również odniesienia do ograniczenia sporządzenia projektu wykonawczego wyłącznie w celu określonym przez pełnomocnika powoda tj. sporządzenia cyt.: „przedmiaru / kosztorysu / oferty i realizacji robót”, a w konsekwencji oceny tego zakresu dokumentacji, na którą strony się umówiły wyłącznie do wymienionych przez pełnomocnika w piśmie z dnia 9.09.2025 r.

Opinia biegłego jako całość, tj. wszystkie jej pozycje łącznie, odpowiada na pytanie Sądu, zwłaszcza w zakresie w jakim wykazuje rozbieżności lub braki w dokumentacji projektowej, odpowiednio w PZT, PAB lub PT, które uniemożliwiają potwierdzenie, iż całość tej dokumentacji tj. faktycznie „projekt budowlany” wg ustawy Pb [1c] oraz rozporządzenia o ZiF Pb [4b] został sporządzony w zakresie, formie i szczegółowości, a także w celu jakiego miał służyć do wykorzystania jako „projekt wykonawczy”, wskazany w umowie z dnia 17.12.2018 r. Tym samym biegła nie mogła w opinii z dnia 25.07.2025 r. potwierdzić stanowiska powoda, iż dokumentacja załączona na dysku CD k.3 jest dokumentacją zgodną z umową jw. tj. zawiera w całości i dla wszystkich opracowań branżowych, zarówno szczegółowość odpowiadającą dokumentacji wykonawczej sporządzanej na podstawie projektu budowlanego, jak również jest wzajemnie skoordynowana i kompletna.

6.3 III. Uwagi do pkt. 5.1.1. – części ogólnej (str. 31-35) [k.231]

W odniesieniu do uwag pełnomocnika zawartych w poz. III pisma z dnia 09.09.2025 r. dotyczących treści i stanowiska z poz. 5.1.1. opinii biegłego z dnia 25.07.2025 r. (część ogólna str. 31-35), a w tym m.in. oraz w szczególności o:

- cyt.: „(...) Sąd pytał o zgodność z umową i kompletność PW (umownego), a biegła analizuje czy w październiku 2020 r. w załączniku do PnB była pieczęć sanepidu. To kwestia formalna w procedurze administracyjnej, nie merytoryczna ocena dzieła projektowego. W tej części opinii znalazły się również wewnętrzne sprzeczności - najpierw biegła rozwija wywód rzekomej niekompletności, a na końcu przyznaje, że organ wydał decyzję PnB po sprawdzeniu kompletności dokumentacji (...)”

wyjaśnia się odpowiednio:

W poz. 5.1.1. (str. 31-35) opinii z dnia 25.07.2025 r. jednoznacznie wykazano i podtrzymuje się w niniejszej opinii uzupełniającej, iż w celu realizacji postanowienia Sądu należało przeprowadzić analizę opracowań trzech elementów projektu budowlanego, określonych bezpośrednio na str. 32 opinii [k.192v], tj. PZT, PAB i PT łącznie, a w tym analizę PZT i PAB, w zakresie w jakim załączono zapis elektroniczny ww. dokumentacji na k.3 z oznaczeniem folderu „Projekt Architektoniczno-Budowlany ! CAŁY PROJEKT – PZT PAB.pdf”.

Na podstawie analizy ww. zapisu oraz z zastrzeżeniem wskazanym na str. 32 [k.192v] opinii uznano, iż sprawdzenie powinno odnosić się do zakresu i formy projektu budowlanego, określonych rozporządzeniem o ZiF Pb [4b] a nie [4a].

Powyższe założenie stanowiło podstawę analiz i wniosków, a także odniesienie do zapisów § 3 ust. 3 umowy z dnia 17.12.2018 r.

O ile zatem oraz w jaki zakresie, załączona do akt sprawy dokumentacja w folderze jw. była odmienna niż wskazywały powołane przepisy prawa i zapisy umowy, w opinii z dnia 25.07.2025 r. wskazano ww. różnice lub rozbieżności.

Wobec braku możliwości potwierdzenia w opinii z dnia 25.07.2025 r., iż „Opinia sanitarna” nr NS/NZ-525-114-12350/20, zawarta w pliku o tytule „Opinie, Uzgodnienia i Pozwolenia” została wydana na podstawie dokumentacji o zakresie, formie i brzmieniu jak w zapisie elektronicznym na k.3, w opinii wniesiono odpowiednie zastrzeżenie, które co do zasady i ze względu na datę ww. „opinii sanitarnej”, wydanej w dniu 7.12.2020 r. oraz datę 12.10.2020 r. złożenia wniosku do Powiatowego Inspektora Sanitarnego [PIS] pozwoliły na jednoznaczny i bezsporny wniosek, iż w dacie 14.10.2020 r. dokumentacja PZT i PAB załączona do wniosku o pozwolenie na budowę, nie posiadała ww. uzgodnienia.

Powyższe wynika wprost z załączonych do akt dokumentów.

W opinii stwierdzono również, iż cyt.: „(...) nie można potwierdzić, iż zawartość tego zapisu dokumentacji pochodzi sprzed otrzymania ww. opinii, jest on tożsamy z tą opinią, lub czy został zmodyfikowany do ustaleń tej opinii po dacie jej wydania” [k.193].

Poza wątpliwościami pozostaje również informacja, iż 11.12.2020 r. organ administracji architektoniczno-budowlanej wydał postanowienie o zobowiązaniu inwestora do uzupełnienia braków, których usunięcie nastąpiło dopiero w dniu 28.04.2021 r. tj. w 196 dniu od daty złożenia wniosku o pozwolenie na budowę.

Strony nie załączyły jednak do akt sprawy dokumentów z ww. postępowania administracyjnego wg kpa, poza decyzją o jego zakończeniu w dacie 29.04.2021 r. w zakresie zatwierdzenia PZT i PAB i wydania pozwolenia na budowę.

Biegła w opinii zastrzegła zatem, iż nie odnosi się i nie podważa czynności oraz decyzji podejmowanych przez organ, w tym okresu sposobu oraz terminu prowadzenia postępowania lub jego zawieszenia, lecz na podstawie badanych dokumentów nie posiada gwarancji, iż dokumentacja będąca przedmiotem oceny wg zapisu elektronicznego na k.3, udostępniona do akt, jest dokumentacją tożsamą co załącznik do decyzji o pozwoleniu na budowę. Do opinii wniesiono odpowiednie zastrzeżenia ww. przedmiocie.

Powyższe stanowisko ma istotny natomiast wpływ na wnioski końcowe dotyczące jej kompletności zwłaszcza, iż dokumentacja załączona do akt w zakresie PZT i PAB posiada wady, nie jest sporządzona zgodnie ze sztuką i zasadami kompletowania zagadnień projektowych wchodzących w skład PZT i PAB, a w szczególności nie odpowiada zapisom rozporządzenia o ZiF Pb [4b].

O ile zatem powód posiada wiedzę lub dokumenty, na podstawie których możliwe jest dokonanie innej oceny niż na podstawie zapisu z k.3, powinien je udostępnić.

Na dzień sporządzenia opinii uzupełniającej biegła nie posiada innych informacji niż będące przedmiotem analizy i badań do opinii z dnia 25.07.2025 r.

W opinii uzupełniającej nie można się również zgodzić z twierdzeniem pełnomocnika powoda, aby „(...) pieczęć sanepidu w załączniku do PnB” była „kwestią formalną w procedurze administracyjnej”.

Uzgodnienie dokumentacji projektowej z rzeczoznawcą do spraw higieniczno-sanitarnych i ochrony przeciwpożarowej było wymogiem zapisów umowy z dnia 17.12.2018 r., oraz przepisów prawa powszechnego, w odniesieniu do charakteru inwestycji.

Uzgodnienie powyższe jest faktycznie opinią właściwego rzeczoznawcy powołanego do współpracy przy sporządzeniu projektu budowlanego, której potwierdzeniem jest adnotacja na elemencie projektu budowlanego w części rysunkowej, odpowiednio z pieczęcią i podpisem rzeczoznawcy lub osoby upoważnionej do reprezentacji stacji epidemiologiczno-sanitarnej, wydającej opinię do tej dokumentacji. Opinia ta stanowi integralną część dokumentacji, świadczącą o właściwości i zgodności z przepisami prawa rozwiązań funkcjonalnych i instalacyjnych ujętych w projekcie budowlanym, a nie jest „czynnością formalną” w procedurze administracyjnej.

Stanowisko pełnomocnika powoda w treści jw. może wynikać z nieznamomości zasad projektowania oraz wymogów, jakie powinna spełnić dokumentacja projektowa dla uznania jej za zgodną z przepisami prawa, a nie wyłącznie w zakresie tzw. wymagalności jej kompletności. Opinia rzeczoznawcy jest potwierdzeniem współpracy projektanta z rzeczoznawcą oraz zgodnością przyjętych rozwiązań z przepisami prawa, wiedzą techniczną i dobrą praktyką.

Wskazanie w opinii, iż do czynności badawczych, a następnie wniosków przyjmuje się, iż organ administracji architektoniczno-budowlanej wydając decyzję o pozwoleniu na budowę uznał kompletność dokumentacji złożonej wraz z wnioskiem oraz jej uzupełnienia w toku postępowania zgodnie z wymogami postanowienia o uzupełnieniu braków, nie czyni sprzeczności (lub jak twierdzi pełnomocnik powoda „wewnętrzną sprzeczność”) z zastrzeżeniami biegłej do zawartości i informacji w zapisie elektronicznego na dysku CD dla PZT, PAB oraz innych dokumentów.

Wszystkie opisane w opinii argumenty mają odniesienie do odpowiednio przywołanych przepisów prawa, praktyki sporządzania dokumentacji projektowych na podstawie rozporządzenia o ZiF Pb [4a] i [4b], a także ustaleń dotyczących celowości zmian w ww. przepisach, w konsultacjach których biegła uczestniczyła osobiście.

Również obecnie, reprezentując samorząd zawodowy architektów w funkcji wiceprzewodniczącej rady Śląskiej Okręgowej Izby Architektów RP (zwanej dalej SLOIA) uczestniczę w pracach zespołu rzeczoznawców wspomagających architektów w sprawach dotyczących wymogów zakresu i formy projektu budowlanego w postępowaniach administracyjnych przed organami aa-b w województwie śląskim, jak również wypracowywaniu wspólnego dla I i II instancji organu aa-b oraz projektantów rozumienia

zapisów ww. aktów prawa w formie cyklicznych konferencji szkoleniowych, organizowanych przez SLOIA oraz Wydział Infrastruktury Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W żadnej z uwag oraz zastrzeżeń wskazanych w poz. 5.1.1 opinii z dnia 25.07.2025 r. nie występuje cyt.: „tworzenie hipotez”, lecz merytoryczne odniesienie się do wskazanej w opinii problematyki poszczególnych zagadnień.

Ocenę ww. pracy biegłej poddaje się Wysokiemu Sądowi, podtrzymując w niniejszej opinii uzupełniającej treść opinii z dnia 25.07.2025 r. zawartej na str. 31-35 oraz pomijając odniesienie się do sformułowanych przez pełnomocnika powoda uwag opisanych jako „spekulacje”, „domysły” lub „dywagacje”.

6.4 IV. Uwagi do pkt. 5.1.1. – części szczegółowa nr 1 uwagi szczegółowe do PZT (str. 35-36) [k.231-232]

W odniesieniu do uwag pełnomocnika zawartych w poz. IV pisma z dnia 09.09.2025 r. dot. treści i stanowiska z poz. 5.1.1. opinii biegłego z dnia 25.07.2025 r. (część szczegółowa str. 35-36), a w tym m.in. oraz w szczególności o:

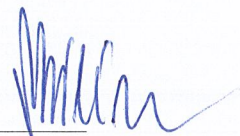
- cyt.: „(...) w tym punkcie opinia biegłej zdradza wewnętrzną sprzeczność. (...) Pominięcie tego faktu i konstruowanie zarzutów wyłącznie na podstawie niepełnych skanów świadczy nie o braku wiedzy biegłej, lecz o jej stronnictwie i złej woli. (...) w kontekście pytania Sądu – czy dokumentacja zawiera elementy projektu wykonawczego wskazanego w umowie – te uwagi są całkowicie bezprzedmiotowe. (...)”
- cyt.: „(...) strony wprost wyłączyły obowiązek sporządzenia projektów branżowych przyłączy, dlatego biegła, oczekując wpisania branżystów do PZT, de facto zarzuca brak opracowań, które nigdy nie były objęte zakresem umowy, czego zdaje się w ogóle nie zauważać”.

wyjaśnia się odpowiednio:

Co do zasady uwagi w poz. IV do pkt. 5.1.1. – część szczegółowa nr 1 str.35 – 36 opinii z dnia 25.07.2025 r. są kontynuacją uwag z poz. III, co pozwala na tożsame odniesienie się do nich, tj. analogicznie do wyjaśnień wskazanych w poz. 6.3 niniejszej opinii uzupełniającej.

Natomiast podkreśla się, iż w poz. 5.1.1. pkt.1 opinii z dnia 25.07.2025 r. wskazano, istotne dla oceny zakresu i formy Pb, w odniesieniu do zakresu zamierzenia inwestycyjnego czyli przedsięwzięcia, rozbieżności w nazewnictwie ww. przedsięwzięcia.

Rozbieżności te mają wpływ na analizy i wnioski do opinii biegłego, zgodnie z zakresem postanowienia Sądu.

Biegła nie zgadza się z interpretacją pełnomocnika powoda, iż powód jako mgr inż. architekt posiada prawo do sporządzania PZT w zakresie instalacji wewnętrznych prowadzonych na zewnątrz budynku, tj. posiada uprawnienia budowlane do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w zakresie projektowania bez ograniczeń sieci i instalacji elektrycznych lub sieci i instalacji sanitarnych.

Uprawnień budowlanych w ww. zakresie i specjalności p. mgr inż. arch. Grzegorz Buława nie posiada.

Zatem o ile w części rysunkowej PZT zawarto rozwiązania techniczne odnoszące się do lokalizacji i rozwiązań technicznych instalacji elektrycznych i sanitarnych, w tym kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz instalacji wodociągowej, a także wskazano w tytule zamierzenia budowlanego zaprojektowanie tzw. „infrastruktury technicznej”, w metryce tego rysunku powinni być wskazani projektanci ww. zagadnień, stosownie do posiadanych uprawnień budowlanych.

Stanowisko ww. zakresie zajął również Główny Urząd Nadzoru Budowlanego w publikacjach na stronie internetowej odnosząc się odpowiednio:

cyt.: „(...) Do podstawowych obowiązków projektanta należy opracowanie projektu budowlanego w sposób zgodny z wymaganiami ustawy, ustaleniami określonymi w decyzjach administracyjnych, które dotyczą zamierzenia budowlanego, obowiązującymi przepisami, zasadami wiedzy technicznej. Uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności, uprawniając do sporządzania projektu budowlanego i poszczególnych opracowań projektowych, które stanowią elementy projektu budowlanego, w zakresie tej specjalności. Projektant musi zapewnić, udział w opracowaniu projektu budowlanego osób, które posiadają uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności. Jest to jego obowiązek w przypadku, gdy sam nie posiada odpowiednich uprawnień budowlanych w określonym zakresie do opracowania konkretnego projektu. Projektant odpowiada również za wzajemne skoordynowanie techniczne wykonanych przez ww. osoby opracowań projektowych. Musi zapewnić uwzględnienie zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie budowy, jak również specyfiki projektu budowlanego. Do jego obowiązków należy również zapewnienie zgodności projektu technicznego z projektem zagospodarowania działki lub terenu i projektem architektoniczno-budowlanym.

Przepisy rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego określają wymogi odnośnie podpisywania poszczególnych elementów projektu budowlanego. Zgodnie z tym rozporządzeniem projekt zagospodarowania działki lub terenu, projekt architektoniczno-budowlany oraz projekt techniczny zawierają: stronę tytułową, spis treści, część opisową, część rysunkową. Na stronie tytułowej zamieszcza się: datę opracowania, imię i nazwisko, specjalność, numer uprawnień budowlanych osoby, która posiada uprawnienia

budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności i opracowała daną część projektu budowlanego. Przy czym należy określić zakres sporządzonego przez nią opracowania.

Podpis na stronie tytułowej ww. projektów zamieszcza się w dokumentacji sporządzonej w postaci papierowej. W przypadku dokumentacji projektowej sporządzanej w postaci elektronicznej plik opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym.

Podsumowanie

Projekt zagospodarowania działki lub terenu, projekt architektoniczno-budowlany oraz projekt techniczny podpisują wszystkie osoby, które brały udział w opracowaniu danego opracowania projektowego. Osoby te podpisują się na stronie tytułowej tego opracowania lub podpisują plik komputerowy, w którym to opracowanie jest zapisane. Osobą biorącą udział w opracowaniu projektu budowlanego będzie zarówno projektant, który zapewnia udział w jego opracowaniu osób z uprawnieniami budowlanymi do projektowania w odpowiedniej specjalności i koordynuje ich pracę, ale również te właśnie osoby. Na nich ciąży obowiązek podpisania się na wszystkich opracowaniach projektowych, w których brali udział.” (35 cykl edukacyjny) ¹.

Powyższe stanowisko GUNB jest istotne zwłaszcza wobec zastrzeżenia w ustawie prawo budowlane o odpowiedzialności karnej, w przypadku wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie bez odpowiednich uprawnień budowlanych.

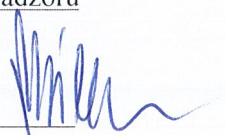
W ocenie biegłej, skoro projektanci branży instalacyjnej występowali w projekcie budowlanym (PT), a rozwiązania techniczne ww. instalacji wykazane są w PZT, nie znajduje się uzasadnienia dla pominięcia ich w metryce rysunku, wraz z ich podpisami i załączeniem odpowiednich uprawnień i zaświadczeń o przynależności do samorządu inżynierów budownictwa.

W uwagach z pisma z dnia 9.09.2025 r., pełnomocnik powoda mylnie natomiast dowodzi, iż w opinii z dnia 25.07.2025 r. wskazano na tzw. brak przyłączy do sieci uzbrojenia terenu, co faktycznie nie ma miejsca w treści poz. 5.1.1. pkt.1, zwłaszcza poprzez jednoznaczne brzmienie treści ww. opinii cyt. „(...) przyjmując, iż rozwiązania techniczne nie są przyłączami do sieci uzbrojenia terenu (...)”.

Tym samym uwaga pełnomocnika powoda odnosząca się do zagadnienia „przyłączy” jest bezprzedmiotowa, gdyż zdanie jw. oraz treść opinii na str. 36 [k.194v] dotyczy innych zagadnień PZT niż przyłącza do sieci uzbrojenia terenu.

Rozwiązania tzw. instalacji wewnętrznych prowadzonych na zewnątrz budynku nie są uznane za „przyłącza do sieci uzbrojenia terenu”, a mogą stanowić tzw. wewnętrzną instalację prowadzoną na zewnątrz, pokazującą i realizującą włączenie się do istniejących na terenie

¹ Ciekawe interpretacje GUNB - sporządzanie projektu budowlanego - Główny Urząd Nadzoru Budowlanego - Portal Gov.pl (www.gov.pl)

instalacji lub przyłączy do sieci uzbrojenia terenu. Instalacja ta nie jest przyłączeniem do sieci uzbrojenia terenu, w tym sieci nie należących do inwestora. O takim właśnie zakresie rozwiązań technicznych wykazanych w PZT jest mowa w opinii biegłej (tzw. instalacje wewnętrzne prowadzone na zewnątrz), a nie o „przyłączach do sieci uzbrojenia terenu”, co stara się - mylnie w stosunku do stanu wg zapisu na k.3 - wykazać pełnomocnik powoda w piśmie z zarzutami do opinii.

W żadnej z uwag oraz zastrzeżeń wskazanych w poz. 5.1.1 pkt. 1 opinii z dnia 25.07.2025 r. nie występuje również zarzucana biegłej rzekoma stronniczość lub zła wola, lecz odniesienie się do, wskazanej odpowiednio w opinii, problematyki technicznej.

Natomiast podtrzymuje się, iż zagadnienia podniesione w poz. 5.1.1. pkt.1 opinii z dnia 25.07.2025v r., a w tym ocena szczegółowa PZT wskazana na str. 35-36 opinii [k.194-194v] była niezbędna dla celów porównawczych z zapisem elektronicznym odnoszącym się do zagadnień PZT w zapisie PT, w szczególności w związku z zakresem zapytania Sądu wskazanym w postanowieniu z dnia 28.11.2024 r.

W celu realizacji ww. postanowienia należało bowiem podać analizie i odpowiedzieć na pytanie na ile zakres rozstrzygnięć projektowych i technicznych, wykazanych w PZT, tj. na etapie będącym załącznikiem do wniosku o pozwolenie na budowę, był adekwatny do zamierzenia budowlanego i wystarczająco zaprezentowany w PZT, a następnie rozszerzony o dodatkowe zagadnienia na etapie PT lub uzupełniony o uszczegółowienie w ramach projektu wykonawczego. Analiza jw. miała również na celu umożliwienie jego oceny pod względem potencjalnego braku konieczności sporządzenia dokumentacji dodatkowych lub zmieniających PZT z zapisu z folderu „Projekt Architektoniczno-Budowlany ! CAŁY PROJEKT – PZT PAB.pdf”.

W wyniku ww. analiz, w niniejszej opinii uzupełniającej podtrzymuje się w całości brzmienie opinii z dnia 25.07.2025 r. na str. 35-36.

6.5 V. Uwagi do pkt. 5.1.1. - części szczegółowa nr 2 uwagi szczegółowe do PAB (str. 36-39) [k.232-233]

W odniesieniu do uwag pełnomocnika zawartych w poz. V pisma z dnia 09.09.2025 r. dot. treści i stanowiska z poz. 5.1.1. opinii biegłego z dnia 25.07.2025 r. (część szczegółowa nr 2 uwagi szczegółowe str. 36-39), wyjaśnia się odpowiednio:

Co do zasady uwagi z pisma z dnia 09.09.2025 r. w poz. IV do pkt. 5.1.1. – część szczegółowa nr 2 str.36 – 39 opinii z dnia 25.07.2025 r. są kontynuacją uwag z poz. III i IV, co pozwala na

tożsame odniesienie się do nich jak w wyjaśnieniach wskazanych w poz. 6.3 i 6.4 niniejszej opinii uzupełniającej.

Dla dokonania oceny oraz sformułowania wniosków o braku konieczności wykonania projektu wykonawczego ze względu na zawartość wszystkich niezbędnych i identyfikowanych z tym etapem dokumentacji projektowej rozwiązań technicznych oraz ich przedstawienia w sposób wyczerpujący w dokumentacji projektu budowlanego jako całości, tj. PZT, PAB i PT łącznie, należało dokonać analizy również PAB wg stanu jak w poz. 5.1.1 pkt.2 opinii z dnia 25.07.2025 r.

Nie jest bowiem możliwe odniesienie do wskazania z postanowienia Sądu dotyczącego projektu wykonawczego, o którym mowa w umowie z dnia 17.12.2018 r., z pominięciem całości zagadnień i rozwiązań technicznych wg zakresu ujętego w projekcie budowlanym, w tym jego wszystkich elementów tj. PZT, PAB i PT, a nie tylko PT.

Ograniczenie takiej analizy i oceny wyłącznie do elementu projektu technicznego PT, jak sugeruje pełnomocnik powoda, byłoby sprzeczne nie tylko z zapisami umowy stron z dnia 17.12.2018 r., zasadami i dobrej praktyki projektowania, ale również przepisami prawa dla zakresu i formy projektu budowlanego oraz opisu dokumentacji określanej jako projekt wykonawczy, wraz z odniesieniem do jej zakresu i warunków sporządzenia wg § 5 rozporządzenia ws PW [5].

Co więcej twierdzenie pełnomocnika powoda o ocenie wyłącznie PT pod względem zagadnień uszczegółowienia do PW byłoby ze strony biegłej nieuzasadnionym prawnie potwierdzeniem iż PT jest tożsamy z PW, mimo że nim nie jest i nie może być w związku z uzasadnieniem przedstawionym zarówno w opinii z dnia 25.07.2025 r. jak niniejszej opinii uzupełniającej.

Zwraca się również uwagę, iż pełnomocnik powoda po raz kolejny błędnie i niezgodnie z przepisami prawa oddziela i rozróżnia „projekt budowlany” od „projektu technicznego”, wskazując na odmienne od przepisów prawa rozumienie i stosowanie dokumentacji o nazwie „projekt techniczny” poprzez cyt.: „(...) zastrzeżenia dotyczą treści projektu budowlanego (PAB) a nie projektu wykonawczego/technicznego, który był treścią zapytania Sądu”, jako podstawa do twierdzenia o rzekomym „sztucznym mnożeniu braków i tworzeniu pozorów niekompletności dokumentacji”.

Zdanie to jest niezgodne ze stanem prawnym i faktycznym, a także treścią postanowienia z dnia 28.11.2024 r., w którym nie użyto sformułowania i nazewnictwa, a zatem odniesienia do dokumentacji o nazwie „projekt techniczny/wykonawczy”.

Zarówno w opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz niniejszej opinii uzupełniającej podkreśla się, iż w procesie budowlanym nie można odnosić się do dokumentacji o nazwie „projekt techniczny/wykonawczy”.

Projekt techniczny PT jest integralnym i odpowiednim, wg zapisów prawa, elementem projektu budowlanego PB, stanowiąc wraz z projektem zagospodarowania terenu PZT i projektem

architektoniczno-budowlanym PAB kompletną dla zamierzenia budowlanego dokumentację wymagalną ustawą prawo budowlane [1c] oraz rozporządzeniem o ZiF Pb [4b].

Projekt techniczny (PT) nie jest samodzielny i niezależny od pozostałych elementów projektu budowlanego dokumentacją, a także nie jest projektem wykonawczym (PW), co wykazano zarówno w poz. 4, jak w całej treści opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz niniejszej opinii uzupełniającej.

Twierdzenie zatem pełnomocnika powoda zmierzające do połączenia projektu technicznego z projektem wykonawczym lub wykazywania tych dwóch dokumentacji jako jednej o nazwie cyt.: „projekt techniczny/wykonawczy” nie powinno mieć miejsca, niezależnie od zapytania Sądu w postanowieniu z dnia 28.11.2024 r., zwłaszcza iż o celu oraz zakresie i formie PT stanowi akt prawa rangi ustawowej, a nie interpretacja indywidualna zmierzająca do wykazania uwag do opinii biegłego, jednakże bez podstawy prawnej dla stosowania takiej nazwy i zakresu rzeczowego dokumentacji.

Mając na uwadze powyższe podtrzymuje się zapisy poz. 5.1.1. pkt.2 opinii z dnia 25.07.2025 r. wg brzmienia na str. 36-39, stanowiących integralną część ww. opinii.

6.6 VI. Uwagi do pkt. 5.1.2 – analiza dokumentacji projektowej wg folderu 02 – Projekt techniczny (str. 39-47) [k.233- 235]

W odniesieniu do uwag pełnomocnika zawartych w poz. VI pisma z dnia 09.09.2025 r. dot. treści i stanowiska z poz. 5.1.2. opinii biegłego z dnia 25.07.2025 r. (analiza dokumentacji projektowej wg folderu 02 – Projekt techniczny (str. 39-47)), a w szczególności i m.in. zapisów od słów:

- cyt.: „(...) ze stanowiskiem biegłej nie sposób się zgodzić, ponieważ:
 1. PT może zawierać rysunki architektoniczne (...),
 2. Detale „systemowe” są dopuszczalne (...),
 3. Zarzuty formalne z plików CD są irrelevantne: Oświadczenia i strony tytułowe są weryfikowane przez organ przy Pt na etapie zakończenia pozwolenia na budowę (...),
 4. „projekt geologiczny” jest wymagany „w zależności od potrzeb” (...),
 5. PT – instalacje i PT – konstrukcja (...),
 6. Różnice liczbowych grubości między rysunkami architektonicznymi a konstrukcyjnymi to typowa rozbieżność zakresów (...),
 7. Zarzut „braku koordynacji” (...),
 8. Wizualizacje w PT są neutralne (...),
 9. Detale Baumit „niepasujące do piwnicy”

a także :

- cyt.: „(...) zarzuty biegłej wobec Projektu technicznego są w przeważającej części formalno-prawne albo abstrahują od funkcji projektu technicznego i celu umowy. Nie wykazano konkretnego, funkcjonalnego braku, który uniemożliwia przedmiar, kosztorys lub realizację robót”,
- cyt.: „(...) biegła dopuściła się nadużyć, które podważają jej obiektywizm i rzetelność (...). To oznacza rozszerzenie podstaw oceny poza ramy zlecenia Sądu. (...) wybiórczo traktuje materiał dowodowy. (...) manipuluje materiałem, wskazując rozbieżności między opisami (...) jako „istotne”. (...) buduje zarzuty, które wprost zmierzają do konkluzji, że projekt techniczny jest „niezasadny”, co sugeruje własną ocenę prawną i ekonomiczną umowy stron – a więc wyjście poza rolę biegłego”.

wyjaśnia się odpowiednio:

1. ad. pkt. 1) PT może zawierać rysunki architektoniczne (...):

W celu uzasadnienia stanowiska z opinii należy po raz kolejny przywołać wyjaśnienie z poz. 4 i poz. 4.1 opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz z poz. 5.2 niniejszej opinii uzupełniającej, a w tym zapisów odpowiednio art. 34 ust. 3 ustawy Pb [1c], wg których określono jednoznacznie co zawierają odpowiednio PZT, PAB i PT, jako elementy projektu budowlanego PB.

Zgodnie z dyspozycją ustawową z art. 34 ust. 6 ustawy Pb [1c], minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określił w drodze wydania rozporządzenia, m.in. szczegółowy zakres i formę projektu budowlanego, uwzględniającą zawartość projektu budowlanego w celu zapewnienia czytelności danych. Zgodnie z zakresem wskazanym w Rozdziale 4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b] minister jednoznacznie określił wymagany zakres merytoryczny części opisowej i rysunkowej dla projektu technicznego (PT), odpowiednio nazywając i opisując zagadnienia poszczególnych branż stanowiących rozwiązania techniczne obiektu, w zakresie minimalnym, lecz obowiązkowym dla stosowania wg ww. przepisów prawa.

Na podstawie ww. zapisów oraz w związku z zapisami występującymi w Rozdziałach odpowiednio 2 i 3 ww. rozporządzenia [4b], ustawodawca oraz minister właściwy dla delegacji z art. 34 ust. 6 ustawy prawo budowlane [1c], a także zgodnie z ideą rozdziału elementów projektu budowlanego na podlegające ocenie w toku postępowania administracyjnego (PZT i PAB) oraz odpowiednio PT, wymaganych łącznie wg ustawy jw. jako niezbędnych do złożenia oświadczenia o rozpoczęciu budowy, prowadzenia robót oraz postępowania o zakończeniu budowy przed organem nadzoru budowlanego, określili co powinny zawierać poszczególne elementy projektu budowlanego, stanowiącego łącznie jego całość, jako dokument budowy.

Zatem podział oraz poszczególne zagadnienia przypisane odpowiednio do PZT, PAB i PT nie dublują się, lecz uzupełniają do całości projektu budowlanego, o którym mowa w ustawie Pb [1c].

Ustawodawca do nowelizacji ustawy przyjął również oświadczenia przedstawicieli samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa, złożone w trakcie tzw. prekonsultacji (wstępnych konsultacji prowadzonych z przedstawicielami samorządów przed skierowaniem projektu do konsultacji publicznych) oraz konsultacji publicznych wg postępowania prowadzonego przez Rządowe Centrum Legislacji (RCL), iż dokumentacja o nazwie „projekt budowlany” (PB) jest i będzie po nowelizacji wykonywana wielobranżowo przez cały okres jej tworzenia, a nie zakresowo i niezależnie od siebie dla poszczególnych jej elementów, zarówno terminowo jak przedmiotowo.

Oznacza to, że zakres opisany jako PZT, PAB oraz PT jest tworzony łącznie w tym samym czasie i zakresie, uwzględniając wzajemnie - w zakresach i formie tych opracowań - rozstrzygnięcia techniczne obejmujące wszystkie branżowe rozwiązania, tj. dla części architektonicznej, konstrukcyjnej oraz instalacyjnej, a także w odniesieniu do projektu zagospodarowania terenu, który wraz z PAB i PT powinien spełnić wymogi prawa miejscowego tj. MPZP lub decyzji o warunkach zabudowy w przypadku braku MPZP.

Podział „projektu budowlanego” PB na części weryfikowane przez organ tj. PZT i PAB jako załączniki do wniosku o pozwolenie na budowę nie oznacza jednak, iż są to opracowania odrębne i niezależne od PT, a także że ich rozstrzygnięcia mogą być inne niż w PT, który nie jest załączany do wniosku o pozwolenie na budowę.

Wręcz przeciwnie, PZT, PAB i PT stanowią łącznie projekt budowlany PB.

Natomiast tylko część z nich podlega weryfikacji na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę (PZT i PAB), a pozostała część (PT wraz z PAB i PZT) podlega tym procesom na etapie zgłoszenia budowy, kontroli przez organ nadzoru budowlanego oraz postępowaniu odbiorowym na jej zakończenie.

Powyższe założenie jest zgodne ze sztuką i zasadami projektowania, a także celem rozdziału ww. zakresów w elementach projektu budowlanego, jako odpowiednio weryfikowanych przez organ aa-b w stosunku do prawa miejscowego oraz interesów stron trzecich oraz zagadnień realizacyjnych, podlegających nadzorowi wykonawczemu przez właściwe organy nadzoru budowlanego.

Zatem twierdzenie pełnomocnika powoda, iż w PT możliwe jest powtórzenie zagadnień PAB, np. poprzez „(...) załączenie rysunków w większej skali jako efekt koordynacji i doprecyzowania rozwiązań wynikających z części branżowych” nie tylko zaprzecza zapisom ustawy prawo budowlane [1c] oraz rozporządzenia o ZiF Pb [4b], ale przede wszystkim podejmuje próbę błędnego dowodu oraz własnej interpretacji, iż projektowanie części architektonicznej dla etapu PAB i PZT może być wykonane niezależnie od projektów

konstrukcji lub / i instalacji, a następnie modyfikowane i dostosowywane do tych rozwiązań np. w formie PT – architektura.

Taka interpretacja jest błędna, zwłaszcza iż na etapie przekazania inwestorowi PT oraz zawiadomienia organu nadzoru budowlanego o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, projektant oraz sprawdzający są zobowiązani do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 41 ust. 4a pkt.2) ustawy Pb [1c] tj. o sporządzeniu projektu technicznego PT, dotyczącego zamierzenia budowlanego zgodnie z obowiązującymi przepisami, zasadami wiedzy technicznej, projektem zagospodarowania działki lub terenu (PZT) oraz projektem architektoniczno-budowlanym (PAB) oraz rozstrzygnięciami dotyczącymi całości zamierzenia budowlanego.

Na tym etapie PZT i PAB pozostają bez mian tj. w zakresie, formie i treści tożsamej jak dla egzemplarza otrzymanego wraz z decyzją o pozwoleniu na budowę oraz egzemplarza archiwizowanego przez organ wraz z wydaną decyzją.

Ewentualne zmiany w zakresie treści PZT i PAB, o ile wystąpią w związku z zastosowaniem zapisów o istotnych lub nieistotnych zmianach, o których mowa w art. 36a ust. 5 ustawy prawo budowlane [1c], mogą mieć zastosowanie dopiero po rozpoczęciu budowy, w trybie ich kwalifikacji przez projektanta oraz wprowadzenia do dokumentacji budowy odpowiednio do wskazań ustawy jw.

Tym samym zapisy ustawy Pb [1c] oraz rozporządzenia o ZiF Pb[4b] regulują jednoznacznie zagadnienia, które w piśmie z dnia 9.09.2025 r. pełnomocnik powoda próbuje interpretować w sposób odmienny i niewłaściwy w stosunku do tych przepisów.

Brak zapisów zakazujących powtórzeń w elementach PB nie może być zatem interpretowany jako dopuszczenie do sporządzenia PT w sposób inny niż określony w Rozdziale 4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b] lub jako dokumentacji stanowiącej uzupełnienie PAB w zakresie w jakim w PAB nie ujęto zagadnień wymaganych w zapisach Rozdziału 3 rozporządzenia o ZiF Pb [4b] lub nie wystarczająco lub inaczej określonych niż wynikające z rozwiązań konstrukcyjnych oraz instalacyjnych z PT.

Biegła, będąc zobowiązana do stosowania przepisów w treści i literze prawa oraz zgodnie z własną wiedzą jako projektanta posiadającego prawo do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, nie może zgodzić się z twierdzeniem pełnomocnika powoda, iż dla projektu budowlanego i jego elementu, jakim jest projekt techniczny, cyt.:„(...) „duplikacja” nie jest wadą, o ile podnosi szczegółowość”.

Szczegółowość, o której pisze pełnomocnik powoda, wynikająca np. z zakresu, który nie jest wymagalny w rozporządzeniu [4b] lub zmieniająca rozwiązania z PAB lub PT na etapie prowadzenia inwestycji, lub przed wykonaniem robót, dla których przewiduje się zmiany rozwiązań projektowych, stanowi właśnie etap dokumentacji wykonawczej, o której mowa w umowie z dnia 17.12.2018 r. oraz rozporządzeniu ws PW [5].

Sposób wprowadzenia takich zmian, w tym do PT (dla zagadnień określonych w Rozdziale 4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b]) lub odpowiednio PZT lub PAB, określa ustawa Pb [1c].

O ile zatem powód chciał prowadzić zmiany do PAB i PT lub PAB w związku z decyzjami podjętymi w zakresie konstrukcji i instalacji PT, powinien wykonać projekt wykonawczy, a po rozpoczęciu budowy dokonać kwalifikacji tych zmian, odpowiednio wprowadzając korekty do PAB, o ile korekty te zostaną kwalifikowane nieistotne zmiany, lub złożyć wniosek o zmianę pozwolenia na budowę, w przypadku ich kwalifikacji jako istotnego odstępiania.

Co do zasady, wg zmian ustawy Pb [1c] oraz rozporządzenia o zakresie i formie projektu budowlanego [4b] przyjęto bowiem, iż nowelizacja ta miała potwierdzić odstępianie od wielokrotnej konieczności aktualizacji całości projektu budowlanego, o ile tzw. zmiany nieistotne lub zmiany, kwalifikowane jako „nieistotne” lub „istotne” dotyczą zagadnień określonych w Rozdziale 4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b].

Tym samym tzw. dokumentacja wykonawcza może doprecyzować zagadnienia PZT, PAB i PT w sposób nie zmieniający PZT i PAB, a w zakresie w jakim dotyczy PT może być modyfikowana do stanu przygotowanego do odbioru wraz z potwierdzeniem realizacji zakresu konstrukcji oraz instalacji ze zmianami pozostającymi bez wpływu na rozstrzygnięcia wskazane w PZT i PAB. O ile natomiast zmiany dotyczą zagadnień przedstawionych w PZT i PAB należy zastosować odpowiednie zapisy ustawy Pb [1c].

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia podtrzymuje się stanowisko z opinii z dnia 25.07.2025 r.

2. ad. pkt. 2) Detale „systemowe” są dopuszczalne (...):

Tzw. detale „systemowe” są dopuszczalne do stosowania w budownictwie, o ile dotyczą wyrobów lub rozwiązań posiadających odpowiednie dokumenty dopuszczenia i stosowania. Natomiast są one zbędne do umieszczania w dokumentacji projektowej, o ile stanowią powszechną wiedzę lub wynikają ze sztuki budowlanej.

Zarówno w ustawie Pb [1c] oraz w rozporządzeniu o ZiF Pb [4b] wg Rozdziału 3 i Rozdziału 4 pominięto wymagalność wprowadzenia detali do dokumentacji, także ze względu na możliwy szeroki zakres ich stosowania, faktycznie trudny do ujednolicenia w zapisach aktu prawnego z zastosowaniem realizacji celu jakiemu ma służyć tj. „czytelności projektu”.

Biegła zgadza się natomiast z twierdzeniem pełnomocnika powoda, iż detale systemowe cyt.: „dopuszczalne są jako część dokumentacji wykonawczej”, albowiem służą i realizują cel tej części dokumentacji jako uszczegółowienia projektu budowlanego.

Biegła zgadza się również z twierdzeniem, iż cyt. „przepisy nie wymagają „autorskich” detali” a także „autorskich detali na każdym węźle”.

Wymogu tego nie ma jednak dla projektu budowlanego, a w tym PAB lub / i PT, wg zakresu określonego w rozporządzeniu [4b].

Natomiast o ile pełnomocnik powoda - poprzez „autorskie” detale - rozumie sporządzenie rysunków szczegółowych dla rozwiązań technicznych dostosowanych do szczególnych miejsc w budynku, w tym przy zastosowaniu ogólnie dostępnych i dopuszczonych wyrobów lub systemów budowlanych, koniecznym jest doprecyzowanie tych rozwiązań w związku z rozstrzygnięciami konstrukcyjnymi i / lub instalacyjnymi. W takim przypadku projektant powinien sporządzić rysunek w skali odpowiadającej wyjaśnieniu wykonania połączeń tych materiałów lub wyrobów, zarówno pod względem technicznym jak estetycznym, udowadniając prawidłowość rozwiązania odpowiednio do warunków izolacyjności wodnej, termicznej, akustycznej, szczelności przeciwwiatrowej itp.

Detal z ww. rozwiązaniem jest uszczegółowieniem dokumentacji etapu projektu budowlanego. Rysunki detali powinny posiadać odpowiednie oznaczenie, z odniesieniem których miejsc w budynku dotyczą oraz odpowiednią szczegółowość wraz z opisem np. na przekrojach, elewacjach, rzutach, wraz z odwołaniem do numeru rysunku, na którym zawarto szczegółowe rozwiązanie.

Szczegółowość, o której mowa jw. nie polega na załączeniu do PT tzw. kart katalogowych wyrobu lub systemu, zwłaszcza gdy rozwiązanie wykazane na tych kartach np. w części nie odpowiadana rozstrzygnięciom z dokumentacji projektowej (zawiera inne rozwiązanie) lub jest z nią sprzeczne.

Uszczegółowienie jw. może być realizowane w formie projektu wykonawczego lub w przypadku braku zamówienia tej części dokumentacji technicznej, wykonywane jest jako uzgodnienie w trybie czynności nadzoru autorskiego poprzez wykonanie odpowiednich rysunków detali z informacją o ich przekazaniu wprowadzoną do dziennika budowy.

Biegła nie zgadza się natomiast z twierdzeniem, iż załączenia kart katalogowych w taki sposób i w celu, jak zastosowano w PT wg k.3 „jest praktyką rynkową” oraz „prawnie obojętną”, a także iż wypełnia ona odpowiedzialność zawodową za należyte wykonanie dokumentacji projektowej.

W ocenie biegłej uwaga pełnomocnika w brzmieniu wg pkt. 2 nie ma podstawy prawnej i uzasadnienia faktycznego, zwłaszcza w odniesieniu do stanowiska z opinii z dnia 25.07.2025 r. wynikającego z zawartości zapisu na k.3 tj. o załączeniu do PT rysunków określających typowe rozwiązania materiałowe lub systemowe, jako rzekomego dowodu na sporządzenie uszczegółowienia dokumentacji projektu budowlanego PT do zagadnień PW. W opinii z dnia 25.07.2025 r. zakwestionowano treść tych rysunków, jako nieodpowiadających szczegółom technicznym występującym w projektowanym przez powoda obiekcie.

Zatem w zakresie uwagi nr 2 ze str. 7 pisma z dnia 9.09.2025 r. podtrzymuje się stanowisko z opinii z dnia 25.07.2025 r.

3. ad. pkt. 3) Zarzuty formalne z plików CD są irrelewantne: Oświadczenia i strony tytułowe są weryfikowane przez organ przy Pt na etapie zakończenia pozwolenia na budowę (...),

W odniesieniu do twierdzenia, iż zarzuty w opinii z dnia 25.07.2025 r. dotyczące stron tytułowych, podpisów i oświadczeń projektantów do PZT, PAB i PT są „irrelewantne”, podtrzymuje się stanowisko z ww. opinii.

Uwagi w zakresie jw. zawarte w opinii wynikają wprost z zapisów obowiązujących przepisów prawa, do których zobowiązani są stosować się projektanci projektów budowlanych, pod rygorem odpowiedzialności zawodowej niezależnie od zakresu niespełnienia tych przepisów lub ich pominięcia w sporządzonej przez siebie dokumentacji.

Wskazana przez pełnomocnika interpretacja zapisów ustawy Pb [1c] oraz rozporządzenia o ZiF Pb [4b] w zakresie w jakim miałyby dotyczyć cyt.: „(...) weryfikacji przez organ przy PT na etapie zakończenia robót / pozwolenia na użytkowanie” jest sprzeczna z zapisami co najmniej: art. 20 ust. 1 pkt.1), art. 41 ust. 4a pkt. 2), art. 42 ust. 1 pkt. 1), art. 45a ust. 1 pkt. 2) ustawy prawo budowlane [1c], a także odpowiednio § 2a, § 2b, § 5, § 6, § 7 rozporządzenia o ZiF Pb [4b]. Dokumentacja, na którą składa się PZT, PAB i PT powinna spełniać wszystkie wymogi określone w ustawie Pb [1c] oraz rozporządzenia o ZiF Pb [4b], w tym stron tytułowych, podpisów projektantów oraz oświadczeń.

Tym samym, nie tylko nie można zgodzić się z przedstawionym przez pełnomocnika powoda rozumieniem i stosowaniem przepisów prawa, lecz przede wszystkim interpretacją wskazującą na świadome ich pomijanie, co wiąże się z odpowiedzialnością zawodową projektanta.

O ile natomiast pełnomocnik powoda dowodzi, iż wykazane w opinii z dnia 25.07.2025 r. braki występują wyłącznie w dokumentacji w zapisie elektronicznym załączonym do akt sprawy, a wersja drukowana takich braków nie posiada, biegła nie może uznać - bez wglądu do dokumentacji w wersji drukowanej (papierowej) - iż dokumentacja w formie innej niż załączona do akt sprawy jest właściwa i zgodna z przepisami prawa.

Mając na uwadze powyższe biegła nie miała również podstaw do zakwestionowania zasadności i wiarygodności dokumentacji wskazanej przez Sąd i strony do oceny w ramach zlecenia na sporządzenie opinii biegłego.

O ile powód lub pozwany dysponowali dokumentacją o brzmieniu innym niż dołączona na k.3 na etapie składania dowodów do akt sprawy powinni ją udostępnić do badania i analiz, lub zastrzec, iż zapis elektroniczny nie jest kompletny wraz z określeniem jego braków czyli niekompletności w stosunku do wersji drukowanej.

Na obecnym etapie formułowanie zarzutów do biegłej co do dokonania oceny materiałów na podstawie dowodów („na podstawie skanów”), co do których powód posiada świadomość braku

kompletności, lecz nie poinformował o tym Sądu, a następnie biegłej zanim przystąpiła do pracy nad opinią, jest w ocenie biegłej nieuzasadniony.

Tym samym biegła pomija odniesienie się do ww. zarzutu, podtrzymując opinię z dnia 25.07.2025 r.

4. ad. pkt. 4) „projekt geologiczny” jest wymagany „w zależności od potrzeb” (...):

Biegła nie zgadza się z opinią pełnomocnika powoda w sprawie nie określenia w opinii dowodu na konieczność sporządzenia odrębnego projektu geotechnicznego.

Zagadnienia dotyczące opracowań wynikających z rozpoznania gruntu wykazano w opinii na str. 45 [k.199- 199v], tj. cyt.: „W pliku o nazwie Opis techniczny.pdf w pkt.1.3 wskazano informację cyt.: „Warunki gruntowo-wodne i górnictwa: Szkody górnicze występują, obiekt zabezpieczono do III kat. szkód górniczych. Warunki gruntowe – proste. II kategoria geotechniczna”, a w opisie do PAB nie ujęto informacji o występowaniu szkód górniczych oraz zabezpieczeniu na III kategorię szkód górniczych.

Analizując ww. zagadnienia, wskazuje się jednoznacznie ww. zakresie zapisy Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r. poz. 463), wg których dla II kategorii określono następujące odniesienia tj. cyt.: „(...) obejmuje obiekty budowlane posadawiane w prostych i złożonych warunkach gruntowych, wymagające ilościowej i jakościowej oceny danych geotechnicznych i ich analizy, takie jak:

- a) fundamenty bezpośrednie lub głębokie, b) ściany oporowe lub inne konstrukcje oporowe, z zastrzeżeniem pkt 1 lit. b, utrzymujące grunt lub wodę, c) wykopy, nasypy budowlane, z zastrzeżeniem pkt 1 lit. c, oraz inne budowle ziemne, d) przyczółki i filary mostowe oraz nabrzeża, e) kotwy gruntowe i inne systemy kotwiące”.

Natomiast również w niniejszej opinii uzupełniającej należy podtrzymać stanowisko wynikające z ww. analiz, iż PT nie zawiera „projektu geotechnicznego”, o którym mowa w § 23 pkt.2) rozporządzenia o ZiF Pb [4].

Wymagalność sporządzenia ww. opracowania wynika również z zapisów § 7 ust. 2 rozporządzenia z 2012 r. tj. cyt.: „W przypadku obiektów budowlanych drugiej i trzeciej kategorii geotechnicznej opracowuje się dodatkowo dokumentację badań podłoża gruntowego i projekt geotechniczny”.

Projekt techniczny nie zawiera ww. opracowania.

Mając na uwadze brzmienie opinii z dnia 25.07.2025 r. w treści jw. [k.199-199v], do w odpowiedzi na uwagi pełnomocnika powoda potwierdza się, iż w ww. opinii wykazano podstawę prawną dla obowiązku sporządzenia projektu geotechnicznego.

Wskazanie obligatoryjności występowania „projektu geotechnicznego” w projekcie technicznym PT, w przypadku wystąpienia zjawisk określonych w rozporządzeniu jw., określono jednoznacznie w § 23 ust. 2) i 3) rozporządzenia o ZiF Pb [4b], tj. cyt.: „2) w zależności od potrzeb – geotechniczne warunki i sposób posadowienia obiektu budowlanego, w formie dokumentacji badań podłoża gruntowego i projektu geotechnicznego, oraz sposób zabezpieczenia przed wpływami eksploatacji górniczej; 3) w zależności od potrzeb – dokumentację geologiczno-inżynierską”.

Nie jest to zatem wymóg wynikający ze stanowiska biegłej, lecz wprost z przepisów prawa. Projektant obiektu powinien odnieść się do ww. zagadnień w sporządzanej przez siebie dokumentacji etapu projektu budowlanego, w związku z informacjami wynikającymi z opinii geologicznej gruntu oraz innych danych wynikających z rozeznania warunków lub wpływów eksploatacji górniczej występujących na obszarze obejmującym działkę lub teren inwestycji.

W celu dodatkowego wyjaśnienia stanowiska z opinii z dnia 25.07.2025 r., wynikającego z treści i informacji wskazanych w zapisie elektronicznym PT części konstrukcyjnej, o ile uzasadnienia ze str. 45 i 46 opinii byłyby niewystarczające lub odpowiednio zrozumiane przez projektanta, odpowiedzialnego za koordynację międzybranżową projektu budowlanego, a w tym jej zakres całościowy, wskazuje się iż zgodnie z § 4 Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r. poz. 463, zwanym dalej rozporządzeniem ws warunków geotechnicznych) cyt. :

- „ust. 1. Kategorię geotechniczną ustala się w opinii geotechnicznej w zależności od stopnia skomplikowania warunków gruntowych oraz konstrukcji obiektu budowlanego, charakteryzujących możliwości przenoszenia odkształceń i drgań, stopnia złożoności oddziaływań, stopnia zagrożenia życia i mienia awarią konstrukcji, jak również od wartości zabytkowej lub technicznej obiektu budowlanego i możliwości znaczącego oddziaływania tego obiektu na środowisko”.
- „ust. 2. Warunki gruntowe w zależności od stopnia ich skomplikowania dzieli się na:
 - 1) proste - występujące w przypadku warstw gruntów jednorodnych genetycznie i litologicznie, zalegających poziomo, nieobejmujących mineralnych gruntów słabonośnych, gruntów organicznych i nasypów niekontrolowanych, przy zwierciadle wody poniżej projektowanego poziomu posadowienia oraz braku występowania niekorzystnych zjawisk geologicznych;
 - 2) złożone - występujące w przypadku warstw gruntów niejednorodnych, nieciągłych, zmiennych genetycznie i litologicznie, obejmujących mineralne grunty słabonośne, grunty organiczne i nasypy niekontrolowane, przy zwierciadle wód gruntowych w

poziomie projektowanego posadawiania i powyżej tego poziomu oraz przy braku występowania niekorzystnych zjawisk geologicznych;

3) skomplikowane - występujące w przypadku warstw gruntów objętych występowaniem niekorzystnych zjawisk geologicznych, zwłaszcza zjawisk i form krasowych, osuwiskowych, sufozyjnych, kurzawkowych, glacitektonicznych, gruntów ekspansywnych i zapadowych, na obszarach szkód górniczych, przy możliwych nieciągłych deformacjach górotworu, w obszarach dolin i delt rzek oraz na obszarach morskich”.

- „ust. 3. Rozróżnia się następujące kategorie geotechniczne obiektu budowlanego:

1) pierwsza kategoria geotechniczna, która obejmuje posadawianie niewielkich obiektów budowlanych, o statycznie wyznaczalnym schemacie obliczeniowym w prostych warunkach gruntowych, w przypadku których możliwe jest zapewnienie minimalnych wymagań na podstawie doświadczeń i jakościowych badań geotechnicznych, takich jak:

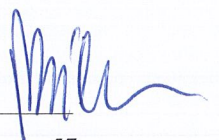
- a) 1- lub 2-kondygnacyjne budynki mieszkalne i gospodarcze,
- b) ściany oporowe i rozparcia wykopów, jeżeli różnica poziomów nie przekracza 2,0 m,
- c) wykopy do głębokości 1,2 m i nasypy budowlane do wysokości 3,0 m wykonywane w szczególności przy budowie dróg, pracach drenażowych oraz układaniu rurociągów;

2) druga kategoria geotechniczna, która obejmuje obiekty budowlane posadawiane w prostych i złożonych warunkach gruntowych, wymagające ilościowej i jakościowej oceny danych geotechnicznych i ich analizy, takie jak:

- a) fundamenty bezpośrednie lub głębokie,
- b) ściany oporowe lub inne konstrukcje oporowe, z zastrzeżeniem pkt 1 lit. b, utrzymujące grunt lub wodę,
- c) wykopy, nasypy budowlane, z zastrzeżeniem pkt 1 lit. c, oraz inne budowle ziemne,
- d) przyczółki i filary mostowe oraz nabrzeża,
- e) kotwy gruntowe i inne systemy kotwiące;

3) trzecia kategoria geotechniczna, która obejmuje:

- a) obiekty budowlane posadawiane w skomplikowanych warunkach gruntowych,
- b) nietypowe obiekty budowlane niezależnie od stopnia skomplikowania warunków gruntowych, których wykonanie lub użytkowanie może stwarzać poważne zagrożenie dla użytkowników, takie jak: obiekty energetyki, rafinerie, zakłady chemiczne, zapory wodne i inne budowle hydrotechniczne o wysokości piętrzenia powyżej 5,0 m, budowle stoczniowe, wyspy morskie i platformy wiertnicze oraz inne skomplikowane budowle morskie, lub których projekty budowlane zawierają nieznajdujące podstaw w przepisach nowe niesprawdzone w krajowej praktyce rozwiązania techniczne,

- c) obiekty budowlane zaliczane do inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397),
 - d) budynki wysokościowe projektowane w istniejącej zabudowie miejskiej,
 - e) obiekty wysokie, których głębokość posadawiania bezpośredniego przekracza 5,0 m lub które zawierają więcej niż jedną kondygnację zagłębioną w gruncie,
 - f) tunele w twardych i niespękanych skałach, w warunkach niewymagających specjalnej szczelności,
 - g) obiekty infrastruktury krytycznej,
 - h) obiekty zabytkowe i monumentalne”.
- „ust. 4. **Kategorię geotechniczną całego obiektu budowlanego lub jego poszczególnych części określa projektant obiektu budowlanego na podstawie badań geotechnicznych gruntu, których zakres uzgadnia z wykonawcą specjalistycznych robót geotechnicznych.**

Zgodnie z § 7 ust. 1, ust. 2, ust. 3 rozporządzenia jw. obowiązek opracowania opinii geotechnicznej, dokumentacji badań podłoża gruntowego, projektu geotechnicznego, dokumentacji geologiczno-inżynierskiej występuje odpowiednio cyt.:

- „1. W przypadku obiektów budowlanych wszystkich kategorii geotechnicznych opracowuje się opinię geotechniczną.
- **2. W przypadku obiektów budowlanych drugiej i trzeciej kategorii geotechnicznej opracowuje się dodatkowo dokumentację badań podłoża gruntowego i projekt geotechniczny.**
- 3. W przypadku obiektów budowlanych trzeciej kategorii geotechnicznej oraz w złożonych warunkach gruntowych drugiej kategorii wykonuje się dodatkowo dokumentację geologiczno-inżynierską, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981)”.

Projekt geotechniczny natomiast, zgodnie zapisami § 10 rozporządzenia jw., a w tym z Polskimi Normami PN-EN 1997-1: Eurokod 7: Projektowanie geotechniczne - Część 1: Zasady ogólne i PN-EN 1997-2: Eurokod 7: Projektowanie geotechniczne - Część 2: Rozpoznanie i badanie podłoża gruntowego, powinien zawierać:

- 1) prognozę zmian właściwości podłoża gruntowego w czasie;
- 2) określenie obliczeniowych parametrów geotechnicznych;
- 3) określenie częściowych współczynników bezpieczeństwa do obliczeń geotechnicznych;
- 4) określenie oddziaływań od gruntu;

- 5) przyjęcie modelu obliczeniowego podłoża gruntowego, a w prostych przypadkach projektowego przekroju geotechnicznego;
- 6) obliczenie nośności i osiadania podłoża gruntowego oraz ogólnej stateczności;
- 7) ustalenie danych niezbędnych do zaprojektowania fundamentów;
- 8) specyfikację badań niezbędnych do zapewnienia wymaganej jakości robót ziemnych i specjalistycznych robót geotechnicznych;
- 9) określenie szkodliwości oddziaływań wód gruntowych na obiekt budowlany i sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom;
- 10) określenie zakresu niezbędnego monitorowania wybudowanego obiektu budowlanego, obiektów sąsiadujących i otaczającego gruntu, niezbędnego do rozpoznania zagrożeń mogących wystąpić w trakcie robót budowlanych lub w ich wyniku oraz w czasie użytkowania obiektu budowlanego.

Skoro zatem projektant określił iż inwestycja obejmuje cyt. „Warunki gruntowo-wodne i górnice: Szkody górnice występują, obiekt zabezpieczono do III kat. szkód górniczych. Warunki gruntowe – proste. II kategoria geotechniczna” powinien odnieść się do przepisów prawa odpowiednio wskazanych dla zagadnienia III kategorii szkód górniczych oraz II kategorii geotechnicznej, a także pomimo ww. kwalifikacji uznania, że warunki gruntowe są „proste”. Takich informacji brak w dokumentacji projektowej na k.3.

Mając na uwadze powyższe, a także uwagi pełnomocnika powoda z pkt. 4 na str. 8 pisma z dnia 9.09.2025 r. [k.234], opinię z dnia 25.07.2025 r. w zakresie w jakim odnosiła się ona do zagadnień wskazania przez projektantów w opisie do PT informacji o warunkach posadowienia, uzupełnia się o ww. zapisy odnoszące się do zacytowania przepisów prawa, dotyczących w szczególności kategorii II geotechnicznej oraz zabezpieczenia budynku do III kategorii szkód górniczych, dla inwestycji będącej przedmiotem zamierzenia budowlanego, o których mowa w zapisie dokumentacji załączonej do akt sprawy, sporządzonej przez powoda.

5. ad. pkt. 5) PT – instalacje i PT – konstrukcja (...) „

Uwagi o niespójności informacji o kategorii geotechnicznej wykazane w opinii z dnia 25.07.2025 r. (str. 45) [k.199] wynikają wprost z zapisu elektronicznej dokumentacji załączonej do akt na k.3.

Natomiast twierdzenie pełnomocnika powoda, iż cyt.: „(...) skoro PT „nie wnosi nic” jest sprzeczne z treścią opinii, przeinaczając zdanie wykazane w opinii z dnia 25.07.2025 r.

Stanowisko w opinii odnosi się bowiem do części oznaczonej jako PT-architektura oraz opisu znajdującego się na str. 42-43 [k.197v-189] jako informacji o niewniesieniu do projektu technicznego. Zdanie to brzmi cyt.: „innych zagadnień i rozwiązań technicznych niż wskazane

w PAB, nie dokonał również uszczegółowienia PAB, co czyni ww. opracowanie niezasadnym dla załączenia do tej części projektu budowlanego”.

Wniosek jw. potwierdził również stan prawny wynikający z Rozdziału 4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b], wg którego nie ma uzasadnienia dla powtarzania w PT zagadnień rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i technicznych dotyczących architektury budynku, wymaganych do zastosowania wg Rozdziału 3 rozporządzenia o ZiF Pb [4b], tj. odpowiednio w PAB.

W opinii wykazano również, iż inne elementy zapisane w pliku PT-Architektura niż określone w ten sam sposób w PAB, nie stanowią również uszczegółowienia ww. zakresu do zagadnień, dla których sporządza się projekt wykonawczy, a także i co istotne dla oceny całości PT tj. wszystkich jego branż, PT-Architektura zawiera - w części - odmienne rozwiązania niż PT-Konstrukcja.

Szczegółowe wyjaśnienie ww. zakresie wniesiono dodatkowo w poz. „ad. pkt. 1) PT może zawierać rysunki architektoniczne (...)” niniejszej opinii uzupełniającej.

Mając na uwadze powyższe, a zwłaszcza obowiązek określenia w PT-konstrukcja zagadnień wymaganych wg Rozdziału 4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b], o ile ich w wyniku konieczne są zmiany w odpowiednim zakresie treści i rozwiązań ujętych w PAB, sporządzenie dokumentacji uszczegóławiającej PAB (niezależnie od jej nazwy przyjętej przez projektanta jako PT-Architektura lub wg nazwy jaka powinna być zastosowana PW-architektura lub PAB – zmiany nieistotne, powinno uwzględniać i zawierać te zmiany.

Takich zmian nie prowadzono jednak do opracowania PT-Architektura.

Natomiast w zakresie PT-instalacje sanitarne na stronie 44 opinii [k.198] wskazano, iż cyt. „(...) poza sposobem przedstawienia tras i rozmieszczenia urządzeń instalacji wentylacji mechanicznej i klimatyzacji (bez wykazania oznaczeń w legendzie na rys. IS 10, IS 11, IS 12), który uznaje się za o szczegółowości większej niż wymagania ww. rozporządzenia, pozostała część opracowań została wykonana zgodnie z zakresem i formą określonymi przepisami jw., w tym wymagalnego dla tego projektu budowlanego opracowania projektowego”.

Wykazano również, iż ponad wymagalność dla zakresu i formy Pb dla elementu projektu technicznego PT (instalacje) wykonano rozwiązania techniczne wykazane w ramach plików ZM – wentylacja.pdf oraz 207B_LIVE.EUR_GO_2020-20_1_1.pdf. [str. 44, k.198v].

W treści ww. zdania „pozostała część” oznacza inne niż dotyczące instalacji wentylacji, zagadnienia instalacji sanitarnych, tj. np. z.w.u., kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej. W zakresie ww. zagadnień technicznych analiza zapisu na k.3 nie wykazała załączenia uszczegółowienia, które można było uznać za poszerzenia wymagalności prezentacji rozwiązań wg rozporządzenia o ZiF Pb [4b].

Tym samym wykazano, iż zakres instalacji sanitarnych spełnił wymagania dla PT, lecz co do zasady oraz w zakresie w jakim został przedstawiony na k.3, nie posiadał uszczegółowienia dla stanu jak dla projektu wykonawczego.

W opinii wykazano również rozbieżność zapisów odnoszących się do opisu lokalizacji inwestycji.

Co więcej, w wyniku przeprowadzonej na rzecz niniejszej opinii uzupełniającej ponownej analizy rozwiązań przedstawionych w opracowaniach branżowych PT tj. dotyczących instalacji sanitarnych, elektrycznych w odniesieniu do danych wskazanych w części architektonicznej, wskazuje się na występowania nie tylko rozwiązań sprzecznych między sobą, ale również kolizji przebiegu i lokalizacji przewodów instalacji oraz urządzeń, zastosowanych np. dla wentylacji mechanicznej i instalacji oświetlenia.

Rozbieżne są dane dotyczące przekrojów warstw stropu pomiędzy kondygnacjami, w których nie wykazano rzeczywistej wartości jego warstw np. na rys. PT 08: h stropu łącznie wynosi 28 cm w stosunku do wyliczenia warstw dla P2 – łącznie 32,10 cm (z pominięciem wysokości konstrukcji podwieszenia dla stropu podwieszanego) oraz w odniesieniu do rys. IE -01 i IS-10, na których wskazano przewody wentylacyjne o średnicy 200 mm, urządzenia wentylacji montowane do stropu oraz oprawy oświetleniowe nastropowe, będące w kolizji z tymi przewodami lub urządzeniami. Powyższych kolizji nie niweluje również „strop odwieszony” wraz z częścią opisaną jako „przestrzeń instalacyjna” lecz bez podania jej wartości w PT-Architektura. Wg danych z ww. rysunku różnica wartości warstw wyliczona jako wynik $32,1 \text{ cm} - 28,00 \text{ cm} = 4 \text{ cm}$ jest zbyt mała dla lokalizacji przewodów wentylacji o średnicy 200 mm, a więc 20 cm. O ile natomiast przewody instalacji wentylacji byłyby prowadzone w przestrzeni pomiędzy stropem konstrukcyjnym, a stropem podwieszonym, stan ten powinien być jednoznacznie wykazany w PT-Architektura, a tym samym poprzez prawidłowe określenie wysokości pomieszczeń, w których zastosowano strop podwieszony (nie będzie to bowiem wymiar 312 cm). W PT-Architektura powinna również wykazać lokalizację, w obrębie stropów konstrukcyjnych lub podwieszanych urządzeń wentylacji i oświetlenia, eliminując kolizję zarówno prowadzenia przewodów, jak montażu ww. urządzeń różnych instalacji w tym samym miejscu. W załączonych plikach na k.3 występują ww. kolizje, co wskazuje jednoznacznie na brak koordynacji pomiędzy ww. branżami, a także odniesienia do rozwiązań technicznych i wykończeniowych ujętych w PT-Architektura. Kolizje jw. w ocenie biegłej są istotne zarówno dla realizacji ww. zakresu robót, jak opracowań poprzedzających te roboty, np. poprzez sporządzenia przedmiary robót lub kosztorysu inwestorskiego. Opracowania te, o ile nie dokonano by sprawdzenia a następnie modyfikacji rozwiązań w celu likwidacji ww. kolizji, byłyby obarczone istotnymi błędami (wadami). Przykładowe „kolizje” lub zagadnienia wskazujące na brak „koordynacji międzybranżowej” wykazano w Załączniku nr 1 do opinii uzupełniającej.

Powyższe zagadnienia w ocenie biegłej nie tylko odnoszą się bezpośrednio do niespełnienia obowiązku z art. 20 ust. 1 pkt. 1aa) ustawy Pb [1c], mają istotny wpływ na przedmiot zamówienia jako dokumentację, a w konsekwencji realizację inwestycji na jej podstawie.

W przypadku natomiast części PT-konstrukcja, wobec informacji projektantów o występowaniu szkód górniczych, zabezpieczenia obiektu do III kategorii szkód górniczych oraz II kategorii geotechnicznej, (patrz opis techniczny.pdf pkt. 1.30) oraz braku załączenia do plików PT na k.3 opinii geotechnicznej, wymaganej zapisami Rozdziału 4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b] oraz rozporządzenia ws warunków geotechnicznych, do opinii z dnia 25.07.2025 r. nie można było potwierdzić wykonania PT-konstrukcji w zakresie wymagalnym ww. przepisami, tj. w wymagalności dla projektu budowlanego, a w tym jego elementu jakim jest projekt techniczny.

Tym samym, o ile zakres części PT-konstrukcji wykroczył w części poza wymagalność z rozporządzenia o ZiF Pb [4b], poprzez np. rysunki zbrojeniowe elementów konstrukcyjnych, to jednak nie odniósł się do zastosowania równocześnie odstąpienia od wymagalności sporządzenia opinii geotechnicznej.

Powyższe uwagi wykazano w opinii z dnia 25.07.2025 r.

W niniejszej opinii uzupełniającej wnosi się zatem o ocenę opinii z dnia 25.07.2025 r. w brzmieniu jej oryginalnym oraz całościowym.

Uwagi pełnomocnika powoda w pkt. 5 na str. 9 pisma z dnia 9.09.2025 r. [k.234] odnoszą się bowiem wybiórczo do treści opinii.

Podkreśla się również, iż ocena zakresu rzeczowego PT w stosunku do jego potencjalnej zawartości jaka miałyby potwierdzać zakres i szczegółowość PW wymagała oceny jego kompletności dla wszystkich wymagalnych przepisami prawa zagadnień PT, jako elementu projektu budowlanego, na który składają się PZT, PAB i PT łącznie.

Ocena wszystkich ww. elementów łącznie, a w tym potwierdzenie występowania w ww. opracowaniach koordynacji zagadnień technicznych i zakresowych (branżowych), pozwala na określenie wniosków o jej kompletności, szczegółowości tożsamej lub porównywalnej do PW, sporządzanego na podstawie kompletnego PB.

Pliki w zapisie elektronicznym na k.3 o oznaczeniu PZT i PAB oraz odrębnie PT nie umożliwiły potwierdzenia stanowiska powoda w ww. zakresie.

W opinii wykazano zastrzeżenia do poszczególnych elementów projektu budowlanego.

Uwagi pełnomocnika powoda wskazane dla pkt.5) nie zmieniły zatem stanowiska biegłej wyrażonego w opinii z dnia 25.07.2025 r.

W opinii uzupełniającej podnosi się również, iż dodatkowe analizy zawartości poszczególnych plików w zapisie elektronicznym PT na dysku CD [k.3] wykazały znaczące rozbieżności w sposobie prezentacji zagadnień technicznych w poszczególnych opracowaniach, w tym np.

w części PT-Architektura. Rozbieżności te mają wpływ na ocenę tej dokumentacji pod względem zgodności z zasadami jej wykonania, a także koordynacji wykonanych prac projektowych. Występuje np. istotna rozbieżność w oznaczeniu osi konstrukcyjnych budynku, jakie wykazano na rzutach kondygnacji oraz przekrojach w części PT-Architektura. O ile przyjąć należy za prawidłowe oznaczenie osi na rzucie kondygnacji, tj. odpowiednio np. osi podłużnych A, B, C i D, oraz osi poprzecznych 1-12, np. na przekroju B-B (rys. PT-08) występującym pomiędzy osiami B i C, osie poprzeczne oznaczono jako A, B, C, D, F, F, G, H, I, zamiast 1-12, a na przekroju A-A (rys. PT-07) oś A posiada oznaczenie 6, a oś D – oznaczenie 4. Zważywszy, iż powyższy błąd występuje również w zapisie elektronicznym PAB, na etapie sporządzania PT, w tym zagadnień dotyczących rozwiązań architektonicznych nie usunięto ww. błędów, pozostawiając ww. oznaczenia w kolejnym elemencie projektu budowlanego. Na przekrojach budynku w PT nie wykazano poziomu montażu stropu podwieszonego, co w przypadku prowadzenia przewodów wentylacji o przekrojach np. 200 mm lub 315 mm oraz izolacją z wełny mineralnej gr. 40 mm (opis wg pliku OT-IS Migrex 7) w „przestrzeni instalacyjnej” wg opisu P2 (bez podania jej wymiarów) na ww. rysunkach ma istotne znaczenie dla faktycznej wysokości pomieszczeń pomiędzy stropem podwieszonym a posadzką. Dane te są istotne zarówno pod względem spełnienia przez poszczególne pomieszczenia przepisów dotyczących wymaganych dla nich parametrów w zależności od przeznaczenia, wykazania braku kolizji prowadzonych przewodów i miejsc montażu do przegrody budowlanej urządzeń instalacji wewnętrznych, jak również niezbędne dla udokumentowania możliwości wykonania podkonstrukcji wsporczej odpowiedniej dla systemu stropu podwieszonego z uwzględnieniem wymagań dla nośności i montażu urządzeń nastropowych. Ww. dane jako rozwiązania uszczegóławiające zagadnienie wymagane dla PAB i wynikające z rozwiązań technicznych przyjętych w PT instalacji wewnętrznych, stanowią dokumentację o zakresie „projekt wykonawczy” dla części architektonicznej. Rozwiązań w ww. zakresie nie zawiera PT-Architektura w zapisie na płycie cd [k.3].

6. ad. pkt. 6) Różnice liczbowych grubości między rysunkami architektonicznymi a konstrukcyjnymi to typowa rozbieżność zakresów (...):

Biegła nie podziela zdania pełnomocnika powoda, iż „(...) różnice liczbowych grubości między rysunkami architektonicznymi a konstrukcyjnymi to typowa rozbieżność zakresów”, a także iż cyt.: „rysunek architektoniczny prezentuje układ warstw (często opisowo), a wiążące „wymiały nośnych elementów wynikają z PT-konstrukcji” [k.234].

Twierdzenie jw. stoi bowiem w sprzeczności z zapisami art. 20 ust. 1 pkt. 1aa) ustawy Pb [1c] cyt. „wzajemne skoordynowanie techniczne wykonanych przez osoby, o których mowa w pkt.1a, opracowań (...)”.

Biegła nie zgadza się również z twierdzeniem, o rzekomym braku wykazania, że jakakolwiek rozbieżność uniemożliwia sporządzenie przedmiaru, doboru zbrojenia lub realizacji robót – a to dopiero byłby realny brak”.

Opisana w opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz uwagach pełnomocnika „rozbieżność” dotyczy m.in.:

- cyt.: „(...) odmienne to np. grubość płyty fundamentowej podanej w PT konstrukcji jako 25 cm (patrz rys. K-04) a w PT-architektura – płyta betonowa 150 mm (patrz rys. PT 07)”.
- cyt.: „(...) w płycie stropu nad parterem, dla której opis wg PT-konstrukcji wskazuje wymiar 160 mm, a przekrój warstw P2 określa grubość stropu żelbetowego jako 180 mm. Inne są też grubości chudego betonu”.

Powyższe zagadnienia w ocenie biegłej nie tylko odnoszą się bezpośrednio do niespełnienia obowiązku z art. 20 ust. 1 pkt. 1aa) ustawy Pb [1c], mają istotny wpływ na przedmiot zamówienia jako dokumentację, a w konsekwencji realizację inwestycji na jej podstawie.

Rozbieżności jw. są istotne dla inwestycji, niezależnie od tego czy na podstawie ww. danych, zarówno korzystając z części konstrukcyjnej lub części architektonicznej PT, możliwe byłoby sporządzenie przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego lub realizacji robót.

Grubość płyty fundamentowej 25 cm lub 15 cm oraz wysokość konstrukcyjna stropu 160 mm lub 180 mm, nie są rozbieżnościami wynikającymi np. z błędu pisarskiego, lecz są poświadczeniem różnych rozwiązań technicznych.

W każdym dla tych czynności występuje zatem nieskoordynowana i istotna rozbieżność rozwiązań technicznych, mająca wpływ na realizację celu jaki faktycznie powinien spełnić rysunek przekroju przez warstwy przegrody poziomej stropu lub posadowienia w części architektonicznej lub konstrukcyjnej PT.

Biegła nie podziela zdania pełnomocnika powoda, iż „(...) rysunek architektoniczny prezentujący układ warstw” może wskazywać na grubości elementów, do których się odnosi, inne niż wynikają z części konstrukcyjnej PT, a w tym obliczeń.

Istnienie rozbieżności ww. zakresach jest błędem projektowym.

Co więcej stanowisko pełnomocnika powoda jw. tym bardziej nie może mieć zastosowania, w odniesieniu do wykazanych w niniejszej opinii uzupełniającej różnic podawanych przez powoda w dokumentacji PT-Architektura parametrach technicznych przegrody jaką jest strop między kondygnacyjny wraz z warstwami izolacji oraz wykończenia, a także np. zapewniania tzw. „przestrzeni instalacyjnej”, które są nie tylko inne w wykazie oznaczonym jako P2 (w części opisowej i na rys. PT-08) niż wykazane na rysunku przekroju PT-08, inne niż w części konstrukcyjnej oraz nie wypełniają opisu dla prowadzenia w przestrzeni instalacyjnej przewodów instalacji wentylacji, wykazanych na rys. IS-10.

Biegła potwierdza natomiast, iż skoro wymiary elementów konstrukcyjnych wynikają z PT-konstrukcji oraz instalacyjnej powinny mieć one odniesienie, poprzez wykazanie tożsamy danych, na rysunkach i rozwiązaniach wskazanych w części architektonicznej tj. PAB oraz PW części architektonicznej, o ile taka jest sporządzana.

W PT załączonym do akt sprawy na k.3 nie występuje ww. skoordynowanie.

Podtrzymuje się zatem stanowisko, iż występująca w dokumentacji powoda rozbieżność jest istotną dla rozwiązań technicznych przyjętych dla całości dokumentacji, a także świadczy o braku koordynacji międzybranżowej, zwłaszcza w sytuacji, w której powód załączył do akt PT-architektury, jako część PT, pomimo braku odniesienia do ww. zakresu w Rozdziale 4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b], a także twierdząc iż PT-architektura jest uszczegółowieniem PAB do zakresu PW.

Wyjaśnienia pełnomocnika powoda dotyczące potencjalnej nadrzędności informacji wynikających odpowiednio z poszczególnych części branżowych PT, jako wystarczającej cechy potwierdzającej kompletność i koordynację dokumentacji, a także rzekomego braku wykazania przez biegłą „realnego braku” w dokumentacji, nie mają związku z oświadczeniem projektanta w sprawie sporządzenia PT z dnia 4.08.2022 r., faktycznie obciążonego wadą, poprzez jego niezgodność w zakresie w jakim odnosi się do zgodności z PAB, a także wzajemnych rozbieżności międzybranżowych.

7. ad. pkt. 7) Zarzut „braku koordynacji” (...):

W powołaniu na wyjaśnienia odnoszące się do zagadnień wskazanych w pkt. 4) i pkt. 6) podtrzymuje się stanowisko w przedmiocie stwierdzenia braku należytej koordynacji, do której zobowiązany jest projektant w trybie art. 20 ust. 1 pkt. 1a) ustawy prawo budowlane [1c].

Wykazane w opinii stanowią o braku należytej staranności w sporządzeniu wielobranżowej dokumentacji co najmniej w wykazanych przykładowo zagadnieniach, z zastrzeżeniem nie dokonania analizy prawidłowości ww. zagadnień w stosunku do rozwiązań technicznych instalacji oraz konstrukcyjnych.

Nie ma tu zatem znaczenia czy wobec istnienia ww. rozbieżności możliwe byłoby sporządzenie opracowań kosztowych, albowiem ocena czynności, które faktycznie nie nastąpiły prowadziłyby do wniosków, iż mogłyby one powielać stwierdzone rozbieżności, a nawet potęgować błędy, poprzez przyjęcie do realizacji np. rozwiązań, które zostały wykluczone przez inne (tj. rozbieżne do nich) wskazane w innej części dokumentacji.

W oby przypadkach taka dokumentacja wciąż posiadałaby wadę.

Ponadto, o ile wykonywane byłyby opracowania przedmiarów robót i kosztorysów inwestorskich, ich autor byłby zobowiązany zwrócić się do projektantów o zajęcie stanowiska

w przedmiocie ww. rozbieżności, przed ujęciem ww. elementów w opracowaniach, co potwierdza zasadność wniosków w opinii z dnia 25.07.2025 r.

Kosztorysant nie posiada bowiem kwalifikacji do uznawania i kwalifikacji nadrzędności rozwiązań technicznych, bez ich uzgodnienia z projektantami, gdyż inwestycji nie prowadzi się na podstawie opracowań przedmiarowych i kosztorysowych, stanowiących wyłącznie opracowania pomocnicze, a nie dokumentację projektową lub dokumentację budowy.

Z akt sprawy nie wynika natomiast, aby takie opracowania kosztowe były wykonane, rozbieżności wykazane przez kosztorysanta, a następnie usunięte lub zmienione w odpowiedniej części dokumentacji, ze wskazaniem prawidłowych i ostatecznych rozwiązań.

Tym samym zarówno opinia z dnia 25.07.2025 r. oraz niniejsza opinia uzupełniająca nie mają podstaw do ustosunkowania się do uwagi pełnomocnika powoda w zakresie cyt.:„(...) której pozycji robót nie da się rozpisnąć/wycenić”.

Do opinii wskazuje się również, iż powyższe rozbieżności mogłyby być przedmiotem zapytania ze strony autora przedmiarów robót i kosztorysu inwestorskiego, o ile jego zleceniem byłoby sporządzenie wielobranżowych przedmiarów robót. W praktyce procesu inwestycyjnego, opracowania przedmiarów robót i kosztorysów inwestorskich dzielone są na odrębne działy, sporządzane przez innych autorów. Tym samym niezwykle trudne, a nawet niemożliwe byłoby wskazanie przez autorów tych opracowań błędów w dokumentacjach poszczególnych branż, polegających np. na kolizji w usytuowaniu urządzeń lub prowadzenia przewodów. Sporządzone zatem opracowania kosztowe, a w tym zestawienia materiałowe posiadałyby wady takie jak dokumentacja projektowa, wykazująca kolizje i brak koordynacji międzybranżowej.

W kontekście ww. zagadnień, w opinii nie można było potwierdzić, iż PT niezależnie czy zrealizowany w sposobie i zakresie szczegółowości właściwej dla etapu PW lub w zakresie w jakim został załączony do akt sprawy na k.3, zdefiniował jednoznacznie oraz kompleksowo wszystkie rozwiązania techniczne dla przedsięwzięcia określonego umową.

Wręcz przeciwnie, w części PT stwierdzono istotne rozbieżności w stosunku do rozwiązań przewidzianych do realizacji wg PZT i PAB, a także pomiędzy poszczególnymi branżami PT. Nie można zatem zgodzić się z twierdzeniem pełnomocnika powoda, iż wskazanie biegłej jest tożsame z „uwagą wyłącznie redakcyjną” oraz „bez wykazania skutku”.

O ile bowiem PT w szczególności, na którą wskazuje i dowodzi pełnomocnik powoda miał doprecyzować zagadnienia PAB i PT do stanu jak PW, wszystkie części branżowe PT powinny być wzajemnie skoordynowane i nie powinny być rozbieżne lub wykazywać innych lub sprzecznych danych.

O ile rozwiązania w PT implikowały zmiany w stosunku do informacji z PAB lub PZT, tryb ich wprowadzenia do PAB powinien mieć zastosowanie zgodnie z opisem odpowiednio do

ad. pkt.1) tj. wg art. 36a ust. 5 ustawy Pb [1c] lub poprzez sporządzenie odrębnego opracowania tj. projektu wykonawczego (PW), a po rozpoczęciu budowy zastosowania trybu zmian nieistotnych do projektu budowlanego.

8. ad. pkt. 8) Wizualizacje w PT są neutralne (...):

W odniesieniu do zawartości w PT – architektura opracowań tzw. wizualizacji, na str. 43 opinii z dnia 25.07.2025 r. [k.198] wskazano, iż: „(...) wizualizacje obiektu nie stanowią dokumentacji projektowej etapu projektu budowlanego i projektu wykonawczego. Sporządzane są na etapie opracowań koncepcyjnych, służą innym celom niż opracowania i uszczegółowienie rozwiązań technicznych, odpowiednio na etapie PAB oraz PT”.

Uzasadnienie dla ww. stanowiska wynika wprost z ustawy pb [1c] i rozporządzenia o ZiF Pb [4b].

Tym samym nie istnieje żadna podstawa do przyjęcia w opinii biegłego, że zapis elektroniczny w folderze PT_01 – Wizualizacje.pdf są elementami projektu technicznego PT, a także projektu wykonawczego, o którym mowa w umowie z dnia 17.12.2018 r. oraz rozporządzeniu ws PW [5].

Nie można również potwierdzić w trybie i postawie jw., aby wizualizacje budynku stanowiły wymagalny element projektu technicznego, o którym mowa w Rozdziale 4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b], a tym samym mogłyby być podstawą do analizy możliwości ich kwalifikacji pod względem zapisów § 5 ust. 1 rozporządzenia o PW [5] tj. uzupełnienia i uszczegółowienia projektu budowlanego.

Wizualizacje nie są dokumentacją projektową, lecz prezentacją poglądową zastosowanych rozwiązań architektoniczno-przestrzennych lub / i materiałowych, na podstawie których można odnieść się np. do kolorystyki zastosowanych materiałów, o ile w tej prezentacji zastosowano pliki systemowe danego producenta wyrobu lub technologii.

Twierdzenie zatem pełnomocnika powoda o tzw. „neutralności” i „nieobniżaniu kompletności” są bezprzedmiotowe dla ustaleń opinii z dnia 25.07.2025 r. w przedmiocie wizualizacji, załączonych przez projektanta jako element projektu technicznego PT, a także twierdzenia o jego uszczegółowienia do stanu jak dla projektu wykonawczego PW.

Wskazuje się również, iż stanowisko pełnomocnika powoda o wizualizacjach w PT jako „neutralnych” i „nieobniżaniu kompletności” potwierdza opinie biegłej o braku podstaw do ich kwalifikacji jako uszczegółowienia projektu budowlanego do stanu zagadnień projektu technicznego.

9. ad. pkt. 9) Detale Baumit „niepasujące do piwnicy”:

Na str. 41 opinii z dnia 25.07.2025 r. [k.197] wskazano iż cyt.: „(...) Rozwiązania techniczne wskazane w pliku PD_16 Detale są nie tylko tożsame co w PAB, ale przedstawiają rozwiązania techniczne wzorcowe dla wykorzystania termoizolacji z wykorzystaniem systemu Baunit. Rozwiązania te nie są detalami rozwiązań projektowych odnoszących się (czytaj wynikających) bezpośrednio do szczególnych miejsc w projektowanym budynku lub przebudowywanej części. Detale te nie mogą być kwalifikowane jako „wariant ogólny” i „nie dyskwalifikujący dokumentacji”, o którym mowa w pkt. 9 na str.8 pisma z dnia 9.09.2025 r. [k.234], gdyż nie noszą znamion odniesienia do projektowanego obiektu. Detale załączone do akt sprawy na k.3 są powtórzeniem instrukcji producenta zastosowania ww. technologii, stosowanymi ogólnie (czytaj powszechnie) i niewymagalnymi do wskazywania i załączania do dokumentacji, jako detale rozwiązań technicznych, stanowiące uszczegółowienie PT lub PAB.

Dalszy opis ujęty w opinii i wykazujący, iż detale te są ogólnie dostępne w przestrzeni internetowej, jako rysunkowy opis systemu Baunit zastosowany również w innych realizacjach inwestycji potwierdzają natomiast stanowisko, iż są to detale systemowe sporządzone przez inny podmiot i innego projektanta niż powód.

Tym samym nie są to rozwiązania autorskie powoda, a także i co istotne dla zakresu rzeczowego dokumentacji mające bezpośrednie odniesienie do detalu jaki wynika z dokumentacji projektowej przedsięwzięcia z umowy z dnia 17.12.2025 r.

Pomimo, że wykonanie termoizolacji w systemie Baunit wymaga zastosowania odpowiednich rozwiązań systemowych przez wykonawcę robót termoizolacyjnych, nie wymaga się jednak, aby te rozwiązania, jako powszechnie dostępne dla wykonawców i projektantów w formie rysunków i instrukcji technologicznych, były wykorzystane jako element części rysunkowej – tj. detalu do projektu technicznego lub aby stanowiły element projektu wykonawczego. Detale te stanowią materiał pomocniczy dla projektanta, który powinien dostosować je do zagadnień występujących dla projektowanego obiektu.

Opisany natomiast w opinii z dnia 25.07.2025 r. Detal 12 z „cofniętym cokołem docieplenia piwnicy (...)” jednoznacznie wskazuje, iż projektant dokumentacji z k.3 załączył pliki rysunkowe detali faktycznie bez koordynacji i sprawdzenia ich zgodności zakresowej i przedmiotowej z dokumentacją projektową inwestycji, której dotyczy PZT, PAB i PT wg plików w zapisie na k.3.

Przedsięwzięcie inwestycyjne nie zakłada bowiem wykonania piwnicy, co jednoznacznie potwierdza brak występowania rozwiązania dla „cofniętego cokołu” wg ww. detalu.

Co więcej, rozwiązania techniczne cokołu wykazane w części rysunkowej PAB oraz PT-architektura są inne niż na załączonym Detalu 12.

Natomiast na rys. Detal 12 nie znajduje się również żadna adnotacja, aby nie korzystać z części tych rozwiązań tj. dotyczących cokoły piwnicy.

Stanowisko zatem pełnomocnika powoda o detalu „pozwalającym wykonawcy dobrać technologię dla realnych węzłów obiektu” jest potwierdzeniem opinii biegłej, iż w dokumentacji nie przedstawiono detali odnoszących się do „realnych”, a więc faktycznie zaprojektowanych, „węzłów obiektu”.

W odpowiedzi na zarzut w pisma z dnia 9.09.2025 r. o cyt.: „(...) braku wskazania ani jednego newralgicznego węzła, którego nie da się wykonać w przekazanej dokumentacji” wyjaśnia się, iż celem i zakresem pytania wskazanego w postanowieniu Sądu było odniesienie elementów projektu wykonawczego do ustaleń umowy z dnia 17.12.2025 r., a nie udzielanie odpowiedzi czy dokumentacja oznaczona jako PZT, PAB i PT wg k.3 jest wystarczającą do realizacji inwestycji, do których zmierza obecnie stanowisko pełnomocnika powoda, a w tym np. zarzut dotyczący wykazania np. tzw. „newralgicznych węzłów”.

Zakres ten jest odmienny od zakresu postanowienia Sądu.

Wskazuje się również, iż w języku projektowania nie istnieje oznaczenie lub nazewnictwo techniczne „newralgiczne węzły”.

Dokumentacja projektowa zarówno w swoim zakresie jak formie prezentacji powinna zawierać wszystkie czytelne i zrozumiałe dla kierownika budowy lub / i inspektora nadzoru oraz projektanta sprawującego nadzór autorski rozwiązania techniczne, a także potwierdzać właściwość i prawidłowość ich zastosowania, możliwą do weryfikacji oraz realizacji zgodnie ze sztuką budowlaną, wiedzą techniczną, obowiązującymi normatywami.

Językiem komunikacji jest m.in. część rysunkowa, sporządzana zgodnie z PN dotyczącą oznaczeń rysunkowych oraz część opisowa.

W szczególnych sytuacjach sporządzana jest dokumentacja indywidualna w trybie tzw. jednostkowego dopuszczenia lub w przypadku potrzeby doprecyzowania zagadnień wykonawczych dodatkowy opis w formie tzw. specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót.

Skala opracowań rysunkowych powinna być dostosowana do przedmiotu i zakresu rozwiązania technicznego, w tym np. detali szczegółowych i tych, których wykonanie powinno być wyjaśnione jednoznacznie przed zamówieniem poszczególnych elementów wykonywanych np. poza terenem budowy i przewidzianych do montażu w elementach wykonywanych na miejscu.

Powyższe stanowi uzasadnienie dla realizacji celu sporządzania dokumentacji budowlanej w zakresie poszerzającym wymagania określone w rozporządzeniu o ZiF Pb [4b].

Nadmienia się również, iż to nie wykonawca robót dobiera cyt.: „(...) technologię dla realnych węzłów obiektu”.

To projektant decyduje - poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych przedstawionych w dokumentacji PB oraz, o ile jest zamówiony PW, o „technologii węzłów obiektu”.

Rozwiązania te wykazuje w odpowiednich skalach opracowania w części rysunkowej i opisowej projektu budowlanego, a następnie dokonuje ich uszczegółowienia w projekcie wykonawczym.

O ile zakres tych rozwiązań wymaga prezentacji w skali i dyspozycjach budowlanych lub instalacyjnych o uszczegółowieniu większym niż określone dla PB, a w tym odpowiednio dla każdego z rozwiązań ujętych wg rozporządzenia [4b] w PZT, PAB i PT, wykonywany jest projekt wykonawczy, zawierający ww. szczegółowe informacje.

Mając na uwadze powyższe, biegła nie podziela stanowiska pełnomocnika powoda z pkt. 8), podtrzymując stanowisko z opinii z dnia 25.07.2025 r.

W podsumowaniu uwag i zarzutów pełnomocnika powoda z pkt. 1-9 pisma z dnia 9.09.2025 r., a zwłaszcza rzekomego dopuszczenia się biegłej do cyt. „(...) szeregu nadużyć, które podważają jej obiektywizm i rzetelność (...)”, np. poprzez rzekomą ocenę projektu przez cyt.: „(...) pryzmat kryteriów „estetycznych” czy redakcyjnych (powtórzenia rysunków, korzystanie z detali systemowych, wizualizacje) nadając im znaczenie przesądzające o rzekomej wadliwości dokumentacji – choć przepisy prawa nie przewidują takich wymogów (...)” wskazuje się, iż jest to nieobiektywna i wybiórcza opinia w stosunku do faktycznego zakresu przeprowadzonych badań, analiz oraz wniosków, wykazanych w opinii z dnia 25.07.2025 r.

Biegła nie sformułowała zarzutów do dokumentacji PZT i PAB sprzecznych ze stanowiskiem organu wyrażonym w decyzji z dnia 29.04.2021 r., lecz wskazała na rozbieżności występujące w dokumentacji m.k.3 w stosunku do wymogów prawa, do stosowania którego, w ramach sporządzanej dokumentacji, zobowiązany jest projektant projektu budowlanego, a nie organ administracji architektoniczno-budowlanej, który prowadzi postępowanie w trybie kpa i ustawy Pb.

Przykładem takiego niezrozumienia uwag biegłej jest dowodzenie przez pełnomocnika powoda o braku wymagalności opinii geotechnicznej jako elementu projektu technicznego, w związku i pomimo kwalifikacji gruntu i inwestycji wskazanej przez projektanta w PAB i PT [k.3].

Zakres ten (dokumentacja geotechniczna) nie jest przedmiotem oceny przez organ administracji aa-b w stosunku do cechy kompletności PZT i PAB.

Wykazanie sporządzenia dokumentacji geotechnicznej jest wymagalne w ramach realizacji całego projektu budowlanego, w tym jego elementu, którym jest projekt techniczny (PT).

Wykazany w opinii brak koordynacji elementów projektu budowlanego (jako całości tj. PZT, PAB i PT) oraz opracowań branżowych między sobą (w PT) m.in. poprzez np. zamieszczenie w projekcie technicznym PT detali, które nie odnoszą się do zakresu inwestycji oraz rozwiązań technicznych zawartych w PAB, a także rozbieżności w grubości elementów konstrukcyjnych, a tym samym rozwiązań technicznych przegród budowlanych, wskazanych w PAB w stosunku

do PT-konstrukcja, a nawet PT-architektura i PT-konstrukcja, jest uwagą merytoryczną i techniczną, a nie uwagą rzekomo „uznaniową” lub tym bardziej „stronniczą”.

W żadnej pozycji opinii z dnia 25.07.2025 r. nie wskazano również, iż cyt.: „(...) projekt techniczny jest „niezasadny””.

Wręcz przeciwnie, w opinii wykazano wymagalność PT jako elementu projektu budowlanego w wersji po nowelizacji ustawy prawo budowlane [1c] i rozporządzenia o ZiF Pb [4b].

Stanowisko wykazane w opinii wynika wprost z przepisów prawa i nie jest cyt.: „(...) własną oceną prawną i ekonomiczną stron – a więc wyjściem poza rolę biegłego (...)”.

W zakresie w jakim niniejsza opinia uzupełniająca odnosi się do uwag z pisma z dnia 9.09.2025 r., a w szczególności i odpowiednio do stanowiska z poz. 5.1.2 (str. 39-47) opinii z dnia 25.07.2025 r. [k.196-200], w odpowiedzi na wezwanie Sądu do udzielenia odpowiednich wyjaśnień na zarzuty powoda do opinii, podtrzymuje się dotychczasowe ustalenia, wnosząc o rozpatrywanie treści opinii z dnia 25.07.2025 r. łącznie z niniejszymi wyjaśnieniami.

6.7 VII. Uwagi do pkt. 5.1.3 – wnioski z analizy Projektu Budowlanego (str. 47-49) [k.235-236],

W związku z uwagami pełnomocnika powoda odnoszącymi się do oceny sporządzonej przez biegłą w stosunku do zawartości merytorycznej płyty CD z zapisem elektronicznym PZT, PAB i PT dokumentacji projektowej, o której mowa w piśmie powoda z dnia 29.12.2023 r. – strona 3 wnioski dowodowe pkt. 3 płyta DVD cyt.: „(...) zawierająca pełną dokumentację projektową przekazaną powodowi (załącznik nr 7) Na fakt jej treści, w tym zawierania przez nią wszystkich elementów właściwych dla projektu wykonawczego” [k.6], biegła nie ma jak dotąd postaw prawnych oraz faktycznych do badania i oceny innej dokumentacji projektowej niż załączona do akt, a także uznania dokumentacji będącej w aktach sprawy jako innej niż przekazana pozwanemu.

Na podstawie akt sprawy do opinii przyjęto również, iż wniosek o pozwolenia na budowę został złożony do organu aa-b w sposób tradycyjny tj. z załącznikami odpowiednio PZT i PAB sporządzonymi w formie papierowej.

Wg stanu wiedzy, jaką biegła posiada na podstawie akt sprawy również obecnie, sporządzając opinię wg postanowienia Sądu z dnia 28.11.2024 r. przyjęto w założeniach, iż zapis elektroniczny ww. dokumentacji z akt sprawy [k.3] jest tożsamy z wersją papierową zarówno PZT, PAB i PT, sporządzoną przez powoda i będącą w obiegu prawnym pomiędzy powodem a pozwanym oraz organem aa-b w części dotyczącej PZT i PAB.

W poz. 5.1.3 opinii z dnia 25.07.2025 r. przedstawiono natomiast wnioski zbiorcze z oceny zakresu i formy projektu budowlanego dla zamierzenia budowlanego (przedsięwzięcia), o którym mowa w umowie z dnia 17.12.2018 r., protokołach odbioru / przekazania

dokumentacji poszczególnych jej elementów tj. PZT i PAB oraz PT, w stosunku do zapisów umowy oraz przepisów prawa, do których odwołują odpowiednie jej zapisy oraz stan prawny na dzień sporządzania tej dokumentacji, w odniesieniu do trybu ich stosowania w związku z ich nowelizacją, a która nastąpiła w trakcie trwania umowy.

O ile zatem pełnomocnik powoda obecnie twierdzi, iż ocena biegłej w opinii nie jest właściwa wobec korzystania z zapisów dokumentacji PZT, PAB i PT w wersji elektronicznej [k.3], do oceny Sądu pozostawia się zasadność dokonania ponownie takiej analizy na podstawie egzemplarzy drukowanych, tj. zarówno egzemplarzy PZT i PAB wraz z załącznikami, które były przedmiotem postępowania prowadzonego przed organem administracji architektoniczno-budowlanej z wniosku z dnia 14.10.2020 r. (w tym ich zmian i uzupełnień w toku postępowania tj. do dnia 14.10.2020 r. do dnia 28.04.2021 r.), egzemplarzy PZT i PAB wraz z załącznikami będących załącznikami do decyzji o pozwoleniu na budowę z dnia 29.04.2021 r. oraz egzemplarza PT wraz z załącznikami i odpowiednimi oświadczeniami, przekazanego pozwanemu protokołem z dnia 4.08.2021 r.

Ponownie podkreśla się, iż zarówno opinia z dnia 25.07.2025 r. oraz niniejsza opinia uzupełniająca nie dokonuje oceny czynności podjętych, zrealizowanych lub zaniechanych, a także rozstrzygnięć organu administracji architektoniczno-budowlanej podnosząc jednak, iż za zakres rzeczowy dokumentacji, niezależnie od jej zatwierdzenia na etapie decyzji o pozwoleniu na budowę przez organ aa-b, odpowiada w trybie odpowiedzialności zawodowej jej projektant, a nie organ prowadzący postępowanie i rozstrzygający decyzją administracyjną o jego zakończeniu.

W opinii z dnia 25.07.2025 r. podniesiono brak kompletności oraz zgodności projektu budowlanego tj. łącznie PZT, PAB oraz PT z zapisami, do których odwołują się ustalenia umowy z dnia 17.12.2018 r. tj. zgodnie z zakresem wskazanym w Postanowieniu Sądu.

W niniejszej opinii uzupełniającej podnosi się, a wyjaśnienia wskazane w Opinii z dnia 25.07.2025 r., w tym odpowiednio i w szczególności uzasadnienia do nowelizacji ustawy prawo budowlane [1c], potwierdzają jednoznacznie błędne założenia powoda, iż cyt.: „(...) projekt techniczny, wchłonął jednak praktycznie wszystkie elementy projektu wykonawczego (...)”, a także, iż „(...) powód – w związku ze zmianą przepisów – przygotował dokumentację projektową zgodnie z nowymi przepisami, gdyż inaczej niemożliwe byłoby uzyskanie pozwolenia na budowę (...)”.

Zarówno stanowisko o rzekomym „wchłonięciu” przez PT elementów PW, jak rzekomy brak możliwości złożenia w dacie 14.10.2020 r. wniosku o pozwolenie na budowę wraz załącznikiem w formie i zakresie projektu budowlanego, o którym mowa w rozporządzeniu o ZiF Pb [4a] tj. w brzmieniu znanym stronom na dzień podpisania umowy tj. 17.12.2018 r., jest nieprawdziwe, co wykazano w treści opinii z dnia 25.07.2025 r.

W opinii z dnia 25.07.2025 r. dokonano również oceny zapisu elektronicznej dokumentacji załączonej do akt [wg. k.3] w odniesieniu do tego samego rozporządzenia o ZiF Pb [4b] oraz rozporządzenia ws PW [5], na które powołuje się pismo powoda z dnia 29.12.2023 r. [k.8-11].

W powołaniu zarówno na rozporządzenie o ZiF Pb w wersji [4a – przed nowelizacji] i [4b – po nowelizacji] oraz uzasadnienie do nowelizacji ustawy prawo budowlane [1c] wykazane w opinii z dnia 25.07.2025 r., biegła nie może jednak zgodzić się z twierdzeniem powoda, iż cyt.: „(...) zakres projektu technicznego jest znacznie szerszy niż projektu wykonawczego i obejmuje cały zakres opracowania przewidziany dla projektu wykonawczego (...)” [k.11], a także iż jedyną różnicą dokumentacji PT i PW jest nazwa tych opracowań projektowych.

Zdania te są nie prawdziwe i nie odpowiadają stanowi prawnemu, określonego ustawą Pb [1c], ustawą PZP [2] oraz rozporządzeniem o ZiF Pb [4b] i rozporządzeniem ws PW [5], odpowiednio dla projektu budowlanego PB, w tym projektu technicznego PT jako jego elementu oraz dla projektu wykonawczego PW, jako uszczegółowienia projektu budowlanego.

W opinii z dnia 25.07.2025 r. nie dokonano oceny przyczyn, jakie powodowały ustalenie brzmienia zapisów umowy z dnia 17.12.2018 r. o sporządzeniu zarówno projektu budowlanego jak projektu wykonawczego.

Opinia potwierdza natomiast przeprowadzenie analizy w jakim zakresie projekt budowlany PB, na który składa się PZT, PAB oraz PT wg stanu prawnego na dzień 14.10.2020 r. oraz decyzji o jego sporządzeniu z wykorzystaniem nowelizacji ustawy Pb [1c] oraz rozporządzenia o ZiF Pb do stanu prawnego określonego w opinii jako [4b], zawierał zarówno komplet dokumentacji wymaganej ww. przepisami, jak również dokumentacja ta zawierała uszczegółowienia, o których mowa w rozporządzeniu ws PW (projektu wykonawczego) [5] odpowiednio do zakresu inwestycji, której dotyczyła.

Dokonując ww. oceny biegła miała prawo i obowiązek sprawdzenia ww. dokumentacji w zakresie posiadanych kwalifikacji w odniesieniu do PN i wiedzy technicznej zwłaszcza, iż na każdym etapie sporządzania dokumentacji projektowej projektu budowlanego, o którym mowa w ustawie prawo budowlane, projektant jest zobowiązany do podpisania oświadczenia o ww. zgodności.

Treść opinii biegłej z dnia 25.07.2025 r. nie wchodzi zatem w kompetencje Sądu, lecz odpowiada w zakresie, w jakim określono okoliczności dla ustalenia zagadnienia opisanego w postanowieniu Sądu.

Twierdzenie o rzekomej cyt.: „(...) manipulacji materiałem dowodowym, poprzez zestawiane dokumenty z różnych wersji (maj 2020, październik 2020 r.) sugerując ich niezgodność (...)” jest bezprzedmiotowe, zwłaszcza iż do oceny powód przedstawił jedną wersję PZT i PAB, zgodnie z zapisem na dysku CD [k.3].

Biegła nie dokonała żadnych zmian w treści opisu poszczególnych elementów dokumentacji, w tym dat podanych w metrykach dokumentacji.

W opinii natomiast wykazano, iż dane i informacje zawarte w plikach PZT, PAB posiadają inne daty ich sporządzenia, a także istotne rozbieżności w zakresie treści tych opracowań.

Tym samym biegła nie zaprzecza, iż powód mógł dysponować różnymi wersjami dokumentacji. Zapis na k.3 nie posiada jednak takich adnotacji, pomimo wykazanych w opinii różnic.

W opinii uzupełniającej wykazano natomiast, iż wg stanu wiedzy jaka była przekazana do konsultacji publicznych w dacie maj 2020 r. projektanci w maju 2020 r. nie mogli sporządzić dokumentacji projektowej o nazwie „projekt budowlany”, a więc „PZT, PAB i PT łącznie”, gdyż projekt tego rozporządzenia był w trakcie procedowania przez Ministerstwo Rozwoju.

Od lipca 2020 r. prowadzone były tzw. prekonsultacje projektu zmian z samorządami architektów i inżynierów budownictwa, a wejście w życie ww. przepisów w brzmieniu wg wersji [4b] nastąpiło dopiero w dniu 19.09.2020 r.

Tym samym biegła nie analizuje na jakiej podstawie w maju 2020 r. był wykonywany przez powoda PZT oraz PAB poza stwierdzeniem do opinii faktu, iż w dacie jw. obowiązywało rozporządzenie o ZiF Pb w wersji [4a], którego dopuszczenie do stosowania po dacie publikacji nowego rozporządzenia zakładał projekt oraz ostateczna wersja rozporządzenia popisana przez ministra [4b], z prawem do obowiązywania przez kolejne 12 miesięcy począwszy od dnia 19.09.2020 r.

Zatem dokumentacja projektu budowlanego, która ww. okresie korzystała z warunków jakie określało rozporządzenie o ZiF Pb [4a] mogła być prowadzona bez uszczerbku na terminie oczekiwania na wejście w życie nowelizacji ustawy Pb [1c], w zakresie w jakim dotyczyła rozporządzenia o ZiF Pb [4b].

Biegła podtrzymuje zatem stanowisko wynikające z wiedzy, doświadczenia zawodowego oraz przepisów prawa, iż o ile powód zdecydował o złożeniu wniosku o pozwolenie na budowę z załącznikami wg rozporządzenia o ZiF Pb [4b], projektu budowlanego, jego elementy tj. PZT, PAB i PT łącznie, powinny spełniać obowiązujące przepisy, w tym w szczególności w zakresie w jakim wniesiono w opinii zastrzeżenia.

Ponadto wykazano, iż spełnienie ww. warunku było możliwe poprzez odpowiednie korekty i uzupełnienia, w tym zmiany w rozumieniu art. 36a ust.5 ustawy Pb, zarówno przy zastosowaniu dokumentacji projektowej sporządzonej wg rozporządzenia o ZiF Pb w wersji [4a] jak wersji [4b].

W opinii wykazano również jednoznacznie elementy wymagającego korekty, zmiany lub uzupełnienia w dostosowaniu do ww. przepisów.

Mając na uwadze stwierdzone rozbieżności lub braki w projekcie budowlanym, na który składa się PZT, PAB i PT, jak również wykazania poszczególnych zagadnień branżowych w PT, których zakres oceniono jako większy niż wymagany rozporządzeniem o ZiF Pb [4b] dla PT

(wentylacja oraz częściowo konstrukcja), nie ma uzasadnienia dla dodatkowego wyliczania elementów projektu wykonawczego, jakich nie zawiera przedstawiona do oceny dokumentacja projektowa.

Przykładowe zagadnienia dla takiego zakresu odpowiadającego dla zasadności sporządzania i szczegółowości projektu wykonawczego wykazano w opinii, tj. odnoszące się przede wszystkim do braku np. szczegółowych rozwiązań detali architektonicznych odpowiadających inwestycji, układu instalacji sanitarnych np. w rysunkach aksonometrii i rozwinięcia instalacji wod.-kan., schematów studni kanalizacji deszczowej itp., a także braku rozwiązań dla instalacji CCTV, RTV, okablowania strukturalnego itp.

W opinii wykazano, iż brak np. ww. rozwiązań rysunkowych lub detali uniemożliwia ocenę prawidłowości i kompletności załączonych np. do PT-instalacji zestawień materiałowych. Dokumentacja w wersji udostępnionej do akt, o ile miałyby rozstrzygać zagadnienia techniczne w szczególności umożliwiającej sporządzenie kompletnych zestawień materiałowych powinna zawierać prezentację tych rozwiązań, umożliwiającą odniesienie elementów występujących w tabelach zestawieniowych, do poszczególnych rysunków.

W opinii biegła odnosi się wyłącznie do zagadnień technicznych i merytorycznych, do których powinien stosować się każdy z projektantów, będąc projektantem projektu budowlanego przedstawionego do oceny w ramach załączenia jego zapisu do akt sprawy.

Tym samym biegła nie zgadza się z zarzutem zarówno o rzekomym cyt.: „tendencyjnym deprecjonowaniu powoda”, a także, iż rzekomo cyt.: „fakt wydania pozwolenia na budowę, przesądza że projekt spełniał wymogi prawa budowlanego”, co wykazano zarówno w treści opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz wyjaśnieniach niniejszej opinii uzupełniającej.

6.8 VIII. Uwagi do pkt. 5.2 – czy sporządzony projekt architektoniczno-budowlany i techniczny zawiera wszystkie elementy projektu wykonawczego wskazanego w umowie (str. 49-53) [k.236-237],

Biegła nie zgadza się z twierdzeniem, iż cyt. „nazwa dokumentu nie ma znaczenia”, zwłaszcza iż w opinii nie odnoszono się do nazwy dokumentu, lecz do jego zawartości, w tym treści i formy projektu budowlanego tj. PZT, PAB i PT, sporządzonych przez powoda jako projektanta oraz projektantów branżowych, a także przepisów prawa definiujących nazwę oraz zawartość odpowiednio Projektu budowlanego PB, zawierającego odpowiednio wg wersji [4a] PZT i PAB, a wg wersji [4b] PZT, PAB i PT.

Dla każdej z wersji PB jw., występuje dokumentacja oznaczona wg rozporządzenia ws PW [5] jako „projekt wykonawczy”.

Mając zatem na uwadze ww. przepisy prawa, które wprowadzają systematykę rodzajów dokumentacji projektowych występujących w obrocie procesu inwestycyjnego, w praktyce

projektowej oraz realizacyjnej projektantów posiadających prawo do wykonywania projektów budowlanych, nadzorowania inwestycji w trybie nadzoru autorskiego, pełnienia funkcji kierownika budowy lub inspektora nadzoru, a także czynności kontrolnych, jakie ustawodawca nałożył na organy administracji architektoniczno-budowlanej oraz nadzoru budowlanego, zarówno nazwa dokumentu jako dokumentacji projektowej oraz jej zawartość mają znaczenie w ww. procesie oraz postępowaniach administracyjnych wg kpa oraz karnych (wg kpk), w przypadku odpowiedzialności dyscyplinarnej lub zawodowej projektantów, w związku z wykonywaniem ww. samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Podnoszone przez pełnomocnika „rozporządzenie PW (dla zamówień publicznych)” jako „nie będące miarą oceny”, co do zasady nie stanowi przesądzeń dla oceny dokumentacji powoda sporządzonej przez biegłą, poza wskazaniem iż w procesie inwestycyjnym zarówno określono ww. nazewnictwo dla dokumentacji, która powstaje w następstwie oraz jako uszczegółowienie projektu budowlanego, a także w zakresie w jakim dla tej części dokumentacji budowy nie jest wymagany ZiF Pb wg [4a] lub [4b].

W opinii wykazano, iż rozporządzenie ws PW [5] dotyczy i zobowiązuje do stosowania inwestorów procesu budowlanego finansowanego ze środków publicznych, co nie umniejsza i nie ogranicza korzystania w praktyce z zapisów ww. prawa przez inwestorów tzw. prywatnych, o ile wraz z projektantem uznają, iż zakres inwestycji oraz prace przygotowawcze do jej prowadzenia, na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, wymagają sporządzenia dokumentacji wykonawczej oraz jej wykorzystania, zarówno do przygotowania opracowań kosztowych, realizacji i ich kontroli w trakcie prowadzenia robót a także zakończenia i rozliczenia robót.

Decyzje jw. mogą również wynikać z różnych przyczyn, np. zaawansowanych technologii lub systemów jakie mają być wykorzystane do realizacji inwestycji, do których dostęp dla projektantów dla celów sporządzenia dokumentacji wykonawczej jest możliwy dopiero po dokonaniu uzgodnień z producentem lub dystrybutorem tego systemu i technologii, w tym np. akceptacji przez inwestora wstępnych kosztów tych systemów lub wyrobów.

Dane wynikające z ww. systemów nie są natomiast niezbędne do sporządzenia PB w szczególności, tj. w zakresie i formie wymaganej rozporządzeniem o ZiF Pb [4] lub [4b], co umożliwia wykonanie PB w wymaganym zakresie i bez rozstrzygnięć (decyzji) - na tym etapie - inwestora, dotyczących projektu wykonawczego.

W opinii z dnia 25.07.2025 r. nie przeniesiono regulacji z treści § 5 ust. 1 rozporządzenia ws PW [5] jako obligatoryjnych do stosowania dla każdej inwestycji, lecz jako odniesienie i wykazanie różnic, jakie występują pomiędzy projektem budowlanym, w wersji odpowiednio PZT i PAB [4a] lub PZT, PAB i PT [4b], od projektu wykonawczego [5].

Do opinii przyjęto również, iż strony ustaliły w umowie z dnia 17.12.2018 r. wykonanie projektu wykonawczego, a w tym w jego szczegółowym zakresie opisanym w § 2 tej umowy. Tym samym zapisy § 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia ws PW [5] pełniły nie tylko rolę pomocniczą dla ww. umowy, lecz stanowiły dla biegłej informację o potwierdzeniu zamiaru stron zamówienia sporządzenia dokumentacji na cele realizacji zamierzenia budowlanego w szczególności większej niż wymagana wyłącznie przepisami ustawy prawo budowlane [1a, 1b] i rozporządzeniami wykonawczymi dla projektu budowlanego tj. rozporządzenia o ZiF [4a].

W odniesieniu do zarzutu o rzekomym „**braku skutku funkcjonalnego**” stwierdza się, iż sformułowanie jest ogólne i nie odnoszące się do treści postanowienia Sądu w sprawie sporządzenia opinii biegłego, które precyzuje odwołanie się do umowy z dnia 17.12.2018 r., a nie podnoszonej obecnie przez pełnomocnika powoda „wyceny” lub „wykonania na podstawie przekazanych rysunków”.

Natomiast jednoznacznie podkreśla się również obecnie, iż w opinii wykazano rozbieżności i braki dokumentacji załączonej do akt [k.3], które mogą mieć wpływ zarówno na określenie, jak faktycznie poniesione lub ponoszone koszty robót budowlanych, zarówno tych, dla których nie sporządzono detali architektonicznych, instalacyjnych itp., nie dokonano uszczegółowienia do zwyczajowego i praktycznego zastosowania, jak tych, które mogłyby być wykonane niezgodnie z obowiązującymi przepisami lub z tytułu rozbieżności, jakie występują w części dokumentacji, bez jej korekty przed ich wykonaniem, co w konsekwencji mógłby mieć wpływ na skutki kontroli budowy lub jej odbiór.

Powyższe wynika wprost z doświadczenia, praktyki i wiedzy technicznej, która wraz z przepisami prawa, stanowi podstawę do projektowania oraz realizacji robót, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia na budowę.

Opinia z dnia 25.07.2025 r. zawiera wszystkie elementy potwierdzające zakres przeprowadzonych badań oraz sformułowanych na ich podstawie wniosków, odniesienie do przepisów prawa regulujących odpowiednio zakres i formę projektu budowlanego oraz projektu wykonawczego, a także zakresu jaki strony uzgodniły w umowie z dnia 17.12.2018 r., do której odwoływało się postanowienie Sądu o powołaniu biegłego i sporządzenia opinii na piśmie.

W opinii z dnia 25.07.2025 r. stwierdzono istnienie „**elementów wykonawczych**”, co wykazano w stosunku do plików dot. PT-Instalacje, w tym wentylacja.pdf oraz PT – konstrukcja.

Opisane „istnienie elementów wykonawczych” nie wyczerpuje jednak innych zagadnień wskazanych wg dokumentacji PZT, PAB oraz pozostałej części PT, dla których przedstawione rozwiązania w ww. elementach projektu budowlanego nie mają uszczegółowienia stosowanego w praktyce w opracowaniu o nazwie „projekt wykonawczy”. Dla niektórych z tych „elementów

wykonawczych” wskazano natomiast istotne rozbieżności lub występowanie kolizji z innymi rozwiązaniami tej dokumentacji.

Biegła nie zgadza się oraz podtrzymuje w niniejszej opinii, iż załączone do PAB i PT-Architektura detale, a także zestawienia stolarki nie są rozwiązaniami odpowiadającymi zarówno tej dokumentacji (detale), jak szczegółowości, dla której byłaby zasadność ich wykonania, jako projektu wykonawczego.

Stanowisko w ich przedmiocie opisane w opinii podtrzymuje się w niniejszej opinii uzupełniającej podkreślając ponownie, iż nie można oceniać detalu architektonicznego jako uszczegółowienia PB, w tym PAB, skoro detal ten nie dotyczy rozwiązań jakie zawiera dokumentacja (brak piwnic) lub uznać za uszczegółowienie PAB na etapie PT – architektura warstw przegród, których grubości wg PT-konstrukcja są inne niż w PT-architektura i PAB (patrz przekroje PAB i PT – architektura oraz dane z PT-Konstrukcja).

Nie wystarczy zatem załączyć do PT rysunku jakiegokolwiek detalu (tj. rysunku w skali większej niż rzuty przekroje lub elewacje), aby uznać iż jest on nie tylko uszczegółowieniem PAB, ale także elementem dokumentacji wykonawczej, zwłaszcza jeśli nie obejmuje rozwiązań z tej dokumentacji, jest z nimi sprzeczny lub rozbieżny.

W odniesieniu do „**zarzutów formalnych opartych na skanach z CD**” biegła podtrzymuje w całości uwagi dotyczące istnienia rozbieżności lub braku np. stron tytułowych, oświadczeń projektanta, opinii geotechnicznej, instalacji niskoprądowych SSP, CCTV, RTV / okablowanie, zwłaszcza wobec przepisów prawa definiujących zakres i formę projektu budowlanego, w tym jego elementów odpowiednio PZT, PAB i PT, określonych w rozdziałach 1-4 rozporządzenia o ZiF Pb [4b], a także zapisów umowy dotyczących zakresu tzw. projektu wykonawczego np. odnoszących się do tzw. instalacji niskoprądowych.

Trudno bowiem na etapie sporządzania projektu budowlanego, zarówno w zakresie podlegającym weryfikacji przez organ aa-b wraz z wnioskiem o pozwolenie na budowę, etapie zgłoszenia o rozpoczęciu budowy wraz z oświadczeniem projektanta o zgodności PT z PZT, PAB oraz warunkami decyzji o pozwoleniu na budowę, etapie odbioru robót i wymagalności przekazania egzemplarza PT, zgodnego z przepisami ustawy Pb do organu nadzoru budowlanego, dokonywać interpretacji indywidualnych z pominięciem obowiązujących w ich przedmiocie przepisów prawa powszechnego, nawet w zakresie tzw. stron tytułowych lub oświadczeń, które wyłącznie w ocenie pełnomocnika „nie stanowią istotnego wymogu”.

Biegła nie podziela takiego stanowiska, podtrzymując wnioski z opinii. Wszystkie te elementy powinny być wykonane na każdym z etapów dokumentacji projektowej, w odwołaniu do przepisów prawa, o ile ustanawiają one formę i treść tych elementów. Projektant nie jest uprawniony do indywidualnej interpretacji rozstrzygnięć wynikających z zapisów ustawowych lub przepisów wykonawczych, zmieniając ich obowiązkowy, zakres, formę i treść.

Na etapie sporządzania opinii biegłego nie dokonywano oceny zakresu PB, w tym PZT, PAB i PT, oraz PW w odniesieniu do zakresu robót, jakie miałyby być wykonywane przez wykonawcę z pominięciem sporządzenia przez powoda projektu wykonawczego dla instalacji niskoprądowych, lub wykonania tego zakresu instalacji dopiero po doprecyzowaniu doboru systemów przez wykonawcę przy równoczesnym twierdzeniu, iż dokumentacja w zapisie na k.3 posiada zakres oraz uszczegółowienie jak dla projektu wykonawczego.

Umowa z dnia 17.12.2018 r. oraz brak w aktach sprawy dokumentów potwierdzających inne uzgodnienia, jakie miałyby poczynić strony w stosunku do projektu wykonawczego instalacji elektrycznych niskoprądowych polegające np. na przesunięciu w czasie wykonania ww. zakresu zamówienia, nie upoważniły biegłej do pominięcia ww. zakresu wskazanego w umowie, w ocenie kompletności PT wskazanego przez powoda jako sporządzonego w szczególności i zakresie projektu wykonawczego, o którym mowa ww. umowie, a także w odniesieniu do tej umowy.

Tym samym na pytanie pełnomocnika powoda o to, czy instalacje elektryczne niskoprądowe były objęte umową, należy wskazać bezpośrednio na treść § 2 ust. 1 pkt. d) umowy, tj. cyt.: „Projekt wykonawczy (...) – projekt branży elektrycznej w zakresie: Instalacji oświetlenia podstawowego i awaryjnego, instalacji gniazd użytkowych 230V i 200V, instalacji zasilania 230V, obwodów komputerowych, instalacji zawierającej urządzenia wentylacji i klimatyzacji, instalacji sterowania urządzeniami wentylacji i klimatyzacji, instalacji wyrównawczej, SSP, CCTV, instalacji RTV i okablowania strukturalnego, instalacji odgromowej i oświetlenia zewnętrznego” – Załącznik nr 5 str. 1 [k.19].

Odpowiedź na pytanie pełnomocnika powoda z pisma z dnia 9.09.2025 r. brzmi zatem: tak, instalacja elektryczna niskoprądowa (SSP, CCTV, RTV/okablowanie) były objęte umową, zgodnie z jej treścią.

W odniesieniu do twierdzenia pełnomocnika powoda, iż cyt.: „(...) rozporządzenie z 2012 r. przewiduje, że zakres badań i dokumentacji dostosowuje się do potrzeb inwestycji” jest prawdziwe wyłącznie w treści literalnej tego zapisu, jako oczywiste stwierdzenie techniczne, a nie jako jego interpretacja indywidualna.

Każda z inwestycji zaliczona do kategorii II może implikować inny - dostosowany do tej inwestycji tj. jej potrzeb - zakres badań oraz dokumentacji, które mogą być zmienne w zależności od charakteru inwestycji (obiektu), warunków lokalizacji i rodzaju gruntu., których dotyczy rozeznanie oraz ww. czynności.

Natomiast należy podkreślić, iż § 7 ust. 2 rozporządzenia jw. wskazuje jednoznacznie na obowiązek opracowania opinii geotechnicznej, dokumentacji badań podłoża gruntowego, projektu geotechnicznego, dokumentacji geologiczno-inżynierskiej tj. odpowiednio cyt.:

„(...) W przypadku obiektów budowlanych drugiej i trzeciej kategorii geotechnicznej opracowuje się dodatkowo dokumentację badań podłoża gruntowego i projekt geotechniczny”.

Zapis ten nie jest fakultatywny, lecz obligatoryjny i jednoznacznie nakazujący, a nie dopuszczający stosowanie pod warunkami.

Zatem twierdzenie pełnomocnika powoda w przedmiocie cyt.: „nie przesądzania o konieczności sporządzenia odrębnego „projektu geotechnicznego”” , na podstawie treści dokumentacji załączonej do akt [k.3] nie ma uzasadnienia prawnego i faktycznego.

O ile decyzje projektowe w zakresie posadowienia budynku podejmuje uprawniony projektant konstrukcji, musi on respektować przepisy prawa odnoszące się do ww. kategorii oraz rozpoznania gruntu na etapie opinii geologicznej oraz informacji o występowaniu szkód górniczych, czyli terenu górniczego lub objętego wpływami eksploatacji górniczej czynnej lub zakończonej, o ile występują.

Ewentualna decyzja projektanta konstrukcji o wykonaniu projektu technicznego bez opinii geotechnicznej dla kategorii II oraz zabezpieczeń do III kategorii szkód górniczych musi mieć umocowanie prawne, do których będzie możliwe odniesienie się, tj. ich utrzymanie przez organ nadzoru budowlanego zarówno na etapie możliwej kontroli budowy, jak procedury odbiorowej, w tym weryfikacji realizacji robót z całą dokumentacją projektową tj. PZT, PAB i PT.

W stanie dokumentacji załączonej do akt [k.3] brak jest takich danych i informacji, co uzasadnia wykazanie ww. zakresie braku wymagalnych opracowań, a tym samym niezgodności PT z przepisami prawa.

Tym samym biegła nie ma podstaw prawnych do niepodtrzymania zastrzeżeń w zakresie jw., wykazanych w opinii z dnia 25.07.2025 r.

6.9 IX. Uwagi do pkt. 5.3 – czy sporządzony przez powoda projekt architektoniczno-budowlany i techniczny – w jakim stopniu różni się od projektu wykonawczego objętego umową stron ? (str. 54-56) [k.237-238]

W odpowiedzi na zarzuty z pisma z dnia 9.09.2025 r. o utożsamianiu „braku nazwy” z „brakiem merytorycznym” jako rzekomej „manipulacji”, „braku wskazania, które pozycji z listy umownej (§ 2 ust.1 lit. d), tablice) nie zostały wykonane”, „nie podaje również, których robót nie da się zrealizować i wycenić na podstawie dostarczonych opracowań” oraz tzw. „gołosłowie” wniosków opinii wskazuje się, iż w pkt. IX pisma z dnia 9.09.2025 r. pełnomocnik powoda formułuje wnioski z pominięciem faktycznej treści opinii, odrzucając stanowisko sformułowane w powołaniu na szczegółowe informacje zawarte w poszczególnych plikach udostępnionych w zapisie elektronicznym na płycie CD [k.3].

W pozycjach poprzedzających niniejszej opinii uzupełniającej biegła po raz kolejny, przywołując zarówno przepisy prawa oraz brzmienie opinii z dnia 25.07.2025 r. wykazuje, iż

wnioski i zastrzeżenia w opinii w stosunku do dokumentacji określonej przez powoda jako PZT, PAB i PT są nie tylko zasadne, ale przede wszystkim obiektywne i merytoryczne, w tym również w zakresie w jakim uznano, że część rozwiązań posiada status uszczegółowienia większego niż wymagalny w rozporządzeniu o ZiF Pb [4b].

W opinii oraz niniejszych wyjaśnieniach po raz kolejny przedstawiono uzasadnienie dla stanowiska, iż PZT, PAB i PT wg k.3 nie zawiera informacji w szczególowości stosowanej w praktyce dla projektu wykonawczego, a także całego „projektu technicznego wykonanego w szczególowości projektu wykonawczego”.

Ocenę opinii biegłego pod względem spełnienia wymagań postanowienia, w odniesieniu do postanowień umowy, pozostawia się zatem Wysokiemu Sądowi.

6.10 X. Uwagi do pkt. 6 – Uwagi ogólne (str.56-57) [k.238-239]

Biegła nie ma wpływu na ocenę obowiązującego stanu prawnego przez pełnomocnika powoda w zakresie w jakim „projekt techniczny” nie jest „projektem wykonawczym”, pomimo wskazania w opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz w niniejszej opinii uzupełniającej powszechnie obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, kolejności i sentencji brzmienia przepisów, z których wynika lub odnoszą się do opracowania projektowego o nazwie „projekt wykonawczy”.

Biegła posiadając wiedzę szczególną z dziedziny budownictwo, budownictwo ogólne o specjalności: planowanie, projektowanie architektoniczno-budowlane, koordynacja oraz nadzór nad procesem budowlanym, uprawnienia do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej, a także prawo do sporządzania opinii rzeczoznawcy budowlanego, zobowiązana do stosowania w praktyce wiedzy, doświadczenia zawodowego oraz przepisów prawa regulujących materię i proces jakiemu podlega projektowanie architektoniczno-budowlane, a także cel jakiemu służy tak sporządzona dokumentacja projektowa, nie może podjąć polemiki z nieprawdziwą tezą stawianą przez pełnomocnika powoda.

W niniejszej opinii potwierdza się natomiast jednoznacznie, iż „projekt techniczny” nie jest „projektem wykonawczym”, jako stanowisko wynikające z przepisów prawa, a nie z indywidualnej oceny dokumentacji sporządzonej przez powoda.

Ponadto podkreśla się, iż przedstawione wraz z ww. stanowiskiem uzasadnienie do zmian ustawy prawo budowlane [1c], nie jest również indywidualną interpretacją przepisów ustawy prawo budowlane i rozporządzeń wykonawczych sporządzoną na poczet opinii biegłego do niniejszej sprawy, lecz uzasadnieniem i przywołaniem argumentów z procesu legislacyjnego oraz wynikających z ww. powszechnych przepisów prawa, obowiązujących każdego projektanta posiadającego prawo do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych

w budownictwie nadanych przez właściwy dla ich zakresu samorząd zawodowy na podstawie ustawy prawo budowlanej i ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa, lub odpowiednio przez upoważnione organy, przed przekazaniem ww. kompetencji do odpowiednich izb zawodowych.

W opinii z dnia 25.07.2025 r. biegła wypowiedziała się jakim zakresie sporządzona przez powoda dokumentacja odpowiadała zamówieniu określonym w umowie z dnia 17.12.2018 r., a w jakim nie spełniła ww. zobowiązania, w tym w szczególności w odniesieniu do jej zakresu rzeczowego oraz przepisów prawa regulujących materię zakresu i formy, a także przeznaczenia dokumentacji projektowej etapu projektu budowlanego oraz projektu wykonawczego.

W celu doprecyzowania sposobu stosowania przez strony słownictwa z procesu budowlanego (nwestycyjnego), w opinii wskazano definicje wynikające wprost z przepisów prawa, tj. przede wszystkim ustawy prawo budowlane [1a], [1b], [1c], jako aktu nadrzędnego do rozporządzeń wykonawczych [4b], [4b], wskazując równocześnie delegację ustawą, wg której należy rozumieć i stosować zarówno nazewnictwo, jak zakres i formę dokumentacji projektowej określonej odpowiednio jako „projekt budowlany”, a tym „projekt zagospodarowania terenu”, „projekt architektoniczno-budowlany”, a po nowelizacji – również łącznie – „projekt techniczny”, a także opracowanie inne niż projekt budowlany, jakim jest np. „projekt wykonawczy”.

Ponadto w opinii wykazano okoliczności, dla których określono wymagania dla projektu budowlanego „w celu zapewnienie jego czytelności”.

Zatem w opinii z dnia 25.07.2025 r. nie dokonano „rozstrzygnięcia normatywnego poszczególnych pojęć”, lecz zacytowano brzmienie pojęć oraz wymagania co do ich treści, formy i zakresu, jakie wynikają z przepisów prawa.

Na podstawie ww. danych przeprowadzono czynności wstępne oraz badawcze wykazując na ile dokumentacja projektowa, załączona do akt w zapisie elektronicznym na k.3, spełnia wymagania umowy z dnia 17.12.2018 r., wg której zamówieniem było sporządzenie oprócz koncepcji, odpowiednio projektu budowlanego PB i projektu wykonawczego PW, a także co do których ustalono, iż projekt budowlany PB na spełniać wymagania i warunki ustawy prawo budowlane (§ 2 ust.3 umowy [k.19v]), a dla projektu wykonawczego PW określono jego zakres rzeczowy (§ 2 ust. 1 pkt. d) umowy [k.19]).

Skoro zatem zapytanie z postanowienia Sądu dotyczyło projektu wykonawczego PW wg umowy, a projekt wykonawczy PW dotyczy uszczegółowienia projektu budowlanego PB, w opinii należało odnieść się do projektu budowlanego PB, o którym mowa w umowie z dnia 17.12.2018 r. tj. odpowiednio PZT i PAB [4a] lub PZT, PAB i PT [4b], co wykazano w treści ww. dokumentu sporządzonego przez biegłą.

Opinia co do zrealizowanego przez powoda, wg załączonej do akt dokumentacji z zapisu na k.3, tj. zakresu tzw. projektu wykonawczego PW, wobec braku ustawowej definicji ww.

opracowania, nie odnosiła się wyłącznie do rozporządzenia ws PW [5], lecz zarówno oraz łącznie odpowiednio do zapisów § 2 ust. 1 lit d) umowy, praktyki sporządzania projektów wykonawczych, jako uszczegółowienia projektu budowlanego, o których mowa w § 4 ust. 1, § 5 ust.1, ust.2 i ust. 3 rozporządzenia ws PW [5].

Zarzut pełnomocnika powoda o rzekomym odniesieniu się w opinii z dnia 25.07.2025 r. do obowiązku stosowania regulacji rozporządzenia ws PW [5] jest niezasadny, gdyż takiego wniosku opinia nie zawiera.

Podobnie bezzasadny i sprzeczny z treścią opinii jest zarzut pełnomocnika powoda o rzekomym braku w opinii odniesienia się do postanowień stron dotyczących projektu wykonawczego.

W opinii przeprowadzono analizę porównawczą zakresu wskazanego odpowiednio w § 2 ust. 1 pkt. d) umowy, co wykazano również w całości niniejszej opinii uzupełniającej.

Zarzut pełnomocnika powoda, iż wnioski w opinii biegłej mają charakter cyt.: „kategoryczny o ocenny (projekt techniczny nigdy nie zastępuje projektu wykonawczego), co wskazuje na tendencyjność i brak obiektywizmu” jest sprzeczny sam w sobie oraz w odniesieniu wprost do przepisów prawa wykazanych w opinii i niniejszej opinii uzupełniającej.

Projekt techniczny jako element projektu budowlanego, określony zarówno ustawą prawo budowlane [1c] jak rozporządzeniem o ZiF Pb [4b], jest wymagalny do sporządzenia w celu wykonania zobowiązania wynikającego z ustawy Pb dla inwestycji, dla których należy uzyskać decyzję o pozwolenie na budowę.

Powyższe nie powinno podlegać dyskusji ani interpretacji pod względem potencjalnej dowolności rozumienia i stosowania w praktyce, a także zakresu i formy tego elementu, które określają odpowiednie przepisy wykonawcze do ustawy Pb [1c] tj. rozporządzenie o ZiF Pb [4b].

Zatem nie powinno również podlegać podważaniu lub dowolnej interpretacji twierdzenie, iż „projekt wykonawczy” nie zastępuje „projektu budowlanego”, a także że „projekt wykonawczy” nie może zastąpić „projektu technicznego”, który jest jednym z trzech wymagalnych ustawą Pb [1c] elementów „projektu budowlanego”.

W zakresie jw. twierdzenie pełnomocnika powoda o kategorycznym charakterze opinii biegłej jest słuszne, albowiem charakter ten nie może być inny lub podważany na cele indywidualnych interpretacji, wobec obowiązujących w ww. zakresie jednoznacznych przepisów prawa.

Charakter ten nie jest jednak ocenny, gdyż takim być nie może, również z przyczyn jw. tj. jako wynikających wprost z przepisów prawa, a nie ich interpretacji na poczet np. dokumentacji powoda.

Biegła nie zgadza się zatem z występowaniem rzekomej tendencyjności oraz braku obiektywizmu w ww. zakresie, zwłaszcza wobec potwierdzenia w opinii z dnia 25.07.2025 r. istnienia tych elementów dokumentacji, które zawarte w PT-instalacji (wentylacja) oraz PT-

konstrukcja oceniono jako wykraczające poza zakres wymagalny rozporządzeniem o ZiF Pb [4b].

Biegła nie podziela twierdzenia pełnomocnika powoda wskazanego na k.239 (str. 13 pisma z dnia 9.09.2025 r.) o rzekomym **przekroczeniu kompetencji** (1) poprzez cyt.: „dokonanie wykładni prawa” wraz z zarzutami, iż informacje w opinii z dnia 25.07.2025 r. nie dotyczą cyt.: „wiadomości specjalnych”, a także o ocenie wniosku z opinii o „niezastępowaniu projektu technicznego projektem wykonawczym” za akt normatywny, a nie techniczny.

W sytuacji prawnej obowiązującej w ramach ustawy Pb [1a], [1b] i rozporządzenia o ZiF Pb [4a] tj. do dnia 19.09.2020 r. (oba akty łącznie), a także ustawy Pb [1c] i rozporządzenia o ZiF [4b] tj. od dnia 19.09.2020 r., w tym karencją 12 miesięcy od dnia 19.09.2020 r. dla możliwości stosowania rozporządzenia o ZiF Pb [4a], projekt wykonawczy nie zastępował nigdy projektu budowlanego, dla inwestycji dla których wymagana była decyzja o pozwoleniu na budowę.

Stwierdzenie to posiada charakter techniczny, tj. merytoryczny i odpowiadający wymaganiom dla sporządzenia projektu przez projektanta w celu uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz innego projektu, który powinien lub może być sporządzony, jako uszczegółowienie projektu budowlanego, odpowiednio w przypadku inwestycji finansowanych ze środków publicznych lub innych inwestycji, dla których strony ustalą potrzebę jego wykonania.

Argumentacja pełnomocnika wskazująca na rzekomo **niewłaściwy punkt odniesienia** (2) poprzez cyt.: „posługiwanie się rozporządzeniem o dokumentacji wydanych na podstawie ustawy PZP, mimo że dotyczy ono wyłącznie zamówień publicznych” nie ma uzasadnienia wobec treści opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz niniejszej opinii uzupełniającej.

W uzupełnieniu opinii z dnia 25.07.2025 r. wskazuje się, iż w celu sporządzenia kalkulacji wynagrodzenia za sporządzenia dokumentacji projektowej na rynku projektowania dostępnych jest kilka wzorcowych dokumentów pozwalających dokonać takiej wielobranżowej wyceny (kalkulacji) tj. łącznie dla etapu koncepcji, projektu budowlanego oraz projektu wykonawczego, niezależnie od rodzaju inwestycji lub zamawiającego (inwestora) czyli źródeł jej finansowania.

Takimi cennikami / kalkulacjami są np. wyceny prac projektowych wg Stowarzyszenia Architektów Polskich SARP, Środowiskowe Zasady wycen Prac Projektowych Polskiej Izby Projektowania Budowlanego oraz Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie określenia metod i podstaw sporządzenia kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz.U. 2021 poz. 2458 oraz wcześniejsze jego wersje). Obecnie tj. od 2025 r., dostępne dla projektantów są również kalkulatory wycen sporządzone przez samorządy zawodowe (IARP i PIIB), sporządzone w oparciu o dane m.in. z dokumentów

jw. oraz tzw. stawki wyceny za godzinę pracy wraz narzutami, w zależności od zakresu zamówienia.

Wszystkie te opracowania odnoszą się do dokumentacji projektowej obejmującej cały zakres usług projektowania, z możliwością jej podziału oraz finansowania na poszczególne etapy, tj. koncepcję, projekt budowlany oraz projekt wykonawczy.

W opracowaniach jw. podane są wskaźniki procentowe wynagrodzenia za poszczególne etapy prac projektowych.

Powyższe kalkulatory służą sporządzaniu zarówno ofert cenowych, podziału prac projektowych na etapy, w tym terminarza ich wykonania, a następnie rozliczania.

Decyzje dotyczące zakresu dokumentacji projektowej oraz jej wyceny podejmują strony umowy na etapie ustalania jej zapisów oraz ofertowania zamówienia.

W opinii z dnia 25.07.2025 r. biegła nie odnosiła się zatem do przyczyn ustalenia treści zapisów § 2 ust. 1 pkt. d) umowy, lecz ich brzmienia w odniesieniu do zawartości merytorycznej dokumentacji załączonej do akt na k.3, którą powód określił jako spełniającą wymagania dla dokumentacji etapu projektu wykonawczego, a więc również projektu budowlanego jako podstawy do jej uszczegółowienia do zakresu tzw. dokumentacji wykonawczej.

Ocena biegłej nie dotyczyła zatem odniesienia do rozporządzenia ws PW [5], lecz całości zagadnień wynikającej z praktyki sporządzania projektu wykonawczego jako uszczegółowienia projektu budowlanego.

W opinii z dnia 25.07.2025 r. w żadnym jej zapisów oraz wniosków biegła **nie ignorowała faktu wydania pozwolenia na budowę** (3) zastrzegając, iż PZT i PAB, jako załączniki do decyzji o pozwoleniu na budowę, nie wyczerpują wymagalności sporządzenia PT jako integralnego - z tymi opracowaniami - elementu projektu budowlanego, a także odpowiedzialności projektanta za zakres, formę i rozwiązania techniczne ujęte w opracowaniach o nazwie PZT i PAB, a następnie PT, jako projektu budowlanego.

Wydanie przez organ aa-b decyzji o pozwoleniu na budowę nie zwalnia projektanta z ww. zobowiązań.

W wyjaśnieniach niniejszej opinii uzupełniającej wykazano również, iż wobec załączenia przez powoda do akt sprawy zapisu elektronicznego PZT, PAB i PT wraz z oświadczeniem, iż jest dokumentacja kompletna [k.3], na etapie badania akt oraz sporządzania opinii nie było podstaw do ich kwestionowania jako „niepełnych skanów z płyty CD”, jak obecnie twierdzi pełnomocnik powoda.

Ustosunkowanie się zatem do „niepełności skanów z płyty CD” mogłoby być użyte w opinii w przypadku możliwości porównania dokumentacji przed jej skanowaniem i jej zapisów w formie „skanów” udostępnionych do akt wg k.3. lub wykazania przez powoda zakresu ww. „niepełności”.

O ile zatem obecnie powód lub pełnomocnik powoda uważa, że załączony do akt zapis elektroniczny PZT, PAB oraz PT [k.3] nie jest tożsamy z opracowaniem PZT, PAB i PT w wersji drukowanej (papierowej), powinien dostarczyć do akt taką dokumentację, a także wykazać w jakim zakresie załączone na dysku CD „skany są niepełne” lub niezgodne z wersją papierową. Biegła nie posiada takiej wiedzy oraz możliwości porównania tych dokumentacji.

Zatem twierdzenie pełnomocnika powoda o cyt.: „wybiórczym” „budowaniu zarzutów” oraz „braku obiektywizmu” w związku np. „niepełnymi skanami z płyty CD”, w ocenie biegłej nie znajduje odniesienia zarówno do treści opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz dokumentów, na podstawie których biegła była zobowiązana sporządzić opinię oraz po zapoznaniu się nimi nie znalazła podstaw do wskazania, iż przekazane do badania dokumenty mogą posiadać wady poprzez ich np. „niepełność skanów z płyty CD”.

Ponadto zwraca się uwagę, iż pełnomocnik powoda myli oświadczenia projektanta składane do PZT i PAB z oświadczeniami wymagalnymi do PT, co wykazano odrębnie odpowiednio dla zakresu rozbieżności występujących zarówno dla zapisu elektronicznego PZT i PAB oraz PT.

W opinii **nie pominięto treści umowy (4)** w stosunku do zakresu zrealizowanej dokumentacji, poprzez jednoznacznie wskazanie niewykonania zamówienia w pełnym zakresie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt. d) umowy.

Powyższy zakres opinii wraz z wnioskami powtórzono również w niniejszej opinii uzupełniającej.

Biegła nie podziela również stanowiska pełnomocnika powoda o rzekomym **wejściu w rolę oceniającego wynik sporu (5)**, poprzez użycie w opinii z dnia 25.07.2025 r. słów cyt.: „nie można potwierdzić zgodności z umową”.

Powyższe stwierdzenie jest elementem odpowiedzi na pytanie Sądu wskazane w postanowieniu z dnia 28.11.2024 r., tj. zobowiązania biegłej do ustalenia odpowiednio cyt.: „czy sporządzony przez powoda projekt architektoniczno-budowlany i techniczny jest zgodny z umową stron z 17 grudnia 2018 r. oraz czy zawiera wszystkie elementy projektu wykonawczego wskazanego w umowie oraz ewentualne ustalenia w jakim zakresie i stopniu różni się od projektu wykonawczego objętego umową stron”.

W zakresie ww. pytania Sąd wskazał obowiązek odniesienia się biegłego do cyt.: „umowy stron z 17 grudnia 2018 r.” jako dokumentu określającego ustalenia poczynione przez strony dla projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu wykonawczego.

Zatem analiza przedmiotu poddanego badaniu w ramach opinii, załączonego do akt wg k.3 z opisem, iż zawiera kompletną cyt.: „pełną dokumentację projektową przekazaną pozwanemu” nie mogła zakładać odniesienia się do innego dokumentu, określającego zamawiany zakres dokumentacji, niż umowa z dnia 17.12.2018 r.

Założenie jw. zostało wykazane i zrealizowane w treści oraz wnioskach w opinii z dnia 25.07.2025 r.

7 Podsumowanie opinii uzupełniającej

W podsumowaniu niniejszej opinii uzupełniającej nr 1, sporządzonej na podstawie Postanowienia SSR Agaty Jakubiec z Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 13 października 2025 r. dopuszczenia dowodu z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu architektury w związku ze złożonymi przez pełnomocnika powoda zastrzeżeniami z dnia 9 września 2025 r. [k.227-240] na okoliczność ustalenia czy złożone zastrzeżenia mają wpływ na treść wydanej opinii, a jeśli tak, to jaka jest ostateczna jej treść, jeśli nie mają wpływu to dlaczego [k.247], wskazuje się odpowiednio:

1. złożone przez pełnomocnika powoda zastrzeżenia nie mają uzasadnienia prawnego i faktycznego, są sprzeczne z ustaleniami opinii, w szczególności w odniesieniu do ustaleń formalnych (np. definicje, zakres i forma), wynikających wprost z obowiązujących przepisów prawa w przedmiocie sporządzania dokumentacji projektowej dla projektu budowlanego oraz projektu wykonawczego, wykazanych wg nazewnictwa (definicji) ww. dokumentacji oraz brzmienia ww. aktów prawa wraz z uzasadnieniem, odpowiednio dla procesu nowelizacji ww. przepisów, a także w odniesieniu do dokumentacji projektowej, oznaczonej do akt sprawy przez powoda jako PZT, PAB i PT [wg k.3].

W niniejszej opinii uzupełniającej wykazano również pomijanie lub przeinaczenie przez pełnomocnika powoda treści opinii z dnia 25.07.2025 r., a także wybiórcze jej stosowanie do formułowania zarzutów.

Pomimo, iż w większości uwag sformułowanych przez pełnomocnika powoda podnoszone są tożsame lub podobne zagadnienia, szczegółowe wyjaśnienia złożono dla każdego z zarzutów odrębnie, odpowiednio w poz. 4, poz. 5 i poz. 6 niniejszej opinii, wykazując je jako bezprzedmiotowe oraz pozostające bez wpływu na treść, a w tym wnioski opinii z dnia 25.07.2025 r.

2. podtrzymuje się również tzw. „uwagi ogólne” wskazane w poz. 6 i ujęte na str. 56-57 opinii z dnia 25.07.2025 r. [k.205v-206], potwierdzające wnioski szczegółowe z oceny poszczególnych elementów projektu budowlanego, załączonego do akt sprawy na k.3.

Mając na uwadze przedstawione wyjaśnienia wg poz. 4-6 oraz podsumowanie wg poz.7 niniejszej opinii uzupełniającej, wnosi się o:

3. rozpatrywanie niniejszych wyjaśnień łącznie z opinią z dnia 25.07.2025 r., jako dokumentu stanowiącego integralną część z tą opinią,

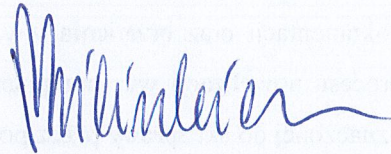
4. uznanie zarzutów pełnomocnika powoda jako bezprzedmiotowych, sformułowanych na podstawie wybiórczo wykorzystywanych fragmentów opinii, sprzecznych w zastosowanym brzmieniu i wnioskach z pisma z dnia 9.09.2025 r. z treścią opinii oraz przepisami prawa, wykazanymi w opinii z dnia 25.07.2025 r. oraz niniejszej opinii uzupełniającej.

8 Załączniki do opinii

1. Załącznik nr 1 - Schemat usytuowania przewodów i urządzeń instalacji wentylacji i instalacji elektrycznej przewidzianych do montażu do stropu nad kondygnacją parteru, wykazujący przykładowe kolizje i niezgodności międzybranżowe (sporządzony na podstawie PT – Instalacje sanitarne i PT – instalacje elektryczne oraz PT – Architektura wg zapisu na CD [k.3])

Opinię uzupełniającą sporządzono w 3 egzemplarzach zgodnie ze zleceniem dla biegłego.

Czwarty egzemplarz jest egzemplarzem archiwalnym biegłego.

mgr inż. arch. Małgorzata Pilinkiewicz

Biegły Sądowy Sądu Okręgowego w Katowicach z zakresu budownictwo, budownictwo ogólne o specjalności: planowanie, projektowanie architektoniczno-budowlane, koordynacja oraz nadzór nad procesem budowlanym, uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej nr 174/2001, Rzeczoznawca budowlany nr 09/KKK/2021.

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

44-200 Rybnik ul. Rynek 13

Adres do korespondencji 44-200 Rybnik Plac Kopernika 2

Biuro Obsługi Interesantów : tel. 32/43- 93 107-108, 32/43 93 193

e-mail: www.rybnik.sr.gov.pl

Data 23 grudnia 2025r.

Sygn. akt VI GC 362/24

1. Klauzula informacyjna (obowiązek informacyjny) Sądu Rejonowego w Rybniku Plac Mikołaja Kopernika 2 znajduje się: <https://rybnik.sr.gov.pl/> w zakładce RODO", jeśli nie ma możliwości dostępu do Internetu należy zgłosić ten fakt do Biura Obsługi Interesantów tut. Sądu, celem otrzymania wydruku w formie papierowej.

2. Niniejsza korespondencja przeznaczona jest wyłącznie dla osoby lub podmiotu, do którego jest zaadresowana. Jeżeli nie są Państwo jej adresatem, bądź otrzymali ją przez pomyłkę należy niezwłocznie powiadomić nadawcę poprzez odesłanie zwrotnej odpowiedzi, usunąć wiadomości oraz nie ujawniać i nie rozpowszechniać jej w jakikolwiek sposób w całości lub w części w jakiegokolwiek formie.

Adres do korespondencji: ul. Kopernika 2, 44-200 Rybnik

BIURO PODAWCZE w siedzibie Sądu

przy ul. Kopernika 2, 44-200 Rybnik

Pan Radca Prawny**Paweł Miodek****Kancelaria Adwokatów i Radców****Prawnych. Miodek i Partnerzy****ul. Jana Śliwki 34/1****44-102 Gliwice**

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy doręcza odpis orzeczenia z 22 grudnia 2025 r. w sprawie Grzegorza Buławy Gb-arch.pl Architekt Grzegorz Buława przeciwko Michałowi Mentelowi "MIGREX" Michał Mentel o zapłatę 21 920,12 zł wraz z odpisem opinii i pouczeniem o możliwości wniesienia zastrzeżeń do opinii w terminie 14 dni pod rygorem przyjęcia, że strony nie wnoszą zastrzeżeń.

zał. odpis postanowienia, odpis opinii

W odpowiedzi prosimy podać naszą sygnaturę akt

Na zarządzenie sędziego

z upoważnienia

kierownika sekretariatu

starszy protokolant sądowy Barbara Gieras

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu na podstawie § 100a ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.

Biuro Obsługi Interesantów znajduje się w siedzibie Sądu przy Placu Kopernika 2, 44-200 Rybnikw tel. 32/ 43 93 107-108, 32/ 43 93 193 e-mail: rybnik@rybnik.sr.gov.pl, godziny przyjęć
od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 do 15.30**Biuro Podawcze** znajduje się w siedzibie Sądu przy Placu Kopernika 2, 44-200 Rybniktel. 32 43-93-106, e-mail: rybnik@rybnik.sr.gov.pl

Sąd Rejonowy w Rybniku NBP O/O Katowice 64101012123062452231000000.

Godziny przyjęć interesantów:
Sekretariat Wydziału : poniedziałek 8.00-18.00, wtorek-piątek 8.00 - 15.00 ; tel. 32 43 93 235
e-mail: w6@rybnik.sr.gov.pl
Informacja dla osób niepełnosprawnych pod nr tel. 32 43-93-103 oraz na stronie www.rybnik.sr.gov.pl

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2025 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy
w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Agata Jakubiec

po rozpoznaniu 22 grudnia 2025 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Grzegorza Buławy

przeciwko Michałowi Mentelowi

o zapłatę

postanawia:

przyznać biegłemu sądowemu Małgorzacie Pilinkiewicz wynagrodzenie w kwocie 3.882,39 zł (trzy tysiące osiemset osiemdziesiąt dwa złote trzydzieści dziewięć groszy) za wydanie opinii uzupełniającej.

sędzia

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność odpisu z oryginałem

2025 -12- 23

z up. Kierownika Sekretariatu

Starszy Protokolant Sądowy
Sądu Rejonowego w Rybniku

Barbara Gieras